

Allmänna motioner om inkomstskatt m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner från den allmänna motionstiden 2001 som rör inkomstbeskattningen. I motionerna framställs bl.a. yrkanden till stöd för den allmänna inriktning av skattepolitiken som Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet presenterat i anslutning till sina budgetförslag för 2002. Vidare tas i motionerna upp en rad konkreta beskattningsfrågor. Dessa gäller t.ex. införandet av ett kompetenskonto, beskattningen av fria hemtjänster, beskattningen av bilförmån, avdraget för resor till och från arbetet, avdrag vid dubbel bosättning, skattereduktionen för fackföreningsavgift, avdrag vid arbete i bostaden, gåvor till ideella organisationer etc. Andra yrkanden gäller en ökad skattefrihet för plockning av bär, svamp och kottar, en avgiftsbefrielse för ersättning till ungdomsledare, ett grundavdrag för barns ränteinkomster etc. I en rad motioner tas också skattefrågorna i Öresundsregionen upp liksom motsvarande problem vid gränsen mot Norge. Även hobbybeskattningen av biodling och innehav av travhäst behandlas.

Utskottet avstyrker samtliga motioner.

I betänkandet finns 28 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	9
Ärendet och dess beredning.....	9
Utskottets överväganden	10
Allmänna riktlinjer	10
Barnomsorgskostnader	16
Hushållstjänster	17
Hemtjänster	18
Pensions- och kompetenssparande	19
Förmånstagare till pensionsförsäkring.....	21
Idrottskonto	22
Etableringskonto.....	23
Bilförmån.....	24
Resor till och från arbetet, m.m.	25
Intervjuresor	27
Dubbel bosättning.....	28
Arbete i bostaden.....	29
Glesbygdsavdrag	30
Fackföreningsavgift.....	31
Förebyggande hälsovård.....	32
Privata larm- och trygghetsanordningar	32
Gåvor till ideella organisationer m.fl.	33
Valkampanjer	34
Öresundsregionen.....	35
Gränsregionen mot Norge	39
Sveriges och Finlands beskattning av utomlands bosatta	40
Bär, svamp och kottar.....	41
Ersättning för ideell skada	43
Ersättning till ledare i ideell verksamhet	44
Uthyrning av privatbostad	45
Barns ränteinkomster.....	46
Personatorer.....	47
Bredband	48
Biodling.....	49
Trav- och galoppsport.....	49
Fiskevårdsavgift	51
Reservationer.....	52
1. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – m.....	52
2. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – v.....	55
3. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – kd.....	56

4. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – c.....	60
5. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – fp	62
6. Barnomsorgskostnader (punkt 2) – m, kd, c, fp	65
7. Hushållstjänster (punkt 3) – m, kd, c, fp	66
8. Hemtjänster (punkt 4) – kd.....	67
9. Idrottskonto (punkt 7) – c.....	68
10. Bilförmån (punkt 9) – m, kd, fp	69
11. Resor till och från arbetet (punkt 10) – m, c.....	70
12. Resor till och från arbetet (punkt 10) – kd, fp	71
13. Intervjuresor (punkt 11) – m, fp	71
14. Arbete i bostaden (punkt 13) – m, kd	72
15. Fackföreningsavgift (punkt 15) – m, kd, c, fp	72
16. Förebyggande hälsovård (punkt 16) – kd.....	73
17. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – m	74
18. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – kd	75
19. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – c.....	76
20. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – fp.....	77
21. Bär, svamp och kottar (punkt 23) – m, kd	78
22. Ersättning för ideell skada (punkt 24) – v	79
23. Ersättning för ideell skada (punkt 24) – kd	80
24. Uthyrning av privatbostad (punkt 26) – m, kd	80
25. Persondatorer (punkt 28) – kd.....	81
26. Bredband (punkt 29) – m.....	82
27. Bredband (punkt 29) – c.....	82
28. Fiskevårdsavgift (punkt 32) – m.....	83
Bilaga	
Förteckning över behandlade förslag	85
Motioner från allmänna motionstiden	85

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Allmänna riktlinjer

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:K321 yrkande 2, 2001/02:Sk228, 2001/02:Sk235 yrkandena 1–8, 2001/02:Sk238, 2001/02:Sk246, 2001/02:Sk255, 2001/02:Sk288 yrkandena 4 och 6, 2001/02:Sk391, 2001/02:Sk450 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk460, 2001/02:Sk491 yrkandena 1 och 6, 2001/02:Sf397 yrkande 1, 2001/02:So3 yrkande 25, 2001/02:So304 yrkande 7, 2001/02:So637 yrkande 10, 2001/02:Kr339 yrkandena 15–17, 2001/02:Ub533 yrkande 3, 2001/02:MJ519 yrkande 16, 2001/02:MJ521 yrkande 11, 2001/02:N224 yrkande 2, 2001/02:N261 yrkande 2, 2001/02:N370 yrkandena 6 och 10, 2001/02:N372 yrkande 9, 2001/02:A212 yrkande 7, 2001/02:A248 yrkande 4 och 2001/02:A318 yrkande 6.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (v)

Reservation 3 (kd)

Reservation 4 (c)

Reservation 5 (fp)

2. Barnomsorgskostnader

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk433 yrkande 4, 2001/02:Sf390 yrkande 3, 2001/02:Sf392 yrkande 33, 2001/02:Sf401 yrkande 3, 2001/02:A228 yrkande 9 och 2001/02:A318 yrkande 8.

Reservation 6 (m, kd, c, fp)

3. Hushållstjänster

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk225, 2001/02:Sk227, 2001/02:Sk263, 2001/02:Sk316 yrkandena 1–3, 2001/02:Sk338, 2001/02:Sk382, 2001/02:Sk412, 2001/02:Sk432, 2001/02:Sk433 yrkande 11, 2001/02:Sf392 yrkande 17, 2001/02:Sf397 yrkande 10, 2001/02:N224 yrkande 7, 2001/02:N370 yrkande 11, 2001/02:N373 yrkande 3, 2001/02:A211 yrkande 11, 2001/02:A228 yrkande 6 och 2001/02:A229 yrkande 21.

Reservation 7 (m, kd, c, fp)

4. Hemtjänster

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk249 yrkandena 1 och 2 samt 2001/02:Sk268.

Reservation 8 (kd)

5. Pensions- och kompetenssparande

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk274, 2001/02:Sk463, 2001/02:Ub260 yrkande 11 och 2001/02:A246 yrkande 5.

6. Förmånstagare till pensionsförsäkring

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk428.

7. Idrottskonto

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk301, 2001/02:Sk381 och 2001/02:Kr279 yrkande 20.

Reservation 9 (c)

8. Etableringskonto

Riksdagen avslår motion 2001/02:N365 yrkande 6.

9. Bilförmån

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk334, 2001/02:Sk388 yrkandena 1 och 3 samt 2001/02:Sk390.

Reservation 10 (m, kd, fp)

10. Resor till och från arbetet

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk288 yrkande 9, 2001/02:Sk289 yrkandena 2 och 3, 2001/02:Sk376, 2001/02:Sk450 yrkande 4, 2001/02: MJ423 yrkande 2, 2001/02:N262 yrkande 8 och 2001/02:A229 yrkande 15.

Reservation 11 (m, c)

Reservation 12 (kd, fp)

11. Intervjuresor

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk275.

Reservation 13 (m, fp)

12. Dubbel bosättning

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk461, 2001/02:Sk465 och 2001/02:Sk486.

13. Arbete i bostaden

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk341 och 2001/02:Sk375.

Reservation 14 (m, kd)

14. Glesbygdsavdrag

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk377.

15. Fackföreningsavgift

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk232.

Reservation 15 (m, kd, c, fp)

16. Förebyggande hälsovård

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk319 yrkande 1.

Reservation 16 (kd)

17. Privata larm- och trygghetsanordningar

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk283 och 2001/02:Ju238 yrkande 1.

18. Gåvor till idella organisationer

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk307 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk331, 2001/02:Sk384, 2001/02:Sk387, 2001/02:Sk392, 2001/02:Sk425, 2001/02:Sk436 yrkandena 1–3, 2001/02:U316 yrkandena 1–4, 2001/02:U328 yrkande 18 och 2001/02:N314 yrkande 8.

Reservation 17 (m)

Reservation 18 (kd)

Reservation 19 (c)

Reservation 20 (fp)

19. Valkampanjer

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk243 och 2001/02:Sk324.

20. Öresundsregionen

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk219, 2001/02:Sk327, 2001/02:Sk343, 2001/02:Sk366, 2001/02:Sk367 och 2001/02:N218 yrkande 2.

21. Gränsregionen mot Norge

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk423.

22. Sveriges och Finlands beskattning av utomlands bosatta

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk456.

23. Bär, svamp och kottar

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk213, 2001/02:Sk354 och 2001/02:Sk479 yrkande 2.

Reservation 21 (m, kd)

24. Ersättning för ideell skada

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk325 och 2001/02:Sk439.

Reservation 22 (v)

Reservation 23 (kd)

25. Ersättning till ledare i ideell verksamhet

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk208.

26. Uthyrning av privatbostad

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Sk364, 2001/02:Sk365, 2001/02:Ub430 yrkande 7, 2001/02:N313 yrkande 3, 2001/02:Bo225 yrkande 1 och 2001/02:Bo318 yrkande 3.

Reservation 24 (m, kd)

27. Barns ränteinkomster

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk442.

28. Persondatorer

Riksdagen avslår motion 2001/02:T466 yrkande 4.

Reservation 25 (kd)

29. Bredband

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk489 yrkande 38.

Reservation 26 (m)

Reservation 27 (c)

30. Biodling

Riksdagen avslår motion 2001/02:MJ290 yrkande 2.

31. Trav- och galoppsport

Riksdagen avslår motion 2001/02:Sk332.

32. Fiskevårdsavgift

Riksdagen avslår motion 2001/02:MJ420 yrkande 3.

Reservation 28 (m)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 5 mars 2002

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Marie Engström (v), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Gudrun Lindvall (mp), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp), Per-Olof Svensson (s), Lennart Axelsson (s) och Anna Kinberg (m).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen har under höstens behandling av statsbudgeten för år 2002 ställt sig bakom de förslag om förändringar på skatteområdet som regeringen lagt fram i budgetpropositionen. Härvid avstyrktes de förslag på skatteområdet som Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna lagt fram i sina respektive budgetalternativ för år 2002. Vänsterpartiet och Miljöpartiet står bakom regeringens budgetförslag (prop. 2001/02:1 Förslag till statsbudget, finansplan m.m., bet. 2001/02:FiU1).

I detta betänkande behandlar utskottet de motionsyrkanden angående inkomstbeskattningen som återstår efter höstens budgetbehandling.

Utskottets överväganden

Allmänna riktlinjer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om att skattepolitiken skall ges en inriktning som överensstämmer med de förslag som lagts fram av Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet. Vidare avslås ett förslag om en översyn av inkomstskattesystemet som lagts fram av Vänsterpartiet.

Jfr reservationerna 1 (m), 2 (v), 3 (kd), 4 (c) och 5 (fp).

Motionerna

Flera motionsyrkanden ansluter till den inriktning av skattepolitiken som *Moderata samlingspartiet* redovisat i sitt budgetförslag för år 2002 och som sammanfattningsvis innebär följande.

Skattepolitiken skall syfta till att stärka de enskilda medborgarnas oberoende och skapa förutsättningar för högre tillväxt och fler jobb. En inkomstskattereform bör genomföras och bestå av fyra delar med höjda grundavdrag på 50 000 kr för alla, grundavdrag för barn, förvärvsavdrag och en successiv avveckling av den statliga inkomstskatten. Skatten på hushållstjänster sänks och en avdragsrätt införs för styrkta barnomsorgskostnader. Möjligheten att spara på egen hand säkerställs genom att avdraget för eget pensionssparande höjs. Fastighetstaxeringsvärdena fryses på 1997 års nivå, och fastighetsskatten sänks successivt. Endast halva markvärdet ingår i underlaget för fastighetsskatten. Avdragen för resor med bil höjs och bensin- och dieselskatten sänks. Beskattningen av ägande och kapital minskas genom att förmögenhetsskatten avskaffas och genom att skatten på aktieutdelningar tas bort. De nuvarande 3:12-reglerna slopas, och förenklingar genomförs för företagen. Royaltyinkomster från uppfinningar och patent beskattas i inkomstslaget kapital, och lättnader införs vid beskattningen av personaloptioner. Skatterna på handelsgödsel avskaffas, och dieselskatten för jord- och skogsbruk m.m. sänks. Även reklamskatten slopas. Alkoholskatterna sänks till dansk nivå.

I flera motioner framhålls betydelsen i olika hänseenden av att skattepolitiken ges den angivna inriktningen. I motion Sk288 yrkandena 4 och 6 av Bo Lundgren m.fl. (m) anförs att de höga skatterna hämmar utvecklingen, och i motion So3 yrkande 25 av Bo Lundgren m.fl. (m) tas pensionärernas behov av skattesänkningar upp. Betydelsen av skattesänkningar i storstadsregionerna behandlas i motion N224 yrkande 2 av Bo Lundgren m.fl. (m), och i motion Sk491 yrkandena 1 och 6 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) begärs ett

tillkännagivande om att den slopade statliga inkomstskatten skulle leda till att Sverige får behålla fler av de mest kompetenta unga personerna. I motion Ub533 yrkande 3 av Per-Richard Molén m.fl. (m) framhålls företagarnas behov av ett totalt sänkt skattetryck, och i motionerna A318 yrkande 6 av Mikael Odenberg m.fl. (m) och Sk228 av Margareta Cederfelt (m) tas enskildas behov av lägre skatter och minskade marginaleffekter upp. I motion Sk235 yrkandena 1–8 av Sten Tolgfors (m) anförs att kostnaden för tilläggsförsäkring för sjukvård m.m. bör göras avdragsgill. I motion Sk238 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) anförs att en sänkning av skatterna skulle minska skatteflykten till utlandet och motverka svartarbete. I motion Sk255 av Stefan Hagfeldt (m) framhålls att lägre skatter skulle minska bidragsberoendet, och i motion Sk391 av Cristina Husmark Pehrsson (m) anförs att den som behöver bidrag inte skall behöva betala skatt. Landsbygdens behov av sänkta skatter tas upp i motion Sk450 yrkandena 1 och 2 av Anders Sjölund (m) och idrottens behov i motion Kr339 yrkandena 15–17 av Kent Olsson m.fl. (m). Att en rejäl skattesänkning skulle innebära ökade möjligheter att själv bestämma sin arbetstid framhålls i motion A248 yrkande 4 av Sten Tolgfors (m). I motion N261 yrkande 2 av Per Westerberg m.fl. (m) framhålls rese- och turistindustrins behov. I motion Sk246 av Ola Karlsson och Inga Berggren (m) föreslås slutligen en genomgripande omläggning till en platt skatt över en tioårsperiod.

I flera motionsyrkanden framhålls fördelarna med den inriktning av skattepolitiken som *Kristdemokraterna* redovisat i anslutning till sitt budgetförslag för år 2002. Denna innebär i huvudsak följande.

Grunden för ett gott samhälle är en marknadsekonomi baserad på etiska principer och styrd av ekologiska och sociala hänsyn. En rad inkomstskattesänkningar och andra skattesänkningar som riktar sig främst till förvärvsarbete bör genomföras. Därmed kan skattemoralen bibehållas och benägenheten till svartarbete minska. Grundavdraget höjs, och en skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare införs liksom ett generellt förvärvsavdrag. Värnskatten avskaffas, och gränsen för avdrag under tjänst sänks. En skattereduktion införs för hushållen vid köp av tjänster, och styrkta barnomsorgskostnader blir avdragsgilla upp till 50 000 kr per år. En särskild skattereduktion för barnfamiljer införs också. De sänkta inkomstskatterna innebär en grön skatteväxling eftersom skattesystemet blir mer miljörelaterat. Fastigheterna taxeringsvärden fryses och systemet med statlig fastighetsskatt ersätts sedan med en låg kommunal avgift för täckande av kostnader för gatuunderhåll, brandförsvar och annan kommunal service kopplad till fastigheten. Företagens villkor förbättras. Förmögenhetsskatten avvecklas på sikt, och skatten på aktieutdelningar avvecklas. Ett riskkapitalavdrag införs, och arbetsgivaravgifterna sänks. Arvs- och gåvoskatten vid generationsskiftet avvecklas när företag fortsätter som fåmansbolag, och beskattning sker först när kapital frigörs. Dieselskatten sänks, och kväveskatten på handelsgödsel återförs till näringen. De mindre jordbrukens elkonsumenter beskattas som inom industrin. Inom EU är en övergång till majoritetsbeslut när det gäller

minimiavgifter på miljöområdet en viktig förändring som bidrar till att förbättra svenska företags konkurrenssituation.

Stöd för denna inriktning av skattepolitiken framförs i motion MJ519 yrkande 16 av Alf Svensson m.fl. (kd). Motionärerna anför att skatte- och avgiftssystemen bör göras mer miljörelaterade genom att beskattningen av arbete sänks och beskattningen av miljöpåverkan höjs relativt sett. Ett arbete för att åstadkomma en skatteväxling måste också drivas internationellt, i synnerhet inom EU, för att slå vakt om konkurrensneutraliteten mellan företag och länder. I motion N370 yrkande 6 av Alf Svensson m.fl. (kd) anför att skattepolitiken måste ges en långsiktig inriktning som genererar högre tillväxt och att beskattningen av arbete måste sänkas så att fler kan klara sig på sin lön. I motion N370 yrkande 10 av Alf Svensson m.fl. (kd) anför att den svarta sektorns utbredning är ett problem och att det är viktigt att skattesystemet ges en utformning som inte utmanar moralen. Inriktningen bör vara enkelhet, låga skattesatser, effektivitet, generalitet och breda skattebaser samt mer resurser för bekämpning av ekonomisk brottslighet och en effektivare skatteindrivning. I motion N372 yrkande 9 av Harald Bergström m.fl. (kd) anför att det skulle betyda oerhört mycket för lands- och glesbygdsboende att kunna kvitta förluster, på exempelvis 50 000 kr, i en förvärvskälla mot inkomst av tjänst.

Även *Centerpartiets* yrkanden tar sikte på den inriktning av skattepolitiken som redovisats under höstens budgetbehandling. Denna innebär i korthet följande.

Skattepolitiken skall syfta till att låta människor växa som individer och göra det möjligt för var och en att förverkliga sina drömmar. Den måste därför utformas så att den ger goda förutsättningar för fler företag att startas och växa, större ekonomiskt utrymme för landets familjer och vara inriktad på förbättringar för dem som bäst behöver ökat ekonomiskt utrymme. För att öka människors ekonomiska självbestämmande genomförs en inkomstskattereform med en kraftig skattereduktion för alla och en förvärvsrabatt som riktar sig till låg- och medelinkomsttagare. En avdragsrätt för barnomsorgskostnader införs, och reseavdraget höjs och inkluderar barnomsorg. En extra barnrabatt införs också. Priset sänks på de tjänster som hushållen köper. Beskattningen av boende sänks genom att fastighetstaxeringsvärdena fryses samtidigt som skattesatsen sänks. Härefter sker en övergång till en schablonintäktsbeskattning. Taxeringen av fastigheter för fastboende skiljs från den för fritidsboende. Sambeskattningen av förmögenhet slopas, och endast halva taxeringsvärdet ingår i underlaget för förmögenhetsbeskattningen. Arbetsgivaravgifterna sänks ytterligare, och sänkningen finansieras delvis genom höjda skatter på utsläpp av kväveoxid och koldioxid i industrin, genom skatt på förbränning av osorterat avfall och höjd skatt på deponi. Jordbrukets skatter sänks. Med denna inriktning belönas investeringar i arbete och miljö samtidigt som utnyttjandet av ändliga naturresurser och skadliga utsläpp motverkas.

I motion A212 yrkande 7 av Agne Hansson m.fl. (c) anförs att många löneförmåner är speciellt utformade för män. En följd av detta har blivit att skattesystemet kommit att inrikta sig på dessa förmåner och att företagen inte längre har intresse av att tillhandahålla förmåner som är riktade till kvinnor. Regeringen bör ta initiativ till att utforma ett skattesystem som gör det möjligt för kvinnor att ta del av löneförmåner. I motion So304 yrkande 7 av Agne Hansson m.fl. (c) anförs att barnfamiljerna behöver generella ekonomiska förstärkningar. För att öka barnfamiljernas konsumtionsutrymme utan att öka statens utgifter bör barnbidraget kompletteras med en barnrabatt på skatten som är lika för alla barn. Rabatten bör inledningsvis bestämmas till 100 kr per barn och månad från den 1 januari 2003 och utgå till alla barn upp till 18 år. Reformen kan utvecklas genom tillskott av ytterligare medel och genom omfördelning av kostnaden för barnbidragen.

Flera motioner tar upp fördelarna med den inriktning av skattepolitiken som *Folkpartiet liberalerna* redovisat i anslutning till höstens budgetbehandling. Denna innebär sammanfattningsvis följande.

De grundläggande principerna om att de allra flesta bara skall betala kommunalskatt bör återupprättas och skatteförändringarna koncentreras på de för tillväxt och jobb mest skadliga inslagen, nämligen marginalsatserna. Genom avskaffad värmskatt, höjd brytpunkt för statlig skatt och borttagande av den s.k. LO-puckeln uppnås den grundläggande principen att de flesta bara skall betala 30 % i skatt och att de med höga inkomster bara skall betala 50 % på de högre inkomstdelarna. Den s.k. LO-puckeln tas successivt bort, och det andra skiktet i den statliga inkomstskatteskalen tas också bort. Ett förvärvsavdrag införs och en skattereduktion för alla på 3 000 kr. Utökningar av barnstödet sker i form av en skattereduktion, och en avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader införs. Pensionssparandet utvidgas och kan tas ut för att finansiera kompetensutveckling. Den särskilda löneskatten på avsättning till vinstandelsstiftelser slopas, och arbetsgivaravgiften sänks för hela den privata tjänstesektorn. Den långsiktiga inriktningen är att arbetsgivaravgifternas skattedel helt skall tas bort. En skattereduktion införs för hushållstjänster. Skatten på aktieutdelningar slopas i etapper. Fastighetstaxeringsvärdena fryses i avvaktan på en reform. Fåmansbolagsreglerna reformeras så att ett belopp motsvarande en medelinkomst beskattas som arbetsinkomst, resterande som kapital. Det är vidare viktigt att reglerna snarast ändras så att generationsskiften i svenska familjeföretag underlättas.

I motion Sf397 yrkande 1 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) anförs att alla höjningar av det generella barnstödet bör ske i form av en skattereduktion. I de fall där familjen inte betalar någon skatt får det ersättas av ett kontantbidrag. Efter införandet av skattekontot är detta enkelt och obyråkratiskt att genomföra. I motion So637 yrkande 10 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) anförs att det är viktigt att avskaffa fattigdomsfällor i skatte- och bidragssystemen och att lägre inkomstskatter ger en ökad makt över den egna inkomsten. Detta är möjligt om staten och kommunerna koncentrerar sig på det viktigaste i välfärden. I motion MJ521 yrkande 11 av Lars Leijonborg

m.fl. (fp) anförs att en effektiv skatteväxling måste genomföras på EU-nivå och att en målsättning bör vara ett beslut om miniminivåer för olika miljöskatter. I motion K321 yrkande 2 av Helena Bargholtz (fp) anförs att en viktig åtgärd för att skapa fler företag och därmed fler jobb i Sverige är att sänka skatterna.

Slutligen begärs i en motion från *Vänsterpartiet* en översyn av inkomstskattesystemet. I motion Sk460 av Gudrun Schyman m.fl. (v) anförs att en översyn av inkomstskattesystemet bör genomföras i syfte att förbättra fördelningsprofilen och ta bort vissa marginaleffekter. Grundavdragets avtrappning och nedtrappning (LO-puckeln) bör ifrågasättas, liksom den särskilda skattereduktionen på 1 320 kr. Ett alternativ är enligt motionärerna att i stället införa ett relativt högt grundavdrag som inte avser den statliga taxeringen och som avtrappas vid inkomster över den övre brytpunkten. Eftersom den återstående avdragsrätten för 25 % av den allmänna pensionsavgiften bidrar till en felaktig fördelningsprofil bör den slopas. Det bör också utredas om det finns andra sätt att förbättra inkomstskattesystemet när det gäller fördelningsprofil och marginaleffekter.

Utskottets ställningstagande

I flera motioner framställs yrkanden om en sänkt eller omlagd fastighets- och förmögenhetsbeskattning, förändringar i företags- och kapitalbeskattningen och om förändrade punktskatter m.m. Utskottet behandlar dessa områden i särskilda betänkanden under våren och går därför inte närmare in på dessa yrkanden här.

Inkomstbeskattningen har i dag en utformning som stämmer förhållandevis väl överens med den skatteskala som beslutades under skattereformen och som därefter kompletterades med ett sista steg som en fördelningspolitisk korrigerande. Flertalet skattskyldiga betalar endast kommunal inkomstskatt och för grupper med högre inkomster tillkommer en statlig inkomstskatt på 20 % respektive 25 %. De som endast betalar kommunal inkomstskatt motsvarar mer än 80 % av de skattskyldiga.

Det finns enligt utskottets mening anledning att erinra om att skatteskalan under de år som följde på krisåren i början av 1990-talet avvek väsentligt från vad som gäller i dag. De kraftansträngningar som krävdes för att sanera de stora budgetunderskott som krisen genererade hade bl.a. lett till ett gradvis sänkt grundavdrag och till att löntagarna i stigande grad belastades med egenavgifter. Egenavgifterna innebär en särskilt tung belastning för låg- och medelinkomsttagarna eftersom de är avdragsgilla.

Sedan krisen avväjts har ett stort arbete lagts ner på att återställa skatteskalan. En skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare infördes inkomståret 1999, och inkomståret 2000 påbörjades en genomgripande reformering av inkomstbeskattningen som syftar till att eliminera effekterna av egenavgiften. Kostnaden för denna reform uppgår till närmare 50 miljarder kronor. Tre steg har redan tagits inkomståren 2000, 2001 och 2002, och detta är bakgrunden till att de kombinerade skatte- och avgiftsnivåerna i skatte-

skalan nu kan sägas åter närma sig det mål som uppställdes under skattereformen. I reformen ingår också justeringar av skiktgränserna så att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt begränsas. Reformen gynnar särskilt låg- och medelinkomsttagarna eftersom egenavgiften drabbar dem särskilt hårt.

Som nämnts innebar krisåren också att grundavdraget gradvis urholkades. I budgeten för inkomståret 2001 presenterade regeringen en strategi för en grön skatteväxling som innebär att höjda skatter på energi och miljöutsläpp finansierar en sänkning av skatten på främst arbete. Den gröna skatteväxlingen gjorde det möjligt att påbörja en återställning av grundavdraget. Detta höjdes inkomståret 2001 med 1 200 kr, och höjningen avsåg även det särskilda grundavdrag som utgår till pensionärer. Det höjda grundavdraget kostnadsberäknades till 2,8 miljarder kronor. Inför inkomståret 2002 har ytterligare en grön skatteväxling genomförts och finansierat en höjning av grundavdraget och pensionärernas särskilda grundavdrag med 1 000 kr. Vidare har den särskilda skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare utvidgats så att den även gäller för pensionärer. Inkomståret 2003, då pensionärerna övergår till att följa samma skatteregler som övriga skattskyldiga, kommer skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare att vara inbakad i grundavdraget.

Enligt planerna skall ett fjärde och avslutande steg i reformeringen tas när utrymme för en sådan åtgärd bedöms föreligga. När reformen genomförts fullt ut har enligt utskottets mening skatteskalen en utformning som i allt väsentligt motsvarar den skatteskala som beslutades under skattereformen. En fördelningspolitisk korrigering finns dock genom att den särskilda skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare infogats i grundavdraget.

När det gäller de olika förslagen om förändringar i inkomstskatteskalen har dessa en varierande inriktning. Kraftiga allmänna sänkningar av inkomstskatten föreslås från flera håll, och det uttalade målet är att detta skall finansieras genom en minskning av statens och kommunernas ansvar på olika områden. Var och en skall få behålla mer av sin lön och skall på detta sätt kunna klara sig själv.

Enligt utskottets mening innebär detta synsätt ett delvis underkännande av den gemensamma sektorn och betydelsen av de kollektiva lösningar som i dag framstår som självklara för de allra flesta. Tillgång till sjukvård, skolor, polis, högre utbildning m.m. tas i dag för given eftersom finansiering sker via skattsedeln. Dagens skattefinansiering innebär en dubbel omfördelning. Skatteskalen är anpassad till individens förmåga att bidra till de gemensamma kostnaderna, och de skattefinansierade tjänsterna och förmånerna fördelas i princip efter behov. En kraftig neddragning av den skattefinansierade gemensamma sektorn skulle därför innebära en kraftig försämring för många grupper, och utskottet är inte övertygat om att de alternativ som skall träda i stället verkligen skulle vara tillgängliga för alla. Utskottet är inte berett att tillstyrka förslagen om kraftiga sänkningar av inkomstskatten.

När det gäller frågan om en översyn av inkomstkatteskalan i syfte att komma till rätta med olika marginaleffekter och att ytterligare överväga dess fördelningspolitiska utformning framgår det av vad utskottet redan anfört att förändringar i inkomstkatteskalan måste utgöra en integrerad del i de överväganden som varje år görs i anslutning till budgetberedningen. Större förändringar är kostsamma och kan inte göras utan tillgång till en god och samlad information om det ekonomiska utrymme som står till förfogande. Härvid är det också naturligt att en avvägning i vissa fall måste göras mellan å ena sidan en generell men kostsam förändring som inte ger upphov till några höjda marginaleffekter och å andra sidan en mindre kostsam lösning som ger upphov till en mindre men önskad höjning av marginaleffekten.

Som utskottet redan anfört ligger dagens skatteskala förhållandevis nära den utformning som beslutats under skattereformen. Detta innebär bl.a. att grundavdraget trappas upp i skiktet 70 000–110 000 kr. Härigenom sänks marginaleffekten kraftigt, och det skapas ett incitament till en övergång från deltidsarbete till heltidsarbete. När grundavdraget sedan gradvis återställs i de högre inkomstskikten skapar detta en önskad marginaleffekt som det emellertid skulle vara förhållandevis kostsamt att eliminera. På samma sätt bidrar avtrappningen av skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare till en mindre höjning av marginaleffekten. Även denna effekt är kostsam att eliminera.

Som framgått återstår det att genomföra ett sista steg i den reformering av inkomstkatteskalan som påbörjades inkomståret 2000, och tidpunkten för genomförandet av en sådan förändring är beroende av det utrymme som finns tillgängligt sedan behoven av ökade resurser för vård, skola och omsorg tillgodosetts. Enligt utskottets mening finns det mot denna bakgrund inte någon anledning att nu initiera en allmän översyn av inkomstkatteskalan, utan överväganden om olika förbättringar bör på sedvanligt sätt göras av regeringen i anslutning till budgetberedningen. Utskottet avstyrker därmed förslaget om en översyn av inkomstkatteskalan.

Utskottet har under höstens behandling av förslaget till utgiftsramar och inkomstberäkning för budgetåret 2002 avstyrkt de förslag till inriktning av skattepolitiken som lagts fram av Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna i det sammanhanget. Utskottet har inte ändrat uppfattning i dessa frågor och avstyrker därför även de nu aktuella motionsyrkandena.

Barnomsorgskostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader.

Jfr reservation 6 (m, kd, c, fp).

Motionerna

Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet liberalerna och Centerpartiet har under höstens budgetberedning presenterat förslag som innebär att avdrag skall medges för styrkta barnomsorgskostnader upp till 50 000 kr per barn och år. Avdraget skall medges vid taxeringen till kommunal inkomstskatt.

I flera motioner framställs yrkanden om en avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader. Yrkandena framställs i motionerna Sf390 yrkande 3 av Margit Gennser m.fl. (m), Sf401 yrkande 3 av Margit Gennser m.fl. (m), A228 yrkande 9 av Mikael Odenberg m.fl. (m), A318 yrkande 8 av Mikael Odenberg m.fl. (m), Sk433 yrkande 4 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) och Sf392 yrkande 33 av Alf Svensson m.fl. (kd).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under höstens budgetbehandling avstyrkt yrkanden om en avdragsrätt för barnomsorgskostnader. Utskottet har inte ändrat inställning i denna fråga och avstyrker därför även de nu aktuella motionsyrkandena om en sådan avdragsrätt.

Hushållstjänster**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår förslagen om en skattereduktion för hushållstjänster.

Jfr reservation 7 (m, kd, c, fp).

Bakgrund

Frågor om särskilda skatteregler för tjänstesektorn har behandlats i Tjänsteutredningens betänkande Uppskattad sysselsättning (SOU 1994:43) och i Tjänstebeskattningsutredningens betänkande Skatter, tjänster och sysselsättning (SOU 1997:17).

En skattereduktion för byggnadsarbeten har tillämpats under perioden den 15 februari 1993–den 31 december 1994 (prop. 1992/93:150, bet. 1992/93:SkU36) och under perioden den 15 april 1996–den 31 mars 1999 (prop. 1995/96:229, bet. 1995/96:SkU32). Syftet har varit att åstadkomma en stimulans av verksamheten inom byggsektorn och på så sätt motverka den då aktuella arbetslösheten.

Motionerna

I en fyrpartimotion Sk432 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m, kd, c, fp) anförs att det finns en stor efterfrågan på hushållstjänster och att inkomstskatter, sociala avgifter och mervärdesskatt driver upp kostnaden till nivåer som nästan inga hushåll med normala inkomster har råd med. Motionärerna föreslår att

riksdagen hos regeringen begär ett förslag om en skattereduktion för reparations- och ombyggnadsarbete samt hushållstjänster som utförs på den egna tomten eller i hemmet. Skattereduktionen skall uppgå till 50 % av arbetskraftskostnaden inklusive moms och vara begränsad till 25 000 kr per hushåll och år. Reduktionen skall lämnas direkt vid betalning.

Yrkanden med en liknande inriktning framställs i motionerna N224 yrkande 7 av Bo Lundgren m.fl. (m), A228 yrkande 6 av Mikael Odenberg m.fl. (m), Sk225 av Margareta Cederfelt (m), Sk227 av Margareta Cederfelt (m), Sk263 av Cecilia Magnusson och Anita Sidén (m), Sk316 yrkandena 1–3 av Sten Tolgfors (m), Sk338 av Catharina Elmsäter-Svärd (m), Sk382 av Kent Olsson och Elizabeth Nyström (m), Sk412 av Anne-Katrine Dunker och Berit Adolfsson (m), Sk433 yrkande 11 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m), Sf392 yrkande 17 av Alf Svensson m.fl. (kd), N370 yrkande 11 av Alf Svensson m.fl. (kd), N373 yrkande 3 av Göran Hägglund m.fl. (kd), A211 yrkande 11 av Maria Larsson m.fl. (kd), Sf397 yrkande 10 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och A229 yrkande 21 av Lars Leijonborg m.fl. (fp).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening skulle införandet av en särskild stimulans för tjänstesektorn i de former motionärerna föreslår innebära ett avsteg från de principer om en likformig och neutral beskattning som ligger till grund för skattereformen och som enligt utskottets mening bör gälla. Det är också kostsamt att genom stimulanser försöka skapa en tjänsteproduktion som kan konkurrera med hushållens egen tjänsteproduktion. Risken är att effekterna på sysselsättningen blir mycket små eller inga alls, samtidigt som kostnaderna blir stora. De erfarenheter som man har gjort i Danmark talar för en sådan utgång. En stimulans av denna typ skulle också leda till gränsdragningsproblem och ge upphov till svårkontrollerade gråzoner.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionerna.

Hemtjänster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en lägre värdering av hemtjänster som erbjuds av en arbetsgivare.

Jfr reservation 8 (kd).

Gällande regler

Förmån av fri städning, fri barnomsorg etc. som tillhandahålls av en arbetsgivare är skattepliktig och skall tas upp till marknadsvärde, dvs. det pris som den skattskyldige skulle ha fått betala på orten om han själv skaffat sig motsvarande varor, tjänster eller förmåner mot kontant betalning (11 kap. 1 § och 61 kap. IL). Den mervärdesskatt som arbetsgivaren erlägger vid inköp av

tjänsterna får inte lyftas av eftersom förvärvet inte görs för verksamheten. Arbetsgivaren kan i stället yrka avdrag vid inkomstbeskattningen för hela kostnaden inklusive mervärdesskatt (jfr RSV:s skrivelse ang. "Hemtjänster" dnr 10326-98/900).

Motionerna

I flera motioner framställs yrkanden som syftar till en lägre värdering av förmånen fria hemtjänster. I motion Sk249 yrkandena 1 och 2 av Nils Fredrik Aurelius och Ola Karlsson (m) anförs att den nuvarande beskattningen av dessa tjänster gör det svårt att erbjuda hemtjänster på rimliga villkor och att detta leder till att den svarta sektorn frodas. Motionärerna föreslår att ett schablonvärde på förslagsvis 100 kr i timmen skall gälla vid beskattningen. Även i motion Sk268 av Marianne Andersson m.fl. (c, m, kd, fp) föreslås att en schablon som svarar mot hushållens betalningsvilja skall användas.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att neutraliteten vid beskattningen av olika typer av löneförmåner upprätthålls. Skattefrihet eller lägre beskattning för vissa förmåner medför gränsdragningsproblem och leder till konkurrens-snedvridningar. Utskottet är inte berett att tillstyrka att särregler införs för beskattningen av förmånen fria hemtjänster och avstyrker därför motionerna Sk249 yrkandena 1 och 2 samt Sk268.

Pensions- och kompetenssparande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om generell avdragsrätt för egna utbildningskostnader, flyttning av avdraget för pensionssparande till inkomstslaget kapital och om tillkännagivanden till regeringen om att ett förslag om individuell kompetensutveckling skall läggas snarast.

Gällande regler, m.m.

Pensionssparavdrag får enligt 59 kap. 2 § IL göras för premier för pensionsförsäkring som den skattskyldige äger och för inbetalningar på pensionsspararens eget pensionssparkonto. Pensionssparavdraget får inte överstiga summan av 0,5 prisbasbelopp och ett särskilt tillägg som är beroende av om pensionsrätt föreligger eller ej. Om pensionsrätt föreligger i anställningen uppgår tillägget till 5 % av inkomsten mellan 10 och 20 prisbasbelopp. Om den skattskyldige inte har pensionsrätt i sin anställning eller om inkomsten utgör aktiv näringsinkomst uppgår tillägget till 35 % av inkomsten, dock högst 10 prisbasbelopp.

Småföretagsdelegationen har i rapporten *Kompetens i småföretag* (SOU 1998:77) föreslagit ett system med individuella kompetenskonton där företaget och de anställda får göra avsättningar av medel för kompetensutveckling under skattemässigt gynnade förutsättningar.

Riksdagen beslutade i samband med behandlingen av budgetpropositionen för år 2000 att särskilda medel skulle avsättas för att stimulera individuell kompetensutveckling. Den ekonomiska ramen för detta angavs till 1,35 miljarder kronor för år 2000 och 1,15 miljarder kronor årligen fr.o.m. år 2001. Medlen skall användas för ett individuellt system för kompetenssparande. Ett förslag till hur ett sådant system skulle kunna utformas har lämnats i betänkandet *Individuellt kompetenssparande IKS – med start år 2002* (SOU 2000:19) i december 2000. Förslaget innebär att det inrättas ett avdragsgillt individuellt kompetenssparande (IKS) med skatteregler som i princip är desamma som för pensionssparande (IPS) och pensionsförsäkring. Avdraget för IKS maximeras till ett basbelopp och det sammanlagda sparandet maximeras till 12 inkomstbasbelopp. Medlen skall kunna användas till sådan kompetensutveckling som den enskilde själv bestämmer. Uttag för heltidsstudier under ett år skall berättiga till en kompetenspremie på 0,25 inkomstbasbelopp. Arbetsgivaren får en nedsättning av arbetsgivaravgiften med 10 procentenheter på insatta belopp.

Regeringen har aviserat att en proposition om individuell kompetensutveckling kommer att lämnas under våren.

Motionerna

I motion Sk274 av Ola Karlsson och Per-Samuel Nisser (m) anförs att utbildningskostnader är en investering som bör ses som en kostnad för framtida löneinkomster. Motionärerna föreslår att en avdragsrätt införs för egna utbildningskostnader, som kurslitteratur, kursavgifter m.m.

I motion A246 yrkande 5 av Maria Larsson m.fl. (kd) anförs att ett individuellt utbildningskonto skulle ge den enskilde möjlighet att ta ansvar för sitt lärande. På ett sådant konto bör arbetsgivare och arbetstagare få avsätta högst 5 % av bruttoinkomsten. Arbetstagarens insättningar bör kunna placeras fritt under det att arbetsgivarens medel används enligt överenskommelse. Motionärerna föreslår att riksdagen hos regeringen begär ett förslag med denna utformning.

I motion Ub260 yrkande 11 av Ulf Nilsson m.fl. (fp) anförs att människor måste få större frihet att själva bestämma om och när de skall vidareutbilda sig, och motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör lägga fram ett förslag om ett breddat pensions- och kompetenssparande.

I motion Sk463 av Claes Stockhaus (v) anförs att avdragsrätten för premie för pensionsförsäkring gynnar höginkomsttagarna och att en enkel åtgärd för att komma till rätta med denna orättvisa är att flytta avdraget till inkomst av kapital, där skattesatsen är 30 %. Även pensionen bör då beskattas efter 30 %. Motionären hemställer att riksdagen hos regeringen begär ett förslag med denna innebörd.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av vad utskottet anfört under rubriken Gällande regler m.m. är det förslag till utformning av ett system för individuell kompetensutveckling som lagts fram av Utredningen om individuellt kompetenssparande nu föremål för överväganden inom Regeringskansliet. Enligt utskottets mening bör resultatet av dessa överväganden avvaktas, och utskottet avstyrker därför de nu aktuella motionsyrkandena om att ett förslag med denna inriktning skall läggas fram snarast och om en generell avdragsrätt för egna utbildningskostnader.

När det gäller förslaget om att ersätta den nuvarande pensionsförsäkringen med en ny typ som beskattas i inkomstslaget kapital anser utskottet att möjligheten för den enskilde att själv skapa ett pensionsskydd bör finnas kvar i sin nuvarande form. För den som inte har något pensionsskydd och för den som vill förstärka sitt skydd är möjligheten att skjuta upp beskattningen av en del av inkomsten viktig. Utskottet avstyrker även detta förslag.

Förmånstagare till pensionsförsäkring**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår förslaget om en ändring av kretsen av möjliga förmånstagare till en pensionsförsäkring.

Gällande regler

Av 58 kap. 13 § IL framgår att efterlevandeförmåner enligt en pensionsförsäkring endast får betalas ut till den försäkrades make och sambo, den försäkrades barn och den försäkrades makes och sambos barn. Avlider den försäkrade innan pensionen hunnit slutbetalas och finns det inte någon förmånstagare tillfaller överskottet försäkringskollektivet.

Förmånstagarkretsen till pensionssparkonton (IPS) är densamma, 58 kap. 27 § IL. Om innehavaren avlider och det inte finns någon förmånstagare ärvs behållningen på kontot enligt vanliga regler, dvs. även barnbarn ärver.

Förslaget om individuellt kompetenssparande (IKS) har samma utformning som IPS i dessa delar (SOU 2000:119).

Motionen

I motion Sk428 av Tuve Skånberg (kd) anförs att den nuvarande begränsningen av förmånstagarkretsen till pensionsförsäkring innebär att medel som utfaller vid dödsfall kan tillfalla en sambos barn trots att det finns barnbarn eller syskonbarn till den avlidne. Det är enligt motionären principiellt fel att staten sätter gränser för vem i familjen som skall kunna ärva. Om gränser ändå måste sättas skall de inte missgynna dem som är släkt med varandra.

Utskottets ställningstagande

En utgångspunkt vid bestämning av förmånskretsen till pensionsförsäkringar bör enligt utskottets mening i första hand vara att pensionen skall tillfalla den försäkrade och i andra hand den krets av personer som för sin försörjning är beroende av den försäkrade. Det är härvid rimligt att barnbarn inte tas med i kretsen. En följd är att pensionsförmånerna någon gång kan tillfalla kollektivet och att pensionsförmånerna i övriga fall kan göras förmånligare. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att tillstyrka den av motionärerna föreslagna utvidgningen av den personkrets som kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring. Utskottet avstyrker motion Sk428.

Idrottskonto**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår förslagen om ett idrottskonto för elitidrottare.
Jfr reservation 9 (c).

Motionerna

I flera motioner föreslås att det införs ett särskilt idrottskonto för elitidrottare. Motionärerna anför att elitidrottare kan ha höga inkomster under några aktiva år och att dagens höga marginalskatter ofta tvingar dem att flytta utomlands. En lösning på problemet skulle vara att låta elitidrottare fördela inkomsten över en längre tidsperiod genom insättning på ett idrottskonto. Motionärerna föreslår att frågan om införande av ett sådant konto utreds. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna Sk381 av Kent Olsson och Ingvar Eriksson (m), Sk301 av Birgitta Sellén och Kenneth Johansson (c) samt Kr279 yrkande 20 av Agne Hansson m.fl. (c).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att skattereglerna så långt möjligt har en generell utformning och att undantag för olika grupper undviks. I allmänhet leder undantag från de generella reglerna till gränsdragningsproblem och till att frågan om en utvidgning av undantaget omedelbart blir aktuell. Att införa särskilda regler för elitidrottare framstår enligt utskottets mening som mindre lämpligt, och utskottet har också vid tidigare tillfällen avstyrkt liknande yrkanden med hänvisning till skattereforens principer om en likformig och enhetlig beskattning. Utskottet är inte heller nu berett att tillstyrka förslagen om särskilda skatteregler för elitidrottare och avstyrker därför motionsyrkandena Sk301, Sk381 och Kr279 yrkande 20.

Etableringskonto

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om ett skattebefriat sparande för investering i ett eget företag.

Bakgrund

Småföretagsdelegationen har i rapporten Kapitalförsörjning till småföretag (SOU 1998:93) föreslagit att staten skall skattegynna sparande för start av småföretag genom att tillåta privatpersoner att göra avdrag under inkomst av kapital för avsättningar till ett småföretagarkonto. Avsättningarna skall användas som insats vid start av ett småföretag. Skatteförmånen återtas när företaget säljs. Detta sker genom att anskaffningsvärdet sätts till 0 kr vid beräkning av kapitalvinsten.

Motionen

I motion N365 yrkande 6 av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp) anfördes att anställda bör få möjlighet att spara skattefritt på ett etableringskonto till start av ett företag. För den som ångrar sig bör sparandet beskattas på sedvanligt vis. Motionärerna föreslår att effekterna på nyföretagandet av ett sådant etableringskonto utreds.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har på senare år beslutat om en rad ändringar i syfte att förbättra villkoren för nyföretagande och entreprenörskap. Möjligheten att kvitta underskott i näringsverksamhet mot inkomst av tjänst återinfördes 1996, och flertalet stoppregler för fåmansägda företag slopades 1999. De mindre företagens svårigheter att dra till sig riskkapital har också motiverat förbättringar av villkoren för ägarfinansiering. En lättnad i beskattningen av utdelningar och reavinst på aktier i onoterade bolag infördes hösten 1996 och har utvidgats genom olika beslut under åren 1997 och 1998. Även villkoren för finansiering med egna vinstmedel har förbättrats. Enskilda näringsidkare fick vid 1999 års taxering utvidgade möjligheter till reservering genom avsättning till periodiseringsfond, och denna möjlighet har ytterligare förbättrats vid 2000 års taxering som ett resultat av en mer ingående undersökning av hur företagen använder periodiseringsfonderna (prop. 1999/2000:1 Förslag till statsbudget, finansplan m.m.). Utskottet har våren 2001 behandlat yrkanden om ytterligare lättnader och har därvid anförts att det – innan ytterligare åtgärder vidtas i fråga om reserveringsmöjligheterna – är angeläget att få kunskap om hur de redan beslutade förbättringarna påverkar företagens beteende och att det är önskvärt att den undersökning kring företagens investeringar som inletts inom Finansdepartementet fortsätter så att det blir möjligt att följa upp beslutet.

Utskottet har erfarit att det inom Finansdepartementet nu pågår överväganden om ytterligare förbättringar för småföretagen. Vidare genomför Näringsdepartementet en kartläggning av problem vid övergång från att vara anställd till att vara företagare. Kartläggningen berör reglerna om arbetslöshets- och sjukförsäkringar men gäller också andra typer av hinder, som osäkerhet beträffande affärsidén eller brist på kapital.

Enligt utskottets mening bör resultatet av det arbete som pågår inom Regeringskansliet avvaktas innan ställning tas till ytterligare åtgärder. Utskottet avstyrker motion N365 yrkande 6.

Bilförmån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om att anskaffningspriset skall användas vid värdering av bilförmån.

Jfr reservation 10 (m, kd, fp).

Bakgrund

Värdet av förmån av fri bil exklusive drivmedel beräknas med hjälp av det nybilspris som Riksskatteverket fastställt för bilmodellen, anskaffningskostnaden för eventuell extrautrustning, aktuellt prisbasbelopp och statslåneräntan. Under inkomståret 2002 uppgår t.ex. förmånsvärdet för en bil med ett nybilspris på 200 000 kr till 36 700 kr. Detta förmånsvärde kan delas upp i en fast del på 11 370 kr (30 % av prisbasbeloppet), en ränte- och prisberoende del på 7 410 kr (75 % av statslåneräntan gånger nybilspriset) och en prisberoende del på 18 000 kr (9 % av nybilspriset). Särskilda regler gäller för dyrare bilar, och för äldre bilar finns en spärregel som gör att nybilspriset inklusive extrautrustning inte får understiga en viss nivå.

Värdet av en bilförmån kan justeras uppåt eller nedåt enligt olika regler. Dessa gäller t.ex. om bilen använts under del av år, som arbetsredskap, i taxinäring, i betydande omfattning i tjänsten, under semester etc.

Värdet av förmån av fritt eller delvis fritt drivmedel beräknas till marknadsvärdet multiplicerat med 1,2 av den mängd drivmedel som kan antas ha förbrukats för förmånsbilens totala körsträcka under den tid den skattskyldige varit skattskyldig för bilförmånen.

Motionerna

I motion Sk390 av Inga Berggren och Maud Ekendahl (m) anförs att bilens anskaffningspris och inte nybilspriset bör ligga till grund för bilförmånens värde. En företagare som av ekonomiska skäl köper en begagnad bil bör få ett lägre förmånsvärde än den som köper en ny bil.

I motion Sk334 av Ragnwi Marcelind (kd) anförs att det är en stor orättvisa att förmånsbeskattningen grundar sig på nybilspriset oavsett om det

är en ny eller begagnad bil och oavsett marknadsvärde. Förfaringsättet bör enligt motionären utredas och justeras så att det blir anskaffningsvärdet som styr beskattningen i stället för nybilspriset.

I motion Sk388 yrkandena 1 och 3 av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp) anförs att reglerna egentligen borde ändras så att den som har en förmånsbil beskattas efter dess faktiska värde och att förmånsvärdet åtminstone borde kunna grundas på bilens faktiska inköpspris. De framhåller att listpriserna ger liten eller ingen drivkraft att införskaffa bilen till ett lägre pris och att detta försvagar konkurrensen inom bilbranschen. Privatimport skulle många gånger kunna vara ett kostnadseffektivt sätt att köpa en bil, men med nuvarande regler gäller detta inte förmånsbilar.

Utskottets ställningstagande

Den nuvarande förhållandevis starka schabloniseringen vid värdering av bilförmån tillkom 1987 och var en följd av att de tidigare reglerna föranlett problem. Reglerna gav upphov till ett inte obetydligt antal tvister, och de kunde av kontrollskäl inte heller tillämpas på avsett sätt. Resultatet blev till sist att det hörde till undantagen att någon skattskyldig påfördes arbetsgivarens kostnad som bilförmån, att flertalet skattskyldiga redovisade sin privata körsträcka enligt schablon och att de som använde körjournal nästan undantagslöst hävdade att de körde kortare än RSV:s schabloner förutsatte (jfr Ds 1996:34).

Enligt utskottets mening skulle en övergång till anskaffningsvärdet som grund för värdering av bilförmån kraftigt urholka de förenklingsvinster som de nuvarande reglerna medför för både skattemyndigheterna och de skattskyldiga. Utskottet avstyrker motionerna Sk334, Sk388 yrkandena 1 och 3 samt Sk390.

Resor till och från arbetet, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en höjning av reseavdragen, m.m. och om att resor till och från dagis skall beaktas när tidsvinsten beräknas.

Jfr reservationerna 11 (m, c) och 12 (kd, fp).

Gällande regler

Avdrag för kostnader för resor till och från arbetsplatsen med egen bil medges med 16 kr per körd mil. Används en förmånsbil medges avdrag för kostnaden för dieselolja med 6 kr per körd mil och för kostnaden för annat drivmedel (t.ex. bensin) med 9 kr per körd mil.

Avdrag medges endast för resa mellan bostad och arbetsplats. Eventuell omväg eller tidsförlust när barn hämtas eller lämnas på vägen beaktas inte, utan ses som en ej avdragsgill levnadskostnad.

Avdrag för kostnad för körning med egen bil i tjänsten medges med 16 kr för varje körd mil.

Motionerna

I ett flertal motioner framställs yrkanden om en höjning av reseavdragen till 20 kr per mil. Motionsyrkanden med denna inriktning framställs i motionerna Sk288 yrkande 9 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk289 yrkandena 2 och 3 av Ingvar Eriksson och Anders G Högmark (m), Sk450 yrkande 4 av Anders Sjölund (m), MJ423 yrkande 2 av Lars Gustafsson m.fl. (kd) och Sk376 av Peter Pedersen (v).

I två motioner begärs dessutom att resor till och från dagis skall beaktas när rätten till avdrag för resor till och från arbetet bestäms. Yrkandena framställs i motionerna A229 yrkande 15 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och N262 yrkande 8 av Yvonne Ångström m.fl. (fp).

Utskottets ställningstagande

När riksdagen under hösten 1997 behandlade frågan om en uppjustering av det avdragsgilla beloppet för resor med egen bil hade detta legat på 13 kr sedan 1993. Ökade rörliga kostnader, bl.a. för bensin, gav då anledning till en höjning av avdraget. Eftersom den nya nivån borde bestå under flera år bestämdes uppjusteringen till 2 kr. Med hänsyn till statsfinanserna och för att ge åtgärden en tillfredsställande fördelningsprofil höjdes samtidigt gränsen för avdragsgilla kostnader för resor till och från arbetet från 6 000 kr till 7 000 kr. Konstruktionen innebar att åtgärden fick en inriktning mot dem med förhållandevis långa avstånd mellan bostaden och arbetsplatsen (prop. 1997/98: 1, bet. 1997/98:FiU1).

Hösten 2000 beslutade riksdagen om en ytterligare höjning av det avdragsgilla beloppet för resor med bil mellan bostad och arbete, m.m. Beloppet höjdes från 15 kr till 16 kr per mil för att på det sättet stimulera rörligheten på arbetsmarknaden (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:FiU1).

Utskottet har under höstens beredning av budgeten för innevarande år avstyrkt yrkanden från Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna med den inriktning som framgår av de nu aktuella motionerna. Utskottet har inte ändrat uppfattning när det gäller reseavdraget och är därför inte berett att tillstyrka de nu aktuella förslagen om en ytterligare höjning av detta.

När det gäller förslagen om en möjlighet att räkna in den extra tiden för att lämna barn på dagis finns det enligt utskottets mening skäl att hålla gränsdragningen kring dagens avdragsrätt för resor till och från arbetet så enkel och lättillämpad som möjligt. Att låta skattemyndigheterna beakta resan för inlämning och hämtning av barn på dagis skulle komplicera de bedömningar som måste göras i dessa fall. Härtill kommer att

fördelningspolitiska invändningar kan riktas mot åtgärder som innebär att endast vissa barnfamiljer erbjuds en avdragsrätt för en del av sina levnads-kostnader. Om syftet är att förbättra barnfamiljernas ekonomiska situation bör andra lösningar användas, t.ex. förbättringar av de olika stöd som i dag går direkt till barnfamiljerna.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sk288 yrkande 9, Sk289 yrkandena 2 och 3, Sk376, Sk450 yrkande 4, MJ423 yrkande 2, N262 yrkande 8 och A229 yrkande 15.

Intervjuresor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om ett tillkännagivande till regeringen om behovet av ändrade regler för intervjuresor.

Jfr reservation 13 (m, fp).

Bakgrund

Möjligheten av få avdrag för kostnaden för den första resan när en anställning tillträds och den sista resan när den lämnas infördes den 1 april 1994 (prop. 1994/95:90). Skillnaden i avdragsrätt i förhållande till vanliga arbetsresor hade av många uppfattats som orättvis. På samma sätt som för övriga arbetsresor gäller emellertid att inställelseresorna omfattas av gränsbeloppet 7 000 kr för avdrag under tjänst. Avdragen för kostnad för inställelseresor får därför många gånger inte någon effekt.

I betänkandet Förmåner och ökade levnadskostnader (SOU 1999:94) föreslås att gränsbeloppet på 7 000 kr inte skall gälla för inställelseresor vid kortvariga uppdrag. Remissbehandlingen av betänkandet Förmåner och ökade levnadskostnader (SOU 1999:4) avslutades sommaren 2001.

Motionen

I motion Sk275 av Karin Pilsäter (fp) begärs ett tillkännagivande om att reglerna bör ändras så att reseersättningar inte beskattas då det är uppenbart att resan inte företagits för förvärv av inkomster.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har erfarit (jfr svar på fråga 2000/01:233 om reseskatt) att regeringen har för avsikt att under det närmaste året redovisa de förslag som bedöms vara nödvändiga för denna typ av resor. Utskottet anser att resultatet av regeringens övervägande bör avvaktas och avstyrker därför motion Sk275.

Dubbel bosättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om ett tillkännagivande till regeringen om att tidsgränsen för avdrag vid dubbel bosättning skall tas bort.

Bakgrund

I 12 kap. 19–21 §§ IL anges att ökade levnadskostnader skall dras av om den skattskyldige på grund av sitt arbete flyttat till en ny bostadsort, om en bostad för den skattskyldige, dennes make, sambo eller familj behållits på den tidigare bostadsorten och sådan dubbel bosättning är skäligen på grund av makens eller sambons förvärvsverksamhet, svårigheter att skaffa en fast bostad på arbetsorten, eller någon annan särskild omständighet. Kostnaderna får dras av under längst tre år för gifta och sambor och längst ett år för övriga skattskyldiga. Avdrag medges dock för längre tid om anställningens natur eller andra särskilda skäl talar för det.

Motionerna

I motion Sk465 av Rune Berglund och Berit Andnor (s) anförs att den starka minskningen av befolkningen i norra Sveriges inland medför att antalet arbetstillfällen på mindre orter minskar och att avstånden till en fungerande arbetsmarknad kan vara mycket stora. Många måste därför veckopendla för att klara sin försörjning och får problem när treårsgränsen för avdrag för dubbel bosättning nås. Nuvarande skatteregler är enligt motionärernas mening inte anpassade efter den verklighet som råder på dagens arbetsmarknad, och de begär ett tillkännagivande om att tidsgränsen för avdrag vid dubbel bosättning bör tas bort. I motion Sk486 av Raimo Pärssinen och Sinikka Bohlin (s) anförs att frågorna om arbetspendling och dubbel bosättning bör prövas i det kommande budgetarbetet.

I motion Sk461 av Per Rosengren m.fl. (v) begärs ett tillkännagivande om att en avdragsrätt för dubbel bosättning vid permanent arbete bör införas fr.o.m. inkomståret 2003.

Utskottets ställningstagande

Den fråga som motionärerna tar upp har behandlats utförligt av Utredningen om avdrag för ökade levnadskostnader i betänkandet *Förmåner och ökade levnadskostnader* (SOU 1999:94). Utredningen konstaterar att beslutet att slopa tvåårsgränsen för avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete (jfr prop. 1998/99:83, bet. 1998/99:SkU17) visserligen väcker frågan om en motsvarande åtgärd när det gäller avdraget för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning men att frånvaron av en naturlig tidsbegränsning gör att en dubbel bosättning som pågår under längre tid snarast måste betraktas som en följd av ett inom familjen mer eller mindre frivilligt träffat val. Utredningen är av den bestämda uppfattningen att ett sådant val av skilda

bosättningsorter inom familjen inte skall stödjas med skattelättnader och förordar därför att tidsbegränsningen av avdraget vid dubbel bosättning skall finnas kvar.

Utskottet har vid sin behandling av liknande motionsyrkanden våren 2000 instämt i utredningens principiella resonemang men i likhet med de dåvarande motionärerna ansett att en utvidgning av avdragsrätten för ökade levnads-kostnader i dessa fall skulle kunna ge positiva effekter. Rörligheten på arbetsmarknaden skulle öka, och möjligheterna att bo och arbeta i glesbygd skulle förbättras. Enligt vad utskottet då uttalade finns det skäl att genomföra en kompletterande utredning som belyser dessa effekter. Även den statsfinansiella kostnaden för en sådan reform borde belysas. Riksdagen biföll utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen med detta innehåll (bet. 1999/2000:SkU13).

Remissbehandlingen av betänkandet Förmåner och ökade levnadskostnader (SOU 1999:4) avslutades sommaren 2001. Enligt uppgift kommer beredningen av frågan om effekterna av en utvidgning av avdragsrätten för ökade levnadskostnader att påbörjas under våren 2002.

Enligt utskottets mening finns det skäl att avvakta resultatet av regeringens överväganden i denna fråga. Utskottet avstyrker motionsyrkandena Sk461, Sk465 och Sk486.

Arbete i bostaden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om tillkännagivanden till regeringen om behovet en utvidgning av rätten till avdrag för arbetsrum i bostaden. Jfr reservation 14 (m, kd).

Bakgrund

Praxis är mycket restriktiv när det gäller avdrag för anställds kostnad för arbetsrum i den egna bostaden. Avdrag medges inte om arbetsrummet även kan används som bostadsrum.

Näringsidkare medges ett schablonavdrag för arbete i hemmet om arbete i bostaden utförts minst 800 timmar under beskattningsåret. Om arbetet utförts i bostad på egen fastighet uppgår avdraget till 2 000 kr och annars till 4 000 kr. Distansutredningen föreslog i SOU 1998:115 att motsvarande schablonavdrag skulle medges vid distansarbete i hemmet.

Motionerna

I motion Sk375 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Tomas Högström (m) anförs att ett effektivt sätt att stimulera människor att ta arbete på annan ort är att stimulera till distansarbete genom att vidga rätten till avdrag för sådana kostnader och arrangemang i bostaden som är relaterade till arbetet. De begär

ett tillkännagivande om att rätten till skatteavdrag för arbetsrum i bostaden bör utvidgas. I motion Sk341 av Inger Strömbom (kd) föreslås att riksdagen hos regeringen begär ett förslag om ändrade skatteregler kring distansarbete så att den nya informationsteknikens möjligheter att skapa nya arbetsvillkor och nya arbetstillfällen inte hindras.

Utskottets ställningstagande

Distansutredningen har i sitt betänkande SOU 1998:115 lagt fram ett förslag om en möjlighet till schablonavdrag för kostnad för arbetsrum i hemmet vid distansarbete. Utredningens förslag är nu föremål för överväganden inom Regeringskansliet. Enligt utskottets mening bör resultatet av regeringens överväganden nu avvaktas. Utskottet avstyrker motionerna Sk341 och Sk375.

Glesbygdsavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker förslaget om en utredning av möjligheten att införa ett glesbygdsavdrag.

Bakgrund

Den regionalpolitiska utredningen har diskuterat frågan om ett landsbygds/glesbygdsavdrag i sitt slutbetänkande (SOU 2000:87), men har inte kommit fram till någon gemensam ståndpunkt.

Motionen

I motion Sk377 av Erling Wälivaara (kd) anføres att om hela landet skall kunna leva måste reella förutsättningar ges för befolkningen att bo kvar i glesbygden. Glesbygdens speciella levnadsvillkor med höga skatter motiverar enligt motionärens mening en utredning vars syfte skall vara att utröna om det är möjligt att på något sätt kompensera och möjliggöra boende i glesbygden. Införandet av ett särskilt glesbygdsavdrag kan enligt vad som anføres vara en väg att gå.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör skattereglerna så långt möjligt utformas generellt för hela landet och i första hand andra medel än skattereglerna användas för att åstadkomma en regional utjämning. Utskottet avstyrker motion Sk377.

Fackföreningsavgift

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om att skattereduktionen för fackföreningsavgift skall upphöra.
Jfr reservation 15 (m, kd, c, fp).

Bakgrund

Riksdagen har under hösten fattat beslut om en skattereduktion på 25 % för medlemsavgiften till en arbetstagarorganisation och om en skattereduktion på 40 % för avgiften till en arbetslöshetskassa. Samtidigt avskaffades den nuvarande avdragsrätten för dessa avgifter. De nya bestämmelserna har trätt i kraft den 1 januari 2002 (prop. 2001/02:35, bet. 2001/02:SkU6).

Motionen

I motion Sk232 av Margareta Cederfelt och Cristina Husmark Pehrsson (m) anförs att en skattereduktion för fackföreningsavgifter är diskutabel. Fackföreningarna blir på detta sätt mer beroende av politikerna, och en integritetskränkande dataregistrering av medlemskapet krävs om inte kontrollen skall bli resurskrävande. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att skattereduktionen för fackföreningsavgift omedelbart skall upphöra.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening syftar skattereduktionen för fackföreningsavgifter till att likställa villkoren för medlemskap i en arbetsgivarorganisation med de villkor som gäller för medlemskap i en arbetstagarorganisation. Organisationer och förbund på arbetsgivarsidan har efter hand fört över den övervägande delen av sin verksamhet till särskilt bildade servicebolag och på det sättet gjort det möjligt för medlemsföretagen att dra av serviceavgifterna som driftkostnader i den bedrivna rörelsen. Mervärdesskattebestämmelsernas utformning har också medfört att arbetsgivarsidan i realiteten haft fördelar jämfört med arbetstagersidan. Med en skattereduktion på 25 % för de medlemsavgifter som enskilda medlemmar betalar till sina arbetstagarorganisationer uppnås en faktisk skattemässig behandling som motsvarar den som gäller för avgifterna på arbetsgivarsidan. Rättviseskäl talar således för att skattereduktionen för fackföreningsavgifter bibehålls. Utskottet är därför inte berett att tillstyrka det begärda tillkännagivandet till regeringen. Utskottet avstyrker motion Sk232.

Förebyggande hälsovård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om en avdragsrätt för styrkta kostnader för gym och andra förebyggande hälsovårdskostnader.
Jfr reservation 16 (kd).

Gällande regler

Personalvårdsförmåner i form av motion och annan friskvård är skattefria. Någon avdragsrätt för egna utgifter för kostnader för motion etc. finns inte. Sådana kostnader räknas till ej avdragsgilla levnadskostnader.

Motionen

I motion Sk319 yrkande 1 av Kenneth Lantz och Sven Brus (kd) anförs att människor måste bli bättre på att ta hand om sig själva så att de skador som i allt större utsträckning uppstår bland människor i arbetslivet undviks. De anför att det bästa sättet att bli av med arbetsskador är att förebygga dem genom motion och föreslår att effekterna av en avdragsrätt för styrkta kostnader för gym och andra förebyggande hälsovårdskostnader utreds.

Utskottets ställningstagande

En allmän avdragsrätt för styrkta kostnader för gym, m.m. skulle innebära en önskad snedvridning av konkurrensen på detta område, ge upphov till en mängd gränsdragningsproblem och dessutom medföra ett kraftigt inkomstbortfall. Som utskottet i olika sammanhang framhållit är det önskvärt att skattesystemet så långt möjligt hålls fritt från inslag som inte hänger samman med dess grundläggande funktion att utgöra en säker bas för finansiering av den gemensamma sektorn. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Privata larm- och trygghetsanordningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om en avdragsrätt för privata larm- och trygghetsanordningar.

Motionerna

I motion Sk283 av Maud Ekendahl och Jeppe Johnsson (m) anförs att det måste anses rimligt att styrkta kostnader för larm och bevakning blir avdragsgilla i deklarationen. I motion Ju238 yrkande 1 av Henrik Westman (m) föreslås att kostnader för ordning och säkerhet skall vara avdragsgilla.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att tillstyrka en allmän avdragsrätt för privata larm- och trygghetsanordningar, m.m. Utskottet avstyrker motionerna Sk283 och Ju238 yrkande 1.

Gåvor till ideella organisationer m.fl.**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår förslagen om en avdragsrätt för gåvor till olika former av ideell verksamhet.

Jfr reservationerna 17 (m), 18 (kd), 19 (c) och 20 (fp).

Motionerna

I flera motioner framställs yrkanden om en avdragsrätt för gåvor till olika former av ideellt och humanitärt arbete. Motionärerna föreslår att avdragsrätten skall gälla ideella hjälporganisationer, informationsverksamhet inför en folkomröstning, ideella organisationers sociala arbete, internationellt biståndsarbete, ideella föreningar och kyrkor, etc. Sådana yrkanden framställs i motionerna Sk331 av Anna Lilliehöök (m), Sk384 av Margit Gennser (m), Sk392 av Cristina Husmark Pehrsson och Margareta Cederfelt (m), Sk436 yrkandena 1–3 av Sten Tolgfors (m), U316 yrkandena 1–4 av Sten Tolgfors (m), Sk307 yrkande 1 och 2 av Mikael Oscarsson (kd), Sk425 av Tuve Skånberg och Harald Bergström (kd), N314 yrkande 8 av Agne Hansson m.fl. (c), U328 yrkande 18 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och Sk387 av Karl-Göran Biörsmark m.fl. (fp).

Utskottets ställningstagande

Det är enligt utskottets mening viktigt att det finns en demokratisk process bakom det stöd som samhället ger till frivilligarbete i kyrkliga organisationer, idrottsorganisationer, humanitära organisationer, internationellt biståndsarbete, m.m. En avdragsrätt för gåvor till den här typen av verksamhet skulle minska utrymmet för det samhälleliga stödet och öka dessa viktiga verksamheters beroende av enskilda personers förmögenheter, förmåga och vilja att bidra. Utskottet är inte berett att medverka till en sådan omläggning.

Det är vidare önskvärt att skattesystemet så långt möjligt hålls fritt från inslag som inte hänger samman med dess grundläggande funktion att utgöra en säker bas för finansieringen av den gemensamma sektorn. Att belasta skattemyndigheterna med en kontroll av den här typen av stöd är enligt utskottets mening inte lämpligt. En ytterligare nackdel med att lämna stödet som ett skatteavdrag är att det inte på vanligt sätt blir föremål för en årlig och samlad prövning i samband med budgetberedningen.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sk307 yrkandena 1 och 2, Sk331, Sk384, Sk387, Sk392, Sk425, Sk436 yrkandena 1–3, U316 yrkandena 1–4, U328 yrkande 18 och N314 yrkande 8.

Valkampanjer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om tillkännagivanden till regeringen om behovet av ändrade skatteregler i samband med valkampanjer.

Bakgrund

I ett avgörande från Regeringsrätten (RÅ 1986 ref. 30) har en riksdagsledamot medgivits avdrag för resekostnader i det politiska arbetet och under valrörelsen. Regeringsrätten ansåg att det ingår i en riksdagsledamots arbetsuppgifter att hålla kontakt med väljarna i den egna valkretsen och att delta i det partipolitiska arbetet. Riksskatteverket har i ett brevsvaret den 23 juni 1998 anförts att avdrag för kostnader, under valrörelse bör kunna medges den som är riksdagsman men inte den som, utan att vara riksdagsman, deltar i en valrörelse för att bli invald i riksdagen (RSV dnr 5632-98/200).

Motionerna

I motion Sk243 av Elizabeth Nyström och Lars Björkman (m) anfördes att det är viktigt att alla kandidater som ställer upp i ett val har samma möjligheter till skatteavdrag för sina kostnader, och motionärerna begär ett tillkännagivande om att problemet med riksdagsmännens avdragsrätt måste lösas snarast och före 2002 års val.

I motion Sk324 av Caroline Hagström (kd) begärs ett tillkännagivande om att ett skyndsamt beslut bör fattas så att diskrimineringen av dem som inte kan dra av sina personvalkampanjanskostnader upphör.

Utskottets ställningstagande

Avdragsrätten för riksdagsmännens kampanjkostnader är en direkt följd av att riksdagsmännen erhåller en skattepliktig ersättning under sitt uppdrag och att uppdraget anses omfatta verksamhet under valkampanjer. I enlighet med de principer som gäller vid inkomstbeskattningen uppkommer i denna situation en avdragsrätt för de kostnader som är förenade med uppdraget. Beroende på hur uppdraget utformats torde motsvarande gälla för ledamöter i andra valda församlingar som uppbär en skattepliktig ersättning under sitt uppdrag. Även kandidater som inte har en plats i den församling som valet gäller torde kunna ha rätt till avdrag för sina kampanjkostnader om de uppbär en skattepliktig ersättning för sitt deltagande i en valkampanj.

Frågan om avdrag för kampanjkostnader har behandlats av utskottet i betänkande 1998/99:SkU10. Utskottet hade förståelse för den kritik som

riktades mot reglerna och ställde sig inte heller avvisande till en närmare prövning av dessa. Utskottet utgick från att frågan skulle kunna behandlas i anslutning till regeringens överväganden med anledning av den översyn som Rådet för utvärdering av 1998 års val då arbetade med.

Rådet för utvärdering av 1998 års val har behandlat frågan i betänkandet Personval 1998. Rådet konstaterar att vissa förtroendevalda, som t.ex. riksdagsledamöter, redan i dag kan sägas ha en gynnad ställning i olika avseenden. De uppbär viss kostnadsersättning och har rätt till fria resor inom ramen för sitt uppdrag. De har också viss hjälp med kansligöromål och kan rent allmänt sett sägas ha ett försteg då det gäller att nå ut med sitt och sitt partis budskap. Att en ledamot ges resurser att både under mandatperioden och i själva valrörelsen exponera sig och sitt budskap på ett sätt som andra kandidater kanske inte har möjlighet till måste enligt Rådets mening accepteras. När det gäller den skattemässiga behandlingen konstaterar Rådet att en mer enhetlig ordning torde kräva relativt djupgående ingrepp i den skatterättsliga regleringen och medföra komplicerade avväggningsfrågor. Rådet anser dock att det är en angelägen uppgift att finna en ordning som leder till en likartad bedömning i skatterättsligt hänseende och föreslår att frågan övervägs i särskild ordning.

Enligt utskottets mening är den skattemässiga skillnaden en direkt följd av att bara vissa kandidater uppbär en skattepliktig ersättning under sitt kampanjarbete. De överväganden som redovisats av Rådet för utvärdering av 1998 års val visar att möjligheterna att lösa problemet genom en förändring av skattereglerna är begränsade. Ett avdragsförbud skulle leda till svåra gränsdragningsproblem eftersom normalt arbete måste kunna fortgå också under en valkampanj, och en allmän avdragsrätt för kampanjkostnader skulle innebära att skattemyndigheterna får ansvar för något som i praktiken utgör ett stöd till deltagarna i ett val. En sådan allmän avdragsrätt skulle enligt utskottets mening leda till kontrollproblem och skattemotiverade kandidaturer.

Utskottet utgår från att de nu aktuella frågeställningarna redan har uppmärksammats av regeringen och ser därför inte någon anledning att tillstyrka förslagen om tillkännagivanden till regeringen i denna fråga. Utskottet avstyrker motionerna Sk243 och Sk324.

Öresundsregionen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om tillkännagivanden till regeringen om behovet av att avveckla olika hinder och skapa möjligheter för en ökad integration i Öresundsregionen.

Bakgrund

Den svenska och den danska regeringen har i rapporten ”Öresund – en region blir till” i maj 1999 redovisat en första kartläggning av hinder och möjligheter vad gäller integrationen i Öresundsregionen. En dansk-svensk styrgrupp för Öresundsintegrationen har tillsatts på statssekreterarnivå. I styrgruppen ingår från svensk sida representanter från Finans-, Närings- och Socialdepartementen samt från dansk sida motsvarande ministerier.

Utskottet har den 19 februari 2002 arrangerat en offentlig utfrågning om integrationen i Öresundsregionen där den allmänna utvecklingen av integrationen i regionen belysts och information lämnats om aktuella skattefrågor.

Motionerna

I flera motioner framställs yrkanden som rör Öresundsregionen. I motion Sk343 av Inger Strömbom (kd) begärs ett tillkännagivande om att den dansk-svenska styrgruppen bör få i uppdrag att utarbeta nya gränsgångarregler som gör att arbete åter kan beskattas i hemvistlandet. I motion Sk219 av Sofia Jonsson (c) anförs att de skilda systemen i Sverige och Danmark gör det besvärligt att samarbeta över gränsen. Tjänstebilar dubbelbeskattas, subventionen av pendlarkortet räknas som tjänsteförmån och en enda dags arbete i Sverige kan utlösa svenska avgifter på hela årsinkomsten för den som arbetar i Danmark. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att snabba och konkreta åtgärder bör vidtas. I motion N218 yrkande 2 av Ulf Nilsson (fp) begärs nya gränsgångarregler i Öresund och att avdrag medges för bro- och färjeavgifterna. I motion Sk327 av Leif Jakobsson och Marie Granlund (s) anförs att integrationen i Öresundsregionen försvåras kraftigt av de barriärer som skatte- och socialavgiftssystemen sätter upp, och motionärerna föreslår att Öresundspendlare förses med en särskild skattsedel som är kopplad till ett gemensamt konto för Sverige och Danmark. Länderna kan sedan avtala om antingen en schabloniserad fördelning mellan staterna eller kommunerna eller via uppföljningssystem se till att medlen kommer till en part som står för utgifterna. I motion Sk366 av Anders Karlsson och Bengt Silfverstrand (s) anförs att det är angeläget att ompröva beslutet att slopa gränsgångarreglerna. I motion Sk367 av Tasso Stafilidis m.fl. (v) anförs att skattelagstiftningen bör vara utformad på ett sådant sätt att integrationen i Öresundregionen främjas.

Utskottets ställningstagande

Den svenska och den danska regeringen har i rapporten ”Öresund – en region blir till” i maj 1999 redovisat en första kartläggning av hinder och möjligheter vad gäller integrationen i Öresundsregionen. I rapporten redovisar regeringarna bl.a. sina överväganden när det gäller gränsgångarnas skatte- och avgiftssituation.

Huvudprincipen om beskattning i arbetslandet är enligt vad som anförs i rapporten fast förankrad i den internationella skatterätten, och den står också i överensstämmelse med de principer som gäller i EG:s regler om social trygghet. En tillämpning av huvudprincipen gör att det blir enklare att preliminärbeskatta inkomsten och beräkna sociala förmåner och avgifter. Sambandet med arbetsgivarens avdragsrätt för lönekostnader blir också säkrare. En samordning mellan skatter och avgifter gör också att man kan undvika en snedvridande beskattning av gränspendlarna. Eftersom skatterna har en i förhållande till avgifterna större tyngd i Danmark än i Sverige kan en snedvridande effekt uppstå om svenska skatter kombineras med danska avgifter eller vice versa.

Av rapporten framgår också att det inom Europa finns många exempel på att principen om beskattning i hemvistlandet tillämpas i olika gränsregioner. Sådana avtal finns mellan Frankrike och flera andra länder, mellan Spanien och Portugal och mellan Italien och Österrike. Även Sverige har sådana avtal med Norge och Finland. Regeringarna konstaterar i rapporten att dessa ordningar bibehålls även om de avviker från huvudprincipen men att de också skapar en obalans mellan skatt och utbyte av de sociala trygghetssystemen.

Även frågan om de kommunalekonomiska effekterna av en beskattning i arbetslandet tas upp i rapporten. Regeringarna konstaterar att den nu rådande ordningen kan påverka skatteunderlaget och därmed förutsättningarna för en allsidig kommunal service. Detta skulle enligt vad som anförs i rapporten kunna vara fallet om pendlingen utvecklas så att skatteunderlaget i delar av regionen urholkas och leder till kommunalekonomiska problem som inte balanseras av positiva effekter i andra led, t.ex. via ökad handel och annan ekonomisk aktivitet som hänger samman med boendet.

I rapporten konstaterar regeringarna att den fasta förbindelsen kan väntas öka antalet pendlare betydligt. Det är därför enligt vad som anförs viktigt att vara uppmärksam på om pendlarströmmar och bosättningsmönster utvecklas på ett sätt som ger oönskade sociala och kommunalekonomiska effekter. Samtidigt bör man enligt vad som anförs ta hänsyn till båda ländernas önskemål om att ha regler för behandlingen av gränsgångare vid andra landgränser som är så enhetliga, tydliga och lättillämpliga som möjligt.

I rapportens skatteavsnitt anförs slutligen att regeringarna i Danmark och Sverige kommer att, i samarbete och dialog med organisationer, företag och myndigheter på båda sidor av Öresund, aktivt följa integrationsutvecklingen för att bedöma vilka skillnader i skattesystemen som kan verka hämmande eller snedvridande för gränsoverskridande arbetskraft eller yrkesmässig verksamhet. I samband härmed skall en bedömning göras dels av om det, med avseende på att underlätta integrationen, finns behov av och möjlighet till ändringar av skattesystemen utan att helheten i de nationella beskattningsreglerna går förlorad, dels av effekten av fördelningen av skatter och utgifter mellan länderna vid existerande och framtida pendling, häribland en bedömning av om det finns behov av och möjlighet till ett interregionalt utjämningsystem för inkomstskatter och sociala avgifter samt andra skatter

och avgifter som kan vara av betydelse för integrationen i regionen. Frågan följs av regeringarna i en dansk-svensk styrgrupp för Öresundsintegrationen på statssekreterarnivå. I styrgruppen ingår från svensk sida representanter från Finans-, Närings- och Socialdepartementen samt från dansk sida motsvarande ministerier.

I styrgruppen pågår för närvarande diskussioner mellan Sverige och Danmark om hur reglerna i det nordiska dubbelbeskattningsavtalet beträffande beskattningen av tjänsteinkomster för Öresundspendlare skall vara utformade och i diskussionerna har de svenska kommunernas synpunkter på den nuvarande principen om beskattning i arbetslandet berörts. Det finns en ambition att komma fram till en snabb lösning, och inriktningen är nu att söka nå en överenskommelse före sommaren 2002. I styrgruppen har man också formulerat tre politiska kriterier som en skatteordning i Öresundsregionen skall uppfylla, nämligen låga trösklar för integrationen, kostnadstäckning och att systemet skall vara enkelt för den enskilde och för företagen.

När det gäller frågan om att sänka kostnaden för arbetspendling över bron genom att göra broavgiften avdragsgill kan utskottet konstatera att en sådan avdragsrätt redan föreligger. En skattskyldig som vid sina resor mellan bostaden och arbetsplatsen har haft kostnad för väg-, bro- eller färjeavgift medges avdrag för den faktiska kostnaden. En annan sak är att personer som är bosatta i Danmark och arbetar i Sverige vid den svenska beskattningen erlägger en bruttoskatt på 25 % (Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, SINK) och att avdrag för kostnader över huvud taget inte medges vid denna beskattning. För dem som beskattas i Danmark gäller danska skatteregler, och dessa medger enligt uppgift inte att avdrag görs för denna typ av kostnader.

Beskattningen av förmån av tjänstebil har i tillämpningen kunnat ge upphov till problem i de fall då förmånen skall fördelas mellan länderna. Problemet har numera lösts efter en överläggning mellan Riksskatteverket och dess danska motsvarighet, och Riksskatteverket kommer i dagarna ut med en information om denna fråga.

Även frågan om svensk avgiftsbeläggning av hela den danska årsinkomsten när arbete utförts någon kortare tid i Sverige har numera fått en lösning. Riksförsäkringsverket och Den Sociale Sikringsstyrelse har den 4 december 2001 träffat en överenskommelse som innebär att arbetsgivaren och den anställde gemensamt kan ansöka om att den anställde skall omfattas av lagstiftningen i arbetsgivarens land. Ett sådant tillstånd skall ges om den anställde arbetar en väsentlig del (minst hälften av arbetstiden under en sammanhängande tid av tre månader) på huvudarbetsgivarens arbetsplats.

Av det anförda framgår enligt utskottets mening att de frågor som motionärerna tar upp följs av den svenska och den danska regeringen och att ambitionen är att avveckla olika hinder och skapa möjligheter för en ökad integration i Öresundsregionen. Utskottet avstyrker motionerna Sk219, Sk343, Sk327, Sk366, Sk367 och N218 yrkande 2.

Gränsregionen mot Norge

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om tillkännagivanden till regeringen om behovet av att avveckla olika hinder och skapa möjligheter för en ökad integration i gränsregionen mot Norge.

Bakgrund

På initiativ av handelsminister Leif Pagrotsky och Norges förre utrikesminister Knut Vollebaek har en norsk-svensk arbetsgrupp kartlagt hinder för en fördjupad integration mellan Norge och Sverige. Arbetet har resulterat i en handlingsplan som fortgående följs upp.

Motionen

Förhållandena vid den svensk-norska gränsen tas upp i motion Sk423 av Åsa Torstensson och Marianne Andersson (c). De anför att de svensk-norska gränsgångarreglerna bara gäller kommuner med nationsgräns och att det finns en större naturlig gränsregion som påverkas av att gränsgångarreglernas räckvidd är begränsad. Detta får effekt på skattesidan och för de kommuner som levererar kommunal service. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör ta de gränsregionala hindren på allvar.

Utskottets ställningstagande

I maj år 2000 presenterades Handlingsplan för en fördjupad integration mellan Norge och Sverige som har utarbetats av en tjänstemannagrupp i ländernas respektive utrikesdepartement. Planen innehåller en inventering av olika gränshinder som förekommer för enskilda, företag eller organisationer. Några exempel på frågor som berörs är följande. Det är svårare för samboende eller ensamstående i Sverige att få köra sin svenskregistrerade bil i Norge vid tillfälligt arbete där än vad det är för gifta personer. Det norska skattesystemet innebär att en norsk gränsgångare som arbetar på svenska sidan gränsen måste betala förskottsskatt kvartalsvis till norska staten. Nya norska regler innebär bl.a. begränsningar i möjligheterna att få avdrag för betald fastighetsskatt, utgiftsräntor och skuldbelopp för en fastighet i Sverige. Norrmän som förvarar fritidsbåtar i Sverige mer än 6 månader måste förtulla dessa. I handlingsplanen läggs i många fall fram förslag till åtgärder. När det gäller skatter, socialförsäkring och arbetsmarknad konstateras att skillnaderna ofta kan vara av en sådan art att en harmonisering eller ändring av regelsystemen inte är realistisk och att det då är viktigt att det är lätt att hitta korrekt information.

Många av de hinder som redovisats i den nämnda handlingsplanen har åtgärdats, och det framgår av uppgifter som lämnats under den offentliga utfrågning som utskottet arrangerat om integrationen i Öresundsregionen att

det förbereds en gemensam informationsfunktion för den norsk-svenska gränsregionen dit människor kan vända sig och få hjälp.

När det gäller de svensk-norska gränsgångarreglerna tillämpas dessa i de kommuner som har gräns mot den svensk-norska landgränsen. Frågan om reglernas tillämpningsområde har enligt vad utskottet erfarit aktualiserats i Regeringskansliet efter en framställning från en av de svenska gränskommunerna. Framställningen gäller en utökning av det område i Norge som omfattas av gränsgångarreglerna och motiveras med att invånarna i den aktuella svenska gränskommunen numera pendlar till kommuner i Norge som ligger utanför den norska gränsregionen.

Av det anförda framgår att den svenska regeringen bedriver ett aktivt och långsiktigt arbete som syftar till att främja integration och ökad rörlighet över den svensk-norska gränsen och att frågan om utformningen av de svensk-norska gränsgångarreglerna redan är aktuell i Regeringskansliet. Enligt utskottets mening finns det mot denna bakgrund inte någon anledning till ett tillkännagivande till regeringen om vikten av att de gränsregionala hindren avlägsnas. Utskottet avstyrker motion Sk423.

Sveriges och Finlands beskattning av utomlands bosatta

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en harmonisering av den svenska och den finska beskattningen av utomlands bosatta.

Motionen

I motion Sk456 av Kristina Zakrisson och Monica Öhman (s) anfördes att det finns en skillnad mellan Sverige och Finland när det gäller beskattningen av utomlands bosatta. I Sverige tillämpas en skattesats på 25 % under det att Finland tillämpar en skattesats på 35 %. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att Sverige bör arbeta för en harmonisering av regelverken mellan grannländerna.

Utskottets ställningstagande

Den svenska beskattningen av arbete som utförs av den som är utomlands bosatt utgör en schabloniserad motsvarighet till den inkomstbeskattning som gäller för dem som är bosatta i Sverige. Eftersom grundavdrag m.m. inte medges och det normalt sett rör sig om korta anställningar ligger skattesatsen något under en motsvarande kommunal skattebelastning. Beskattningen bygger inte på någon jämförelse med motsvarande beskattning i andra länder utan avsikten är främst att söka upprätthålla en neutralitet vid beskattningen av arbete inom Sverige. Med hänsyn till strävan inom EG att upprätthålla en fri rörlighet för personer på arbetsmarknaden torde det inte heller vara möjligt

att ta ut en skatt av utomlands bosatta som är högre än den som gäller för dem som är bosatta i Sverige.

Utskottet ser inte något direkt behov av att söka anpassa den svenska skatten på arbete som utförs av utomlands bosatta till den beskattning som gäller när ett motsvarande arbete utförs i Finland. Utskottet avstyrker motion Sk456.

Bär, svamp och kottar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en utvidgning av skattefriheten för inkomst av bär, svamp och kottar.

Jfr reservation 21 (m, kd).

Bakgrund

Intäkt av försäljning av vilt växande bär, svampar samt kottar som den skattskyldige själv plockar är skattefri till den del intäkten under beskattningsåret inte överstiger 5 000 kr. Detta gäller inte om plockningsverksamheten i sig utgör näringsverksamhet eller ersättningen utgör lön eller liknande förmån i inkomstlagen tjänst (8 kap. 28 § IL). Bestämmelsen är uttömmande och skattefriheten omfattar därmed endast försäljning av just bär, svampar och kottar, se RÅ 1992 not. 513.

När utomlands bosatta personer kommer hit för att ta tillfällig anställning är normalt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) tillämplig. Lagen innebär att en skatt på 25 % av bruttointäkterna tas ut och skatten betalas genom att arbetsgivaren gör ett avdrag på lönen. SINK-lagen gäller framför allt för löner och andra ersättningar som betalas vid anställningar. Bärplockare som kommer från viseringspliktiga länder skall i ansökan bl.a. ange namnet på arbetsgivaren i Sverige. Dessa bärplockare är således anställda och har en arbetsgivare som skall se till att skatt enligt SINK betalas in.

För bärplockare som kommer från viseringsfria länder finns det inga uppgifter om en eventuell arbetsgivare. Dessa plockare och säljer normalt till olika uppköpare på egen hand. Eftersom de inte anses ha någon anställning här kan de inte heller beskattas enligt SINK. Då deras verksamhet normalt inte utgör näringsverksamhet från ett fast driftställe i Sverige blir det inte heller aktuellt att beskatta dem enligt inkomstskattelagens bestämmelser. Dessa bärplockare skall i stället betala en eventuell inkomstskatt i hemlandet på sina i Sverige förvärvade intäkter.

Motionerna

I motion Sk213 av Anders G Högmark och Leif Carlson (m) föreslås att skatten på bärplockning tas bort helt och hållet. Motionärerna anför att

bärbranschen är utsatt för en hårdnande konkurrens från Ryssland och Finland och att dagens skatteregler leder till orättvisor. Turister som plockar bär betalar inte någon skatt i Sverige, utlänningar med visum för att plocka bär betalar 25 % skatt och svenskar skattebefrias upp till 5 000 kr. En generell skattebefrielse för bärplockarna skulle enligt motionärerna också innebära en harmonisering med de finska skattereglerna.

I motion Sk354 av Erling Wälivaara och Gunilla Tjernberg (kd) förelås att gränsen för skattefrihet höjs. Motionärerna anför att gränsen fastställts för 20 år sedan och att den numera alltför låga gränsen gör att bärplockningen i dag är en inkörsport till svart arbete för många ungdomar, eftersom det är så lockande att uppge falskt namn när bären säljs. Även dessa motionärer framhåller att turister kan plocka och sälja bär utan beskattning och att utlänningar som plockar med arbetstillstånd måste betala skatt från första kronan. Ett möjligt alternativ skulle vara att införa en schablonbeskattning.

I motion Sk479 yrkande 2 av Jan Erik Ågren m.fl. (kd, s, m, v, c, fp, mp) föreslås att gränsen för skattefrihet höjs från 5 000 kr till 10 000 kr. Motionärerna anför att den begränsade skattefriheten för bärplockning varit gynnsam för glesbygden men att kravet på arbetstillstånd för viseringspliktiga bärplockare nu har lett till att denna grupp måste betala skatt och avgifter från första kronan. Konsekvensen är att bärindustrin inte kan komma upp i de volymer som krävs för att få ett kontrakt och att marknadsandelar tappas till östländerna. En åtgärd som skulle förbättra situationen är en höjning av skattefrihetsgränsen till 10 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Skattefriheten upp till 5 000 kr för vissa intäkter av bärplockning är ett undantag från den allmänna principen om en neutral beskattning av arbetsinkomster och motiveras av speciella praktiska skäl i samband med denna verksamhet och även av önskemålet att stimulera ett tillvaratagande av naturtillgångar.

Enligt utskottets mening finns det anledning att vara restriktiv med undantag från beskattningen av arbetsinkomster. Det finns hela tiden en risk att sådana undantag leder till konkurrensnedvridningar på arbetsmarknaden och på den marknad där företagen avsätter sina produkter. Skatteregler som avser att gynna en viss bransch kan också komma att ifrågasättas i olika internationella sammanhang. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att tillstyrka en utvidgning av den nuvarande skattefriheten.

När det gäller beskattningen av utländska bärplockare framgår det av vad utskottet anfört bakgrundsvis att dessa beskattas i enlighet med de generella skatteregler som gäller när utomlands bosatta utför arbete i Sverige. Den omständigheten att vissa personer beskattas i Sverige och andra i sitt hemland är ett uttryck för en allmän princip.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna Sk213, Sk354 och Sk479 yrkande 2.

Ersättning för ideell skada

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en skattebefrielse för ideella skadestånd som utgår i anslutning till ett anställningsförhållande. Jfr reservation 22 (v) och 23(kd).

Bakgrund

Enligt 38 § lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS) har arbetstagare rätt till skadestånd om arbetsgivaren brutit mot lagen, såsom då arbetsgivare utan giltig grund sagt upp eller avskedat arbetstagaren. Regeringsrätten har konstaterat att allmänt skadestånd som utgått på grund av felaktig uppsägning enligt denna paragraf utgör skattepliktig inkomst av tjänst (RÅ80 1:10, RÅ87 ref. 10).

Jämställdhetslagen (1991:433) innehåller förbud för arbetsgivare att utsätta arbetstagaren för trakasserier på grund av att denne har avvisat sexuella närmanden. Arbetsgivaren skall betala allmänt skadestånd till arbetstagaren för den kränkning som trakasserier innebär. Kammarrätten i Göteborg har i en dom den 14 september 1999 funnit att en utgiven kompensation för själsligt lidande utgjorde skattepliktig inkomst av tjänst.

Motionerna

I motion Sk325 av Kjell Eldensjö och Ingemar Vänerlov (kd) anförs att det är stötande att ideell skadeersättning kan bli skattepliktig därför att skymfen, trakasseriet eller vad annat som inträffat skett på speciell plats eller i ett speciellt sammanhang. Principen om skattefrihet för ersättning för ideell skada bör alltid gälla.

I motion Sk439 av Ingrid Burman m.fl. (v) anförs att skatteplikten för ideella skadestånd kan få stötande resultat som är svåra att förstå för den enskilde. Det är orimligt att skadestånd som utgivits vid t.ex. våldtäkt av en anställd skall anses utgöra skattepliktig inkomst. Samma synsätt måste gälla för andra ideella skadestånd i arbetsrätten, uppsägningar i strid med anställningsskyddslagen eller föreningsrättskränkande åtgärder. Motionärerna anser att det är angeläget med en översyn av den skatterättsliga behandlingen av ideella skadestånd i arbetslivet.

Utskottets ställningstagande

Ideella skadestånd som saknar samband med skattepliktig verksamhet är normalt skattefria. Det är först när skadeståndet har samband med ett anställningsförhållande som det anses utgöra skattepliktig intäkt av tjänst.

Enligt flera bestämmelser inom arbetsrättens område skall en arbetsgivare betala skadestånd till en arbetstagare om arbetsgivaren har åsidosatt vissa av sina lagliga skyldigheter. Skadeståndet kan avse ersättning för ekonomisk skada och ersättning för den kränkning som lagbrottet innebär. Båda dessa

slag av skadestånd till arbetstagaren utgör normalt skattepliktig intäkt av tjänst för denne.

När det gäller sexuella trakasserier finns i jämställdhetslagen (1991:433) en skadeståndssanktionerad skyldighet för en arbetsgivare att vidta utredningsåtgärder och andra åtgärder vid ett påstående om att sådana trakasserier förekommer på arbetsplatsen. Om arbetsgivaren inte fullgör dessa skyldigheter skall arbetsgivaren betala skadestånd till arbetstagaren för den kränkning som underlåtenheten innebär.

Utskottet har förståelse för att beskattningen av ideella skadestånd i vissa fall kan framstå som oväntad och kanske även stötande. Bakom den praxis som utvecklats ligger emellertid inte någon synpunkt om att det är fråga om en inkomst i vanlig mening. Det är i stället kontrollskäl som utgör grunden för denna beskattning. En skattefrihet för ideella skadestånd som utbetalas från en arbetsgivare till en anställd skulle mycket lätt kunna missbrukas och möjligheten att hålla nere ett sådant missbruk genom kontroller är små. Enligt utskottets mening talar starka kontrollskäl för en beskattning av ideella skadestånd i dessa fall. Den praxis som utvecklats utgör enligt utskottets mening inte heller något egentligt hinder för att ersätta en ideell skada på ett adekvat sätt så länge det är känt att skadeståndet kommer att beskattas redan när det bestäms.

Nuvarande praxis i fråga om beskattning av skadestånd som har sin grund i anställningsförhållanden är känd, fungerar väl och är möjlig att förena med de syften som ligger bakom de olika bestämmelserna om ersättning för ideell skada. Utskottet är inte berett att tillstyrka förslagen om ändrade regler på detta område och avstyrker därför motionerna Sk325 och Sk439.

Ersättning till ledare i ideell verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en utvidgning av möjligheten att avlöna ledare upp till ett halvt basbelopp utan att betala arbetsgivaravgift/särskild löneskatt.

Bakgrund

För idrottsföreningar gäller särskilda regler vid utbetalning av ersättning till idrottsutövare. Understiger föreningens ersättning till en utövare ett halvt prisbasbelopp per år utgår inte arbetsgivaravgift/särskild löneskatt, 2 kap. 19 § socialavgiftslagen (2000:980).

Motionen

I motion Sk208 av Kerstin Heinemann och Elver Jonsson (fp) anføres att även andra ideella kultur- och ungdomsorganisationer än idrottsrörelsen bör få

möjlighet att avlöna ledare med upp till ett halvt basbelopp utan att betala arbetsgivaravgifter eller avgifter/särskild löneskatt.

Utskottets ställningstagande

Socialförsäkringsutskottet har i betänkande 2000/01:SfU5 Ny socialavgiftslag godtagit att de särskilda reglerna för idrottsföreningar överförs till den nya socialavgiftslagen och har härvid avslagit yrkanden om en utvidgning av gränsbeloppets tillämpningsområde. Härvid anförde utskottet att undantaget från skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter i första hand har uppkommit för att förenkla möjligheten till avdrag i avgiftssammanhang för idrottsutövares kostnadsersättningar och att utskottet inte kan ställa sig bakom ett förslag om en utvidgning av undantaget.

Enligt utskottets mening har det aktuella gränsbeloppet tillkommit för att förenkla möjligheten till avdrag för idrottsutövares kostnadsersättningar. Utskottet är inte berett att tillstyrka en utvidgning av tillämpningsområdet och avstyrker därför motion Sk208.

Uthyrning av privatbostad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en skattebefrielse för uthyrning av egen bostad.

Jfr reservation 24 (m, kd).

Bakgrund

När en privatbostadsfastighet eller en privatbostad upplåts skall ersättningen tas upp i inkomstslaget kapital. Detsamma gäller när en bostad som innehas med hyresrätt upplåts. Utgifterna för upplåtelsen får inte dras av. I stället skall avdrag göras med 4 000 kr per år för varje privatbostadsfastighet, privatbostad eller hyreslägenhet. Vid upplåtelse av en privatbostadsfastighet skall vidare ett belopp som motsvarar 20 % av intäkten av upplåtelsen dras av. Upplåts en hyresrätt skall i stället den del av upplåtarens hyra som avser den upplåtna delen dras av. För bostadsrätt gäller att den del av innehavarens avgift eller hyra som avser den upplåtna delen skall dras av. Avdragsmöjligheterna är mer begränsade om upplåtelsen gäller någon form av närstående (42 kap. 30–32 §§ IL, prop. 1989/90:110 s. 512, bet. 1989/90:SkU30).

Motionerna

I flera motioner anförts att det är svårt för många ungdomar och studerande att skaffa sig en egen bostad och att det kan vara helt omöjligt i vissa tillväxtområden. För att underlätta för ungdomarna föreslås att det införs en möjlighet för privatpersoner att hyra ut en del av sin bostad utan att betala

skatt för hyresinkomsten. Sådana yrkanden framställs i motionerna Bo318 yrkande 3 av Bo Lundgren m.fl. (m), Bo225 yrkande 1 av Knut Billing m.fl. (m), Sk365 av Karin Enström (m), N313 yrkande 3 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m), Sk364 av Stefan Attefall (kd) och Ub430 yrkande 7 av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd).

Utskottets ställningstagande

Regeringen har i 2000 års ekonomiska vårproposition anslagit 400 miljoner kronor för ett tillfälligt investeringsbidrag för byggande av studentbostäder under åren 2001 och 2002. Per den sista juni 2001 hade bidrag beviljats till 7 600 studentlägenheter. Regeringen räknade tidigare med att investeringsbidraget skulle medverka till uppkomsten av minst 10 000 nya studentbostäder. De senaste siffrorna under hösten 2001 pekar på att ca 12 500 nya studentbostäder kommer att tillkomma med hjälp av det särskilda investeringsbidraget.

De gällande reglerna om uthyrning av privatbostadsfastigheter och privatbostäder infördes i samband med skattereformen 1990. Tidigare kunde olika regler gälla och resultatet kunde bli allt från hel skattefrihet till full beskattning. Dessa förhållanden hade utsatts för kritik från flera olika utredningar. Skattereformen innebar en övergång till nuvarande enkla och likformiga regler för beskattningen på detta område. Reglerna får anses täcka såväl kostnader som normalt förorsakas av uthyrningen som eventuella utgifter för reparation och underhåll som uppkommit under uthyrningstiden.

Enligt utskottets mening skulle en skattebefrielse för uthyrning av del av bostad medföra gränsdragnings- och kontrollproblem och dessutom innebära ett inkomstbortfall. Utskottet är inte berett att tillstyrka de nu aktuella förslagen och avstyrker därför motionerna Sk365, Sk364, Ub430 yrkande 7, N313 yrkande 3, Bo225 yrkande 1 och Bo318 yrkande 3.

Barns ränteinkomster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om ett särskilt grundavdrag för barns ränteinkomster.

Bakgrund

Ränteinkomster skall tas upp i inkomstslaget kapital (42 kap. 1 § IL). Banker m.fl. behöver emellertid inte lämna kontrolluppgift beträffande bl.a. räntor som understiger 100 kr per person och år (8 kap. 8 § LSK). Sådana småräntor är skattefria om de sammanlagt inte uppgår till 500 kr.

Motionen

I motion Sk442 av Birgitta Carlsson och Birgitta Sellén (c) anförs att barn i dag får betala skatt på ränta som överstiger 100 kr och att detta minskar intresset att spara pengar då man får betala 30 % i skatt på all ränta. För att stimulera barn och ungdomar att ha ett sparkapital vid oförutsedda utgifter bör ett grundavdrag på 2 000 kr införas för barns ränteinkomster.

Utskottets ställningstagande

Före 1990 års skattereform var det vanligt att föräldrar förde över kapital till sina barn av skatteskal. Barnen hade en lägre skattesats och var dessutom berättigade till ett grundavdrag som kunde kvittas mot ränteinkomsten.

Skattereformen syftade bl.a. till att eliminera den här formen av vardaglig skatteplanering genom att göra beskattningen mer likformig. Kapitalinkomsterna sammanfördes i ett inkomstslag och fick en proportionell skattesats, och möjligheten att få grundavdrag från inkomst av kapital slopades. Ett då gällande särskilt sparavdrag slopades också. Resultatet blev en så långt möjligt likformig beskattning av kapitalinkomster.

Enligt utskottets mening är det ett viktigt resultat av skattereformen att ränteinkomster numera har en likformig beskattning. Utskottet är inte berett att ändra på detta förhållande och avstyrker därför motion Sk442.

Persondatorer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om en avdragsrätt för inköp av datorer och programvara.

Jfr reservation 25 (kd).

Bakgrund

Förmånen av att använda en datorutrustning som arbetsgivaren tillhandahåller för privat bruk skall inte tas upp som intäkt om förmånen väsentligen riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen, 11 kap. 7 § IL (prop. 1996/97:173, bet. 1997/98: SkU4).

Motionen

I motion T466 yrkande 4 av Johnny Gylling m.fl. (kd) anförs att personer som inte har råd med dator och Internet bör få en möjlighet att göra ett skatteavdrag. I USA finns t.ex. möjlighet att få avdrag för kostnad för dator, programvara, utbildning m.m. Man bör överväga att införa en liknande avdragsrätt i Sverige.

Utskottets ställningstagande

En allmän avdragsrätt för inköp av datorer och programvara skulle enligt utskottets mening innebära en oönskad snedvridning av konkurrensen på detta område, ge upphov till en mängd gränsdragningsproblem och dessutom medföra ett mycket kraftigt inkomstbortfall. Som utskottet i olika sammanhang framhållit är det önskvärt att skattesystemet så långt möjligt hålls fritt från inslag som inte hänger samman med dess grundläggande funktion att utgöra en säker bas för finansiering av den gemensamma sektorn. Utskottet avstyrker motion T466 yrkande 4.

Bredband**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår förslaget om att skattereduktionen för installation av bredband skall avskaffas.

Jfr reservation 26 (m) och 27 (c).

Bakgrund

Den som installerar bredband och tar installationen i bruk mellan den 1 januari 2001 och den 31 december 2002 kan få en skattereduktion. Skattereduktionen uppgår till 50 % av de utgifter som överstiger 8 000 kr per hus eller, i fråga om hyreshus, 8 000 kr per ansluten bostad eller lokal. Skattereduktionen utgår med högst 5 000 kr per hus, bostad eller lokal. Om ansökan kommer in senast den 1 mars 2002 avräknas skattereduktionen på skattebesked för 2002. Kommer ansökan in senast den 1 mars 2003 avräknas reduktionen på skattebeskedet för 2003 (prop. 2000/01:24 och bet. 2000/01:SkU8).

Motionen

I motion Sk489 yrkande 38 av Agne Hansson m.fl. (c) föreslås att staten tar ansvar för utbyggnaden av bredband fram till varje enskild abonnent i hela landet. Som ett led i en sådan strategi bör riksdagen fatta beslut om att skattelättnaden för bredband slopas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att tillstyrka att staten tar över ansvaret för utbyggnaden av bredband och anser därför att skattereduktionen för installation av bredband skall finnas kvar. Utskottet avstyrker motion Sk489 yrkande 38.

Biodling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om att viss biodling skall befrias från skatteredovisningsskyldighet.

Bakgrund

Vid 1991 års skattereform infördes särskilda skatteregler för hobbyverksamhet. Inkomst av hobbyverksamhet beskattas under inkomst av tjänst. Avdrag får göras för utgifter som erlagts under beskattningsåret eller under något av de fem år som föregår beskattningsåret. Avdrag för utgift som erlagts före beskattningsåret medges endast i den mån utgiften överstiger eventuella inkomster under det året. Vid biodling utan anknytning till jordbruk går gränsen mellan hobby och näringsverksamhet normalt vid 15 bikupor.

Motionen

I motion MJ290 yrkande 2 av Gunnel Wallin och Eskil Erlandsson (c) begärs ett tillkännagivande om att upp till 12–15 bisamhällen bör betraktas som hobbyodling och befrias från skatteredovisningsskyldighet.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening finns det anledning att undvika att ha regler som gör det möjligt att varaktigt bedriva en vinstgivande verksamhet utan att den underkastas samma skatteregler som andra liknande verksamheter. Skattefriheten för inkomst av hobbyverksamhet avskaffades därför under 1991 års skattereform, och särskilda regler för beskattningen av sådan verksamhet infördes.

När det gäller biodling innebär det anförda att eventuella överskott av hobbybiodling beskattas och att en odlare som vill dra av utgifter från år då någon inkomst inte deklarerats måste kunna redovisa sina inkomster under ett sådant år. De krav som ställs gäller en redovisning av de inkomster som förekommit och ett underlag som styrker utgifterna. Enligt utskottets bedömning bör en sådan redovisning inte medföra alltför mycket besvär.

Utskottet är inte berett att ompröva sitt ställningstagande när det gäller beskattningen av hobbyverksamhet och vidhåller att dessa skatteregler även bör gälla för hobbybiodlare.

Trav- och galoppsport

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om att trav- och galoppsport generellt skall betraktas som en näringsverksamhet.

Bakgrund

Nuvarande skatteregler medger att travsport beskattas enligt reglerna för näringsverksamhet. För att travsport och annan hästsport skattemässigt skall betraktas som näringsverksamhet krävs att kriterierna för näringsverksamhet är uppfyllda, dvs. varaktighet, självständighet och vinstsyfte. I många fall krävs det en helhetsbedömning, där bl.a. frågan om verksamhetens omfattning ingår, för att avgöra om den skattemässigt skall anses utgöra näringsverksamhet eller om den är av hobbykaraktär och därför skall beskattas i inkomstslaget tjänst.

Även i de fall då verksamheten är av hobbykaraktär kan kostnader dras av mot inkomsten av verksamheten. Om hobbyverksamheten ger underskott får emellertid inte avdrag göras mot andra inkomster i inkomstslaget tjänst. Underskott får dock sparas upp till fem år efter beskattningsåret och dras av mot eventuellt kommande överskott i hobbyverksamheten. För räntekostnader hänförliga till hobbyverksamheten gäller att dessa endast dras av i inkomstslaget kapital.

Ridhästuppfödning har inte ansetts utgöra näringsverksamhet när deltagandet i hästkapplöpningar varit av mindre omfattning och då inte heller handel med hästar sker. Nettovinst av tävlingsverksamhet med en enda travhäst har inte ansetts utgöra näringsverksamhet, även när verksamheten varit lönsam. Travsportverksamhet som drivits med två hästar samtidigt har däremot i allmänhet ansetts utgöra näringsverksamhet. Antalet hästar är dock inte ensamt avgörande för frågan om verksamheten kan anses utgöra näringsverksamhet eller inte. Den naturliga anknytningen som råder mellan jordbruksverksamhet och verksamhet som ger avkastning genom bl.a. utnyttjandet av fastighetens inventarier, alster och naturtillgångar m.m., medför att hästsportverksamhet ofta utgör en verksamhet tillsammans med jordbruket.

Motionen

I motion Sk332 av Bertil Persson (m) begärs ett tillkännagivande om att trav- och galoppsport är en näring som sysselsätter tiotusentals människor och att den bör betraktas som en näringsverksamhet även skattemässigt.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av vad utskottet redovisat bakgrundsvis bedrivs trav- och hästsport ibland under sådana former att verksamheten skall beskattas som

näringsverksamhet och i andra fall i en form som gör att verksamheten blir att betrakta som en hobbyverksamhet.

Enligt utskottets mening finns det inte skäl att generellt betrakta hästtjänst som näringsverksamhet i beskattningssammanhang. Utskottet avslår motion Sk332.

Fiskevårdsavgift

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om ett tillkännagivande till regeringen om att en fiskevårdsavgift inte bör införas.

Jfr reservation 28 (m).

Bakgrund

Miljö- och jordbruksutskottet behandlade i sitt betänkande (bet. 1999/2000:MJU8) bl.a. det fria handredskapsfisket. På förslag av utskottet beslutade riksdagen att det fria handredskapsfisket bör bli föremål för en kartläggning och översyn (rskr. 1999/2000:161). Utredningen (dir. 2000:100) av det fria handredskapsfisket (landshövding Anita Bråkenhielm) har i november 2001 presenterat betänkandet Utvärdering av det fria handredskapsfisket (SOU 2001:82). Utredningen konstaterar att det står klart att fiskevårdens finansiering behöver förstärkas och lägger bl.a. fram förslag om införande av en fiskevårdsavgift.

Motionen

I motion MJ420 yrkande 3 av Göte Jonsson m.fl. (m) begärs ett tillkännagivande om att en allmän fiskevårdsavgift inte bör införas.

Utskottets ställningstagande

Det förslag om införande av en allmän fiskevårdsavgift som lagts fram av Utredningen av det fria handredskapsfisket är föremål för remissbehandling och överväganden inom Regeringskansliet. Enligt utskottets mening bör resultatet av regeringens överväganden nu avvaktas. Utskottet avstyrker motion MJ420 yrkande 3.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om allmänna riktlinjer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk228, 2001/02:Sk238, 2001/02:Sk255, 2001/02:Sk288 yrkandena 4 och 6, 2001/02:Sk391, 2001/02:Sk450 yrkande 1, 2001/02:Sk491 yrkandena 1 och 6, 2001/02:So3 yrkande 25, 2001/02:Kr339 yrkandena 15–17, 2001/02:Ub533 yrkande 3, 2001/02:N224 yrkande 2, 2001/02:N261 yrkande 2, 2001/02:A248 yrkande 4 och 2001/02:A318 yrkande 6, bifaller delvis motionerna 2001/02:Sk235 yrkandena 1–8, 2001/02:Sk246 och 2001/02:Sk450 yrkande 2 och avslår motionerna 2001/02:K321 yrkande 2, 2001/02:Sk460, 2001/02:Sf397 yrkande 1, 2001/02:So304 yrkande 7, 2001/02:So637 yrkande 10, 2001/02:MJ519 yrkande 16, 2001/02:MJ521 yrkande 11, 2001/02:N370 yrkandena 6 och 10, 2001/02:N372 yrkande 9 och 2001/02:A212 yrkande 7.

Ställningstagande

Skattepolitiken skall syfta till att stärka de enskilda medborgarnas oberoende och skapa förutsättningar för högre tillväxt och fler jobb. Det är viktigt att successivt sänka inkomstskatten. På så sätt ökar friheten och därmed vars och ens möjlighet och förmåga att ta ansvar för den egna livssituationen. I synnerhet gäller det dem som i dag har låga inkomster.

Människor skall ges möjlighet att klara sina egna grundläggande behov innan de börjar betala skatt. Därför vill vi att de första 50 000 kr som alla tjänar skall vara befriade från inkomstskatt, oavsett om de kommer från förvärvsinkomst eller från pension. Ingen skall behöva betala skatt innan bostad och mat är betalda.

Beskattningen får inte hindra arbete. Vi vill lindra margineffekterna genom ett förvärvsavdrag på alla pensionsgrundande inkomster. En betydande del av det man tjänar skall alltid vara skattefritt. På några års sikt vill vi

att förvärvsavdraget skall vara 15 % av inkomsten. På längre sikt vill vi öka avdraget ytterligare.

Det är orimligt att skattesystemet inte tar hänsyn till försörjningsbördan. Framför allt är det barnfamiljer som har svårast att få ekonomin att gå ihop. Utöver dagens barnbidrag vill vi därför införa ett extra grundavdrag på 15 000 kr per år och barn upp till 16 år, vilket motsvarar knappt 400 kr i sänkt skatt per barn och månad för föräldrar i vanliga inkomstgrupper. Barnavdraget genomförs fr.o.m. 2002 och gäller utöver dagens barnbidrag. Såväl förvärvsavdrag som grundavdrag görs på den till kommunen beskattningsbara inkomsten.

Statlig inkomstskatt betalas av närmare 40 % av alla heltidsarbetande. Det är således inte någon exklusiv elit utan helt vanliga människor som betalar denna skatt. Den statliga inkomstskatten fungerar som en straffbeskattning av kunskap och är därmed en av anledningarna till att färre tar akademisk examen i Sverige än i andra jämförbara länder. Den statliga inkomstskatten missgynnar dem som har ojämna inkomster under livet. Det gäller t.ex. ungdomar som jobbar mycket i perioder för att sedan resa eller studera, men även företagare, idrottsmän, artister, m.fl. Skattebelastningen skiljer sig radikalt mellan samma livsinkomst som fördelas jämnt under livet respektive den som varierar över åren. Att utländska experter har fått ett undantag som sänker deras skatt avsevärt visar tydligt att inkomstskatten har en negativ inverkan på Sveriges konkurrenskraft. Vi anser att det är orättvist att en svensk medborgare skall betala upp till dryga 25 procentenheter mer i skatt än sin utländska kollega som utför samma jobb. Den statliga inkomstskatten har också skapat ett behov av särregler för egenföretagare och för beskattning av personaloptioner. Dessa leder till onödig byråkrati och till orättvisor. Vi vill successivt avskaffa den statliga inkomstskatten.

Fastighetsskatten är orättfärdig och skall successivt sänkas för att till sist tas bort helt. Fastighetsskatten är i dag en skatt på en fiktiv avkastning på husets taxeringsvärde utan någon koppling till en verklig inkomst. Skatten drabbar alla boendeformer i Sverige. Bostadsrättsföreningar betalar skatt på värdet av fastigheten. För hyresrätter gäller i regel att cirka en månadshyra per år utgörs av fastighetsskatt. Fastighetsskatten för småhus varierar starkt och skattens storlek beror i hög grad på var fastigheten är belägen. För att minska de problem som uppkommer i skärgården och andra särskilt utsatta områden föreslår vi att endast halva markvärdet skall ingå i underlaget för fastighetsskatten så länge den finns kvar.

Förmögenhetsskatten har slopats i de flesta länder. I Sverige tas förmögenhetsskatt ut även vid förhållandevis låga förmögenheter. Skattesatsen är internationellt sett hög. Det gör att Sverige kommit i en särdeles ogynnsam position vad gäller konkurrens om kapital. Skatten ökar avkastningskravet på investeringar som görs här. Som förmögenhet räknas också taxeringsvärdet på småhus och fritidshus. Efter årets höjningar av taxeringsvärdena kommer alltfler att tvingas betala förmögenhetsskatt på sitt boende. Även denna skatt tas således också ut på fiktiva värden när det är fastigheter som är underlag.

På grund av kapitalets lätttrörlighet har också regeringen befriat vissa typer av förmögenheter från förmögenhetsskatt. Detta är ytterligare en av de orättvisor som ett högt skattetryck medför och visar hur omöjlig förmögenhetsskatten är. Vi vill avskaffa förmögenhetsskatten för alla, inte bara för dem som har möjlighet att flytta sitt kapital till andra länder. Till att börja med vill vi slopa sambeskattningen och höja fribeloppet till 2 000 000 kr/person.

I dag drabbas svenska sparare av reavinstskatt när de gör omplaceringar i sitt sparande mellan olika värdepapper och mellan olika fonder. Detta gör att man drar sig för att förändra sammansättningen på sitt sparande. Så kallade inlåsnings effekter uppstår. För att komma förbi detta problem och uppmantra till en mer aktiv kapitalförvaltning bör reavinstbeskattningen få uppskjutas till dess att kapitalet helt realiseras.

Transporter är nödvändiga i synnerhet i glesbygd. Drivmedelspriserna når rekordhöjder. Den största delen av priset är skatt. Bensin- och dieselskatten bör sänkas för att underlätta för alla dem som i sin vardag är beroende av bilen. Vi vill sänka bensin- och dieselskatten med 70 öre/l inklusive moms för att underlätta för alla som i sin vardag är beroende av bilen. På längre sikt skall inte bensin och diesel kosta mer i Sverige än det gör genomsnittligt i Europa. Det avdrag som i dag får göras för resor med bil till arbetet täcker inte kostnaderna och bör höjas till 20 kr per mil.

Skattepolitiken skall bidra till att såväl företag och kapital som ägare till dessa stannar kvar här. Sverige skall helst vara så attraktivt att företagande och kapital söker sig hit. Beskattningen av ägande och kapital minskas genom att förmögenhetsskatten avskaffas och genom att dubbelbeskattningen på utdelningar tas bort. Vi vill också stoppa skattediskrimineringen av fåmansföretag och slopar därför de nuvarande 3:12-reglerna och genomför en rad förenklingar. Dieselskatten för jord- och skogsbruk m.m. sänks.

Vår principiella inställning är att energibeskattningen skall vara energineutral medan miljöskatterna skall motsvara den miljöbelastning som energianvändningen medför. Energiskatterna är till sin natur fiskala och skall tas ut enbart i konsumentledet. Miljöskatterna skall däremot verka så att produktionsprocesser blir mindre miljöstörande. De skall därför tas ut i produktionsledet.

De höga alkoholskatterna ökar risken för smuggling och slår ut svenska jobb och bör sänkas.

Vi genomför ytterligare en rad åtgärder. Bland annat skall förtids-pensionärer med arbetsskadelivränta få behålla sitt särskilda grundavdrag ogravrat, royaltyinkomster från uppfinningar och patent beskattas i inkomstslaget kapital och lättnader införs vid beskattningen av personaloptioner. Reklamskatten slopas.

I de nu aktuella motionerna framställs yrkanden om betydelsen av att skattepolitiken ges den inriktning som Moderata samlingspartiet förespråkar. Vi tillstyrker dessa yrkanden.

2. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – v

av Per Rosengren (v) och Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförts om allmänna riktlinjer. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk460 och avslår motionerna 2001/02:K321 yrkande 2, 2001/02:Sk228, 2001/02:Sk235 yrkandena 1–8, 2001/02:Sk238, 2001/02:Sk246, 2001/02:Sk255, 2001/02:Sk288 yrkandena 4 och 6, 2001/02:Sk391, 2001/02:Sk450 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk491 yrkandena 1 och 6, 2001/02:Sf397 yrkande 1, 2001/02:So3 yrkande 25, 2001/02:So304 yrkande 7, 2001/02:So637 yrkande 10, 2001/02:Kr339 yrkandena 15–17, 2001/02:Ub533 yrkande 3, 2001/02:MJ519 yrkande 16, 2001/02:MJ521 yrkande 11, 2001/02:N224 yrkande 2, 2001/02:N261 yrkande 2, 2001/02:N370 yrkandena 6 och 10, 2001/02:N372 yrkande 9, 2001/02:A212 yrkande 7, 2001/02:A248 yrkande 4 och 2001/02:A318 yrkande 6.

Ställningstagande

Inkomstskattesystemet har under 1900-talet genomgått stora förändringar. Successivt har inkomstskatterna höjts samtidigt som en övergång skett mot ökad indirekt beskattning. Framför allt har kommunalskatten ökat, vilket bl.a. drivit upp marginalskatterna.

Alltför höga marginaleffekter kan få till följd att skattemoralen försämrats och att en ökande svart sektor drivs fram. Inriktningen på skattereformen som genomfördes på 1980-talet var därför bl.a. att sänka marginalskatterna, som då kunde uppgå till 87 %. Reformen kom dock att urholkas relativt snabbt.

Den ökade internationaliseringen har bidragit till att olika länders skatteinivåer jämförs i högre utsträckning än tidigare. Det är också ett uttryck för de delvis nya förutsättningar som alltmer lättroliga skattebaser innebär. Olikheter i skatteuttag avspeglar ofta olika ambitionsnivåer i välfärdsåtaganden mellan länder. Det kan också vara ett uttryck för det faktum att en förmån i ett land rent tekniskt hanteras som en skattereduktion medan den i ett annat land kan vara en skattepliktig ersättning. Det senare är vanligt bl.a. i Sverige.

Vi menar att Sveriges modell för att organisera och finansiera den generella välfärden är unik. Vi vill bygga vidare på den modellen. Målsättningen är att hitta varaktig finansiering för en tryggad och på sikt utbyggd välfärd. För att ge legitimitet åt detta krävs acceptans hos breda grupper. Våra utgångspunkter för en översyn av inkomstskattesystemet är ett exempel på det.

Dagens inkomstskattesystem utgår till stora delar från skattereformen i början på 1990-talet. Under hand har dock förändringar och tillägg gjorts. Det handlar t.ex. om de allmänna egenavgifterna. Dessa infördes under mitten av 1990-talet och är avdragsgilla. Efterhand har löntagarna kompenseras för dessa avgifter genom en skattereduktion. Från och med år 2002 utgår

kompensation för 75 % av den allmänna pensionsavgiften. Vid beräkning av underlag för statlig och kommunal inkomstskatt minskas, från år inkomståret 2002, avdraget för den allmänna pensionsavgiften till 25 %.

Från och med inkomstår 1999 infördes också en tillfällig skattereduktion på maximalt 1 320 kr per år vid en inkomst på 135 000 kr. Därefter trappas skattereduktionen ned för att bli 0 kr vid lägsta skiktgränsen.

Dagens inkomstskattesystem ger upphov till oönskade marginaleffekter som både är fördelningspolitiskt tvivelaktiga och som i vissa fall motverkar arbetslinjen. Vi föreslår en utredning där inkomstskattesystemet ses över. Vi anser det nödvändigt att ta fram en modell för beräkning av inkomstskatt som har en klar fördelningspolitisk profil och där vissa marginaleffekter så långt det är möjligt tas bort.

Grundavdragets upptrappning och nedtrappning ger en kraftig sänkning av marginals-katten i skiktet 70 000–110 000 kr, men skapar också en höjning av marginals-katten i skiktet 115 000–213 000 kr (den s.k. LO-puckeln). Utformningen bör ifrågasättas i en sådan översyn, dels för att den i dag inte gynnar de inkomstgrupper som avsågs från början, dels för att den i kombination med andra regler kraftigt kan bidra till marginaleffekterna. Av samma skäl bör den särskilda skattereduktionen ifrågasättas. Ett alternativ är att i stället införa ett relativt högt generellt grundavdrag som inte medges vid den statliga inkomsttaxeringen och som avtrappas vid inkomster över den övre brytpunkten. Nivån på grundavdraget bör bestämmas utifrån förväntat skatteuttag. Eftersom rätten till avdrag för 25 % av den allmänna pensionsavgiften bidrar till en felaktig fördelningsprofil bör den tas bort i en sådan omläggning.

En inkomstbeskattning som går i linje med ovanstående resonemang skulle kunna skapa ett system som både är enklare och som upplevs som mer rättvist än dagens. En översyn bör även utreda om det finns ytterligare förändringar som kan förbättra inkomstskattesystemet vad gäller fördelningsprofil och marginaleffekter. Vad som ovan anförts om en översyn av inkomstskattesystemet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet anser att ovanstående modell med fördel också kan användas som ett alternativ vid utformning av kompensation för allmänna pensionsavgifter avseende resterande 25 %.

3. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om allmänna riktlinjer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:MJ519 yrkande 16, 2001/02:N370 yrkandena 6 och 10, 2001/02:N372 yrkande 9 och avslår motionerna 2001/02:K321 yrkande 2,

2001/02:Sk228, 2001/02:Sk235 yrkandena 1–8, 2001/02:Sk238, 2001/02:Sk246, 2001/02:Sk255, 2001/02:Sk288 yrkandena 4 och 6, 2001/02:Sk391, 2001/02:Sk450 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk460, 2001/02:Sk491 yrkandena 1 och 6, 2001/02:Sf397 yrkande 1, 2001/02:So3 yrkande 25, 2001/02:So304 yrkande 7, 2001/02:So637 yrkande 10, 2001/02:Kr339 yrkandena 15–17, 2001/02:Ub533 yrkande 3, 2001/02:MJ521 yrkande 11, 2001/02:N224 yrkande 2, 2001/02:N261 yrkande 2, 2001/02:A212 yrkande 7, 2001/02:A248 yrkande 4 och 2001/02:A318 yrkande 6.

Ställningstagande

Syftet med skatter är att solidariskt finansiera vår gemensamma välfärd samt att styra den ekonomiska utvecklingen i en socialt och ekologiskt hållbar riktning. Kristdemokratisk ekonomisk politik tar utifrån förvaltarskapstanken sin utgångspunkt i en social och ekologisk marknadsekonomi. Förvaltarskapstanken betonar människans personliga och gemensamma ansvar för sig själv, sina medmänniskor, efterkommande generationer samt för den fysiska livsmiljön.

Ett viktigt mål för en kristdemokratisk politik är att så många som möjligt skall kunna leva på sin egen lön. Dagens inkomstskatter drabbar låg- och medelinkomsttagare mest. Därför måste inkomstskattens nivåer huvudsakligen fastställas med utgångspunkt från låg- och medelinkomsttagarens perspektiv.

För det första föreslås ett kraftigt höjt grundavdrag vid beräkningen av den kommunala inkomstskatten. Grundavdraget höjs till 24 000 kr. Effekten blir en skattesänkning med ca 330 kr per månad, eller 3 940 kr per år. Grundavdragshöjningen omfattar även skattepliktiga transfereringar och gäller för pensionärer i de fall där deras särskilda grundavdrag understiger grundavdraget. Förslaget ger förutsättningar för en bättre fungerande lönebildning och innebär exempelvis en viktig förbättring för sommar- eller extraarbetande ungdomar. Med vårt föreslagna grundavdrag kan man tjäna 24 000 kr per år innan man behöver betala kommunalskatt.

För det andra föreslår vi en högre skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare på 380 kr per månad för pensionsgrundande inkomster upp till 276 000. Reduktionen trappas därefter av och upphör vid 360 000 kr.

För det tredje inför vi ett generellt statligt förvärsavdrag beräknat mot kommunalskatten på inkomster av anställning och näringsverksamhet motsvarande 6 % år 2003 och 7 % år 2004. Förutom att ge hushållen ett ökat ekonomiskt utrymme minskas därigenom marginaleffekterna. Regeringens modell med en skattereduktion för dem som betalar pensionsavgift är enligt vår mening felaktig. Pensionsavgiften på 7 % utgör en del av det nya pensionssystemet och ger något tillbaka för varje person som betalar den. Just pensionsavgiften är därmed en av de avgifter där det finns en tydlig koppling mellan det man som enskild individ betalar in och det man senare får ut. Vi anser att inkomstskattesänkningar bör vara mer generella och snarare rikta in

sig på att "kompensera" alla inkomstagare för det orimligt höga totala skattetryck som Sverige har.

För det fjärde vill vi avskaffa regeringens värnskatt fr.o.m. 2003. Det är en viktig princip för Kristdemokraterna att ingen skall behöva betala mer än hälften av en inkomstökning i skatt. Viktiga motiv för att inte ha extra hög statlig skatt på högre inkomster är också att utbildning med medföljande studieskulder måste löna sig. Om svenska studenter utbildar sig i Sverige, bör inte skattesystemet leda till att de sedan flyttar utomlands. Det är en framtidsinvestering att ha ett skattesystem som gör att utbildning lönar sig.

Vi inför också en skattereduktion på 50 kr per månad och barn upp till 15 år fr.o.m. 2003. Skattereduktionen höjs ytterligare 2004 till 100 kr.

Gränsen för reseavdraget för resor till och från jobbet sänks från 7 000 till 5 000 kr. Avdragsrätten skall även gälla för den del av resan som görs till barnomsorg. Det innebär att resekostnader på ytterligare 2 000 kr blir avdragsgilla jämfört med i dag. Förslaget skall ses som ett stöd för personer i glesbygd och andra som inte har möjlighet att utnyttja kollektiva alternativ till bilen.

Fastighetsskatten drabbar alla boende oavsett inkomst och betalningsförmåga, tvärt emot den skatteprincip som borde gälla i Sverige: skatt efter bärkraft. Detta gäller både småhusägare, bostadsrättsägare och hyresgäster. Den omräkning av taxeringsvärdena som skett i år slår mycket hårt mot en del bostadsområden. De nya taxeringsvärdena får dessutom till följd att arvsskatten och förmögenhetsskatten ökar dramatiskt för många. Fastighetsskatten hotar i vissa fall äganderätten för personer med låga inkomster som inte har råd att betala skatten. Kristdemokraterna anser att systemet med statlig fastighetsskatt på sikt bör avvecklas. I stället bör kommunerna ges möjlighet att ta ut en låg avgift för täckande av kostnader för gatuunderhåll, brandförsvar och annan kommunal service kopplad till fastigheten.

Förmögenhetsbeskattningen som tidigare kunnat motiveras av fördelningspolitiska skäl får i dag helt andra effekter än de tänkta. Detta har tydliggjorts bl.a. genom att regeringen befriat huvudägarna i aktiebolag från förmögenhetsskatt medan t.ex. normalinkomstagare som råkar ha sitt egnahem beläget i ett attraktivt område till följd av de kraftigt höjda taxeringsvärdena tvingas betala förmögenhetsskatt. Vi vill börja med att helt avveckla effekten av sambeskattningen av förmögenhet genom en höjning av fribeloppet för sambeskattade par till 3 000 000 kr. Därefter vill vi avveckla förmögenhetsskatten med 0,5 % per år.

Grundbulten i kristdemokratisk ekonomisk politik är att ge stabila och goda villkor för fler och växande företag och att därigenom öka sysselsättningen, minska arbetslösheten och trygga välfärden. Det är av största vikt att Sverige får ett mer småföretagarvänligt klimat än hittills, inte minst för att en så stor del av vår befolkning har sin huvudsakliga inkomst från små och medelstora företag. Förändringar behöver göras för att inte kapital och kompetens – två mycket viktiga faktorer för ett gott

företagsklimat – skall flytta utomlands. Här spelar beskattning av inkomst och kapital en viktig roll. Skattesystemet måste utformas så att avkastningen på riskvilligt kapital i företag inte beskattas hårdare än annan kapitalavkastning. Kristdemokraterna menar därför att dubbelbeskattningen på avkastning på aktier skall avvecklas helt, precis som skett i nästan samtliga övriga OECD-länder. Sverige kan inte långsiktigt ha en väsentligt högre beskattning än den omvärld vi konkurrerar med. Avvecklingen bör ske stegvis med en halvering av fysiska personers utdelningsskatt 2003 och en helt slopad dubbelbeskattning 2004.

Vi vill också införa ett riskkapitalavdrag för personer som köper nyemitterade aktier i noterade bolag. Skattereduktion skall medges även för indirekta riskkapitalinvesteringar via ett företag eller en fond som gör de direkta investeringarna.

Jordbrukets dieselskatt sänks till 53 öre/liter och kväveskatten på handelsgödsel återförs till näringen. Även de mindre jordbrukens elkonsumention skall beskattas som inom industrin. Kristdemokraterna vill ordna lika konkurrensvillkor för alla jordbruk oavsett storlek.

De sänkta skatter som vi föreslår gör att skattesystemets tyngdpunkt förskjuts mot en allt större andel miljörelaterade skatter. Vi anser också att det är viktigt att övergå till majoritetsbeslut inom EU när det gäller minimiavgifter på miljöområdet. Detta skulle vara ett avgörande steg mot en miljövänligare utveckling i Europa. Eftersom Sverige redan har världens högsta miljöskatter skulle en europeisk miniminivå för koldioxid samtidigt förbättra svenska företags konkurrenssituation.

Vid sidan av skatteområdet har vi förslag om att arbetsgivaravgifterna skall sänkas fr.o.m. år 2003 med 7 procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kr per år. För egenföretagare utökas lönesumman till 250 000 kr per år. Från år 2004 föreslås att arbetsgivaravgifterna sänks med 10 procentenheter för samma lönesummor.

En generell möjlighet att kvitta förluster i en förvärvskälla mot inkomst av tjänst skulle ha stor betydelse för dem som bor i glesbygd och bör utredas av regeringen.

I de nu aktuella motionerna framställs yrkanden om vikten av att det höga skattetrycket sänks så att sysselsättningen stärks och miljöskatterna får en ökad relativ tyngd och om att det är viktigt för konkurrensneutraliteten mellan företag i olika länder att arbetet för skatteväxling drivs internationellt. Även behovet av en långsiktig inriktning som genererar högre tillväxt och vikten av enkelhet, låga skattesatser och generalitet när det gäller att motverka den svarta sektorn framhålls. Vi tillstyrker de motionsyrkanden som överensstämmer med den inriktning som Kristdemokraterna förespråkar.

4. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – c

av Rolf Kenneryd (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om allmänna riktlinjer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:So304 yrkande 7 och 2001/02:A212 yrkande 7 och avslår motionerna 2001/02:K321 yrkande 2, 2001/02:Sk228, 2001/02:Sk235 yrkandena 1–8, 2001/02:Sk238, 2001/02:Sk246, 2001/02:Sk255, 2001/02:Sk288 yrkandena 4 och 6, 2001/02:Sk391, 2001/02:Sk450 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk460, 2001/02:Sk491 yrkandena 1 och 6, 2001/02:Sf397 yrkande 1, 2001/02:So3 yrkande 25, 2001/02:So637 yrkande 10, 2001/02:Kr339 yrkandena 15–17, 2001/02:Ub533 yrkande 3, 2001/02:MJ519 yrkande 16, 2001/02:MJ521 yrkande 11, 2001/02:N224 yrkande 2, 2001/02:N261 yrkande 2, 2001/02:N370 yrkandena 6 och 10, 2001/02:N372 yrkande 9, 2001/02:A248 yrkande 4 och 2001/02:A318 yrkande 6.

Ställningstagande

Centerpartiets politik syftar till att låta människor växa som individer och göra det möjligt för var och en att förverkliga sina drömmar. Skattepolitiken utformas så att den ger goda förutsättningar för fler företag att startas och växa och större ekonomiskt utrymme för landets familjer. Ett långsiktigt mål bör vara att skattetrycket och utgifternas andel av BNP skall ned till samma nivåer som jämförbara OECD-länder.

I Sverige beskattas låginkomsttagare mycket hårt. Generellt kan sägas att Sverige i ett EU-perspektiv har höga skattesatser på arbetsinkomster och ett lågt grundavdrag. Snittet på grundavdrag i EU ligger på ca 40 000 kr.

De samlade marginaleffekterna, den del av en ökad inkomst som faller bort i form av inkomstskatt, inkomstprövade bidrag och avgifter, är stora, oavsett om det handlar om att gå från bidrag till arbete eller om att arbeta mer. Det lönar sig ofta inte att arbeta mer. För ensamföräldrar, samboende med låga inkomster, underhållsskyldiga och förtidspensionärer gör marginaleffekterna att man bara får behålla 20–30 % av en inkomstökning.

Centerpartiet vill ersätta dagens lappande och lagande och specialdestinerade sänkningar med en inkomstskattereform som ger möjlighet för fler att leva på sin lön och som stimulerar arbete framför bidrag. Det förutsätter en tydlig premie för dem som tar sig från bidragsberoende till eget arbete, och det ger utrymme att minska bidragsberoendet för dem som redan är förvärvsarbetande.

Den nuvarande konstruktionen av grundavdraget med en grundnivå samt en upp- och nedtrappning i inkomstskikten med låga och medelstora inkomster ger upphov till negativa marginaleffekter. Upptrappningen upp till årsinkomster på ungefär 110 000 kr skapar förvisso en positiv marginaleffekt,

men för t.ex. en deltidsarbetande undersköterska som vill öka sin arbetstid är nedtrappningens negativa margineffekter påtagliga. Centerpartiet höjer i ett första steg grundavdraget till 20 000 kr och de negativa margineffekter som följer av nedtrappningen i den s.k. LO-puckeln avskaffas. En höjning av grundavdraget är bättre än regeringens skattereduktion för delar av den allmänna pensionsavgiften dels för att grundavdraget ger en större skattesänkning för människor med låga inkomster, dels för att en grundavdragshöjning kommer alla till del, även pensionärer och studenter.

Grundavdraget bör dock sedan helt ersättas med en rak skatterabatt på 10 000 kr. Denna skatterabatt skall komma alla till del, oavsett om inkomsten kommer från lön, företagsinkomst, a-kassa, sjukpenning eller pension. Effekten av en rak skatterabatt på 10 000 kr är ungefär lika stor som effekten av ett grundavdrag på 30 000 kr för den person som bara betalar kommunalskatt. För den enskilde individen är det positivt att ersätta grundavdraget med en rak skatterabatt i och med att skattesystemet blir mer överskådligt. Alla skall enkelt kunna räkna ut sin skatt, vilket ger individen ett bättre grepp över privatekonomin.

Vidare införs en förvärvsrabatt på 9 600 kr som ges enbart på inkomster från förvärvsarbete eller företagande. En förvärvsrabatt på arbetsinkomster innebär en kraftig stimulans för den arbetslöse att ta ett arbete och för den deltidsarbetande att öka sin arbetstid. Förvärvsrabatten skall fhasas in med 10 % av arbetsinkomsten upp till en årlig arbetsinkomst på 96 000 kr, vilket ger en maximal rabatt på skatten om 9 600 kr. Den maximala förvärvsrabatten ligger sedan kvar upp till en årlig arbetsinkomst på 180 000 kr och trappas därefter ned med 5 % av överstigande förvärvsinkomst upp till 276 000 kr. Däröver blir förvärvsrabatten 4 800 kr. I ett ytterligare steg höjs sedan förvärvsrabatten till 10 800 kr.

Utöver den avdragsrätt för barnomsorgskostnader som tas upp i reservation 6 är det nu tid att komplettera det generella stödet till familjer med en extra skattelättnad för barnfamiljer. Detta bör i ett första steg innebära att en skatterabatt på 100 kr per barn och månad införs. På sikt bör denna barnrabatt öka både genom nya resurser och genom överföring av vissa resurser från barnbidrag till skattelättnader. Genom konstruktionen minskar rundgången av pengar i systemet, samtidigt som incitamenten att öka den egna inkomsten för att kunna utnyttja barnrabatten fullt ut för hushåll med mycket små inkomster ökar.

Centerpartiet anser att reseavdraget bör höjas från dagens 16 kr per mil till 20 kr per mil. En höjd avdragsrätt gör att människor har en fortsatt möjlighet att bo kvar eller flytta till mindre orter där arbetsresorna ofta är långa. Ett höjt reseavdrag ökar även den regionala rörligheten på arbetsmarknaden och bidrar därmed till ett större arbetskraftsutbud även i mindre orter. Avdragsrätten bör inkludera resor till och från barnomsorg.

Boendeskatteerna måste sänkas. Utgångspunkten för Centerpartiets förslag till skattesänkningar inom bostadsområdet är att människorna skall få lägre boendekostnader och att det skapas neutralitet mellan boendeformer.

Taxeringsvärdena bör knytas till aktuella marknadsvärden genom beräkning av medianvärdet för omräkningstalen för åren 2001–2003. Samtidigt bör fastighetskatten omvandlas till en schablonintäkt som beskattas som inkomst av kapital. För 2003 skall denna beräknas som 3 % av taxeringsvärdet, vilket motsvarar en fastighetsbeskattning på 0,9 % av taxeringsvärdet. 2004 behålls taxeringsvärdena på samma nivå som 2003 och schablonintäkten beräknas som 2,5 % av taxeringsvärdet, vilket motsvarar en fastighetsbeskattning på 0,75 % av taxeringsvärdet.

Inom förmögenhetsbeskattningen anser vi att sambeskattningen skall slopas och att endast halva taxeringsvärdet för småhus skall tas med vid beskattningen.

En inkomstskattereform, som ökar människors incitament att ta arbete, bör därför förenas med en lägre beskattning på företag som anställer människor. Utanför skatteområdet lägger Centerpartiet därför fram förslag om en sänkning av arbetsgivaravgiften för alla företag som är konstruerad så att den betyder mest för de mindre företagen. Sänkningen av arbetsgivaravgifterna finansieras delvis genom höjda skatter på utsläpp av kväveoxid och koldioxid i industrin, genom skatt på förbränning av osorterat avfall och höjd skatt på deponi.

Den gröna sektorn ges likvärdiga konkurrensvillkor genom att jordbrukets ryggsäck slopas.

Flertalet av våra yrkanden om skattepolitikens inriktning har behandlats under beredningen av höstens budgetärende. I detta sammanhang kvarstår ett fåtal yrkanden som jag nu yrkar bifall till.

5. Allmänna riktlinjer (punkt 1) – fp

av Lennart Kollmats (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om allmänna riktlinjer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sf397 yrkande 1, 2001/02:So637 yrkande 10, 2001/02:MJ521 yrkande 11, bifaller delvis motion 2001/02:K321 yrkande 2 och avslår motionerna 2001/02:Sk228, 2001/02:Sk235 yrkandena 1–8, 2001/02:Sk238, 2001/02:Sk246, 2001/02:Sk255, 2001/02:Sk288 yrkandena 4 och 6, 2001/02:Sk391, 2001/02:Sk450 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk460, 2001/02:Sk491 yrkandena 1 och 6, 2001/02:So3 yrkande 25, 2001/02:So304 yrkande 7, 2001/02:Kr339 yrkandena 15–17, 2001/02:Ub533 yrkande 3, 2001/02:MJ519 yrkande 16, 2001/02:N224 yrkande 2, 2001/02:N261 yrkande 2, 2001/02:N370 yrkandena 6 och 10, 2001/02:N372 yrkande 9, 2001/02:A212 yrkande 7, 2001/02:A248 yrkande 4 och 2001/02:A318 yrkande 6.

Ställningstagande

För oss liberaler är målet med politiken att öka människors makt över sina liv. Vår vision för Sverige är ett land som ger nya möjligheter – för alla. Den ekonomiska politiken är ett medel att nå denna vision. Långtidsarbetslösa skall få jobb och en ny självkänsla. Idérika människor skall våga ta språnget att förverkliga sina drömmar. Familjer skall få större marginaler i sin vardags ekonomi så att alternativ som hittills varit stängda, som kanske att vara mera med barnen, skall öppnas. Stressade, utbrända människor skall hitta tillbaka till hälsa och framtidstro. Arbetande människor skall kunna leva på sin lön och det skall löna sig att studera och arbeta, som anställd eller företagare.

Folkpartiets skattepolitik är främst inriktad på att stimulera tillväxt och sysselsättning. En långsiktig skattepolitik som stimulerar till arbete, sparande, utbildning och risktagande lägger grunden för en tillväxt som snabbt leder oss ur konjunkturproblemen.

Vi föreslår att de grundläggande principerna för 1990 års skattereform, nämligen ”hälften kvar”, och att de allra flesta bara skall betala kommunal-skatt, återupprättas. Vi vill koncentrera skatteförändringarna på de för tillväxt och jobb mest skadliga inslagen, nämligen marginalsatserna. Genom avskaffad värmskatt, höjd brytpunkt för statlig skatt och borttagande av den s.k. LO-puckeln, vill vi uppnå den grundläggande principen – att de flesta bara skall betala 30 % i skatt och att de med höga inkomster skall betala 50 % på de högre inkomstdelarna. Marginaleffekterna minskas såväl genom inkomstskattesänkningar som genom växling av inkomstprövat bostadsbidrag mot generellt barnstöd.

Vi föreslår att gränsen för uttag av den statliga inkomstskatten höjs till den nivå där egenavgifterna upphör att stiga (312 300 kr) för att undvika att personer som betalar både statlig skatt och egenavgifter får marginaleffekter om ca 55 %. Den s.k. LO-puckeln bör avskaffas. I inkomstlägen mellan ca 150 000 och 200 000 kr finns en marginaleffekt som uppkommer genom att grundavdraget avtrappas. Denna avtrappning bör successivt tas bort, vilket leder till en marginalsattesänkning för betydande grupper. Den s.k. värmskatten avskaffas. Den är ett brott mot skattereformen. Vår förändring sänker marginalsatten med 5 procentenheter i de aktuella inkomstskikten. Ett förvärvsavdrag om 5 % av inkomsten införs, vilket sänker skatten och gör det mera lönsamt att arbeta även vid lägre inkomster. En skattereduktion, lika för alla, skall införas för att garantera att alla får del av en skattesänkning. Denna skattereduktion bör till en början vara 3 000 kr per person. Den tillfaller även pensionärer.

Arbetslöshetsförsäkringen fungerar bättre med en högre egenavgift. Utrymme för denna skapas för den enskilde genom att inkomstskatten sänks. Försäkringsavgifterna till a-kassan blir avdragsgilla eftersom avdragsrätten för pensionsavgiften återställs.

För att betona att barnstödet skall innebära att hänsyn i beskattningen tas till den extra försörjningsbörda föräldrar har vill vi att utökningen av barn-

stödet sker i form av skattereduktion. Detta föreslås i ett första steg utgå med 1 450 kr per år och barn för att successivt öka till 2 650 kr, kombinerat med att den del av bostadsbidraget som i praktiken utgör ett rent inkomstprövat barnbidrag trappas ned med först 60 och sedan 110 kr per barn och månad. Genom denna förändring kommer bortåt 20 000 bidragsmottagare ut ur fattigdomsfällan och slipper 20 % extra marginaleffekt, detta i de inkomstlägen där maxtaxan inte får någon större betydelse.

Det är en förlegad syn på förutsättningarna för förvärvsarbete som ligger bakom det faktum att man i resa till och från arbetet inte får räkna in tid och resväg via barnens omsorg. Det kan mycket väl vara så att det faktum att en förälder behöver hämta eller lämna gör att resan tar avsevärt mycket längre tid, vid beaktande av bussbyten eller väntetider på tåg. Därför bör hämtning och lämning från och till barnomsorg kunna räknas in då tidsvinst och resesträcka beräknas för rätt till avdrag för resor till och från arbetet.

Möjligheterna till kompetensutveckling bör förbättras. Det kan ske genom att utrymmet för pensionssparande utvidgas till 1,5 basbelopp och genom att sparandet kan tas ut för att finansiera kompetensutveckling. Kvarstående sparande kan tas ut vid pensionering.

Vinstandelsstiftelser har funnits under en längre tid och ger de anställda ett ekonomiskt utbyte av ett företags framgång och vinster. Den särskilda löneskatten på avsättning till vinstandelsstiftelser bör slopas för att stimulera till en utvidgad användning av sådana system.

Beskattningen av personaloptioner bör skyndsamt ses över både för dem som är långsiktigt verksamma i Sverige och dem som arbetar här tillfälligt. Inte minst socialavgifterna skapar problem. Konkurrensen från länder med förmånligare beskattningsregler måste tas som utgångspunkt vid översynen.

Arbetsgivaravgiften är en tung del i kostnaden för arbete. Utanför skatteområdet föreslår vi därför att avgiften sänks med 2 procentenheter för hela den privata tjänstesektorn under de närmsta åren. Den långsiktiga inriktningen är att arbetsgivaravgifternas skattedel helt tas bort.

Nivån på fastighetsbeskattningen är för hög och beskattningsformen kan inte accepteras. En grundlig reformering av fastighetsbeskattningen bör genomföras och i avvaktan på resultatet bör taxeringsvärdena fortsatt vara frysta.

Den lättnad i dubbelbeskattningen av bolagsinkomster som införts i Sverige är begränsad till onoterade företag. Folkpartiet har länge argumenterat för att införa regler som avskaffar dubbelbeskattningen i alla företag. Avskaffandet av dubbelskatt på utdelningar bör ske i etapper genom att den halveras, först för fysiska personer och två år senare även för juridiska personer med sikte på ett fullständigt avskaffande.

Fåmansbolagsreglerna (de s.k. 3:12-reglerna) måste förenklas. Det är otillfredsställande att frågan begravts i en utredning som knappast kan leda till någon förändring förrän år 2003, möjligen ännu senare. Vi föreslår att fåmansbolagsreglerna reformeras så att ett belopp motsvarande en medelinkomst beskattas som arbetsinkomst, resterande som kapital.

Många hävdar att beskattningen vid generationsskifte särskilt åderlåter jord- eller skogsbruk som redan kan ha små eller inga ekonomiska marginaler. I stället för att kapital dras in till staten behövs detta mycket väl på gårdarna för att trygga ett långsiktigt familj jordbruk. Folkpartiet betonar vikten av att den utredning som pågår arbetar snabbt.

Allt fler europeiska stater går nu in för en skatteväxling. För att skatteväxlingen skall bli riktigt effektiv måste den genomföras på EU-nivå. Målsättningen bör vara ett beslut om miniminivåer för olika miljöskatter.

Jag tillstyrker de nu aktuella motionsyrkanden som överensstämmer med den inriktning som Folkpartiet liberalerna förespråkar.

6. Barnomsorgskostnader (punkt 2) – m, kd, c, fp

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om barnomsorgskostnader. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk433 yrkande 4, 2001/02:Sf390 yrkande 3, 2001/02:Sf392 yrkande 33, 2001/02:Sf401 yrkande 3, 2001/02:A228 yrkande 9 och 2001/02:A318 yrkande 8.

Ställningstagande

Nuvarande system har såväl valfrihets- som fördelningsbrister, varför vi vill ha en familjepolitisk reform, där man skapar ekonomiska och praktiska förutsättningar för val mellan olika flexibla barnomsorgsformer.

Familjepolitiken skall enligt vår mening bygga på principerna om valfrihet, flexibilitet och rättvisa. Alla föräldrar måste ges bättre möjligheter att förena familje- och yrkesliv på ett bra sätt. Det är av avgörande betydelse för både kvinnor och män. Detta kräver enligt vår mening att föräldrarnas valfrihet ökar och att utrymme skapas för en mångfald barnomsorgsformer. Genom våra förslag lägger vi en grund för att familjerna skall få lika möjligheter, men lösningarna behöver inte vara likadana.

Vi har i annat sammanhang lagt fram förslag om införande av ett barnomsorgskonto som omfattar alla barn i förskoleåldern. Som ett första steg uppgår detta till 40 000 kr per barn. Maximalt 20 000 kr per barn skall få tas ut per år.

Vi anser vidare att styrkta barnomsorgskostnader skall vara avdragsgilla i den kommunala beskattningen. Rätten till avdrag skall gälla för samtliga barnomsorgskostnader oavsett tillsynsform, och avdrag skall få göras med maximalt 50 000 kr per barn och år. Avdragsrätten skall kunna utnyttjas under hela förskoleperioden. Detta sänker kostnaden för barnomsorg med en

tredjedel och gör det lättare att vitt och hederligt komplettera med andra former av barntillsyn.

7. Hushållstjänster (punkt 3) – m, kd, c, fp

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om en skattereduktion för hushållstjänster. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk225, 2001/02:Sk227, 2001/02:Sk316 yrkandena 1–3, 2001/02:Sk338, 2001/02:Sk382, 2001/02:Sk412, 2001/02:Sk432, 2001/02:Sk433 yrkande 11, 2001/02:Sf392 yrkande 17, 2001/02:Sf397 yrkande 10, 2001/02:N224 yrkande 7, 2001/02:N370 yrkande 11, 2001/02:N373 yrkande 3, 2001/02:A211 yrkande 11, 2001/02:A228 yrkande 6 och 2001/02:A229 yrkande 21 och avslår motion 2001/02:Sk263.

Ställningstagande

Vi föreslår att en skattereduktion på 50 % införs för privatpersoners betalning av arbetskostnaden inklusive moms för hushållstjänster som utförs i det egna hemmet, upp till 25 000 kr per år.

Det finns en stor efterfrågan på hushållstjänster. Totalt är nästan vart fjärde hushåll i Sverige intresserat av hjälp ibland eller regelbundet. Vi vet dock att det är det höga skatteuttaget som hindrar efterfrågan och utbud från att mötas på en vit marknad. Inkomstskatter, sociala avgifter och moms driver upp timpriset till nivåer som nästan inga hushåll med normala inkomster är beredda att betala. Så gott som alla hushållstjänster, som städning, fönsterputsning eller barnpassning, som utförs mot betalning sker därför svart. Riksskatteverkets undersökningar visar att skatt på oredovisade inkomster uppskattas till ca 60 miljarder kronor per år. Hushållstjänsterna utgör sannolikt en betydande del av dessa miljarder.

Vårt förslag förbättrar förutsättningarna för den vita marknaden för hushållstjänster.

- Det gör svarta jobb vita. Det är djupt olyckligt att orimliga skatteregler pressar människor till svart arbete. För många unga riskerar den första kontakten med arbetsmarknaden att bli svartjobb. Genom vårt förslag till skattereduktion får de som i dag arbetar svart möjlighet att inordna sig i ett legalt system och som alla andra få del av förmånerna i socialförsäkringssystemen: sjukförsäkring, pension m.m.
- Det ökar valfriheten för hushållen. Med ett ökat utbud av servicetjänster ökar också valfriheten. Människor får större möjlighet att välja mellan att

arbeta mycket och köpa tjänster till hemmet eller att arbeta mindre och i stället göra hemarbetet själva.

- Det ökar jämställdheten. Jämställdheten har visserligen gjort framsteg under de senaste decennierna, men fortfarande är det kvinnorna som har huvudansvaret för hemmet och barnen och som utför merparten av det oavlönade hemarbetet. Skattereglerna hindrar kvinnor såväl från att bjuda ut sitt kunnande på en vit marknad som att köpa sig servicetjänster.
- Det ökar antalet jobb. Det är svårt att med någon större precision ange hur många nya arbetstillfällen som kan tillkomma med vårt förslag. Helt klart är det ett betydande antal personer, av vilka flera har svårt att komma in på arbetsmarknaden, som genom vårt förslag får arbete.
- Det ökar effektiviteten i ekonomin. Individens fria val mellan fritid, oavlönat hemarbete och beskattat marknadsarbete snedvrids av de stora skattekilarna på tjänsteproduktion. Genom att minska skattekilarna minskar snedvridningarna. Människor kommer då i större utsträckning att kunna köpa hushållstjänster och använda den frigjorda tiden till ökat förvärvsarbete eller till att tillbringa den med barnen.

Det är de tjänster som utförs i det egna hemmet eller på den egna tomten som skall berättiga till skattelättnad. Det innebär att skatten sänks för ett antal hushållstjänster där det är lätt att ”göra det själv” och där någon vit marknad knappast förekommer, exempelvis städning, gräsklippning och bartillsyn. Förslaget omfattar även sådana tjänster som redan delvis utförs på en vit marknad som målning, snickeriarbete och reparation av hushållsapparater. Däremot utesluts offentligt subventionerade tjänster, exempelvis offentlig barnomsorg och andra tjänster som normalt inte utförs i hemmet, exempelvis advokat- och arkitekttjänster.

När en privatperson köper en tjänst som är berättigad till skattereduktion från ett företag skall företaget dra av kundens skattereduktion direkt vid betalningen. På kvittot kommer då att stå hur mycket kunden har betalat och hur mycket tjänsten skulle ha kostat om kunden betalat full skatt. Företaget drar sedan av kundens skattereduktion i den egna månatliga skattedeclarationen.

8. Hemtjänster (punkt 4) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om hemtjänster. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk249 yrkandena 1 och 2 samt 2001/02:Sk268.

Ställningstagande

Hushållssysslor är en typ av tjänster som antingen subventioneras av kommunerna, då den tillhandahålls dem som har rätt till hjälpen enligt t.ex. socialtjänstlagen, eller är helt svarta. Som exempel kan nämnas att bara ingångslönen i ett av de större seriösa hemtjänstföretagen är minst 76 kr per timme, vartill kommer socialavgifter m.m. Detta indikerar att de etablerade företag som betalar skatter och avgifter och betalar avtalsenliga löner tvingas ta ut ett pris som är högre än privatpersoners betalningsvilja för att få hushållssysslor utförda.

Vissa arbetsgivare har velat erbjuda sina anställda hushållstjänster. Arbetsgivarna motiverar arrangementet med att de anställda bättre kan koncentrera sig på arbetet och lättare kan arbeta över. Om ett företag ger sina anställda hushållstjänster är det en förmån som skall beskattas till marknadsvärdet. Marknadsvärdet sätts för närvarande till det pris som arbetsgivaren betalat för att få hushållstjänsten utförd, dvs. högre än vad privatpersoner normalt är beredda att betala för att få tjänsten utförd.

Vi anser att det därför bör införas ett schablonbelopp för värdering av förmån av hushållstjänster som tar hänsyn till hushållens betalningsvilja. Schablonbeloppet kan sedan knytas till basbeloppet så att förmånen följer prisutvecklingen. Ett schablonbelopp ökar förutsebarheten. Om schablonbeloppet utgår från hushållens värdering av värdet för tjänsten blir det samtidigt förmånligt för anställda att ta emot förmånen (i stället för högre lön som kan användas till att köpa tjänsten svart).

Detta kommer att hämma den svarta sektorn i branschen. Riksrevisionsverket fann att en genomsnittlig svart lön var 112 kr per timme år 1997 (se Riksrevisionsverkets rapport Svart arbete – Arbetstagare och företagare del 2 – Omfattning RRV 1998:28). LO har i boken ”Arbetsmarknadens frontlinje” uppgett att 56 kr var den genomsnittliga svarta timlönen för städning år 1997. Det är viktigt att den svarta ekonomin bekämpas. Genom ovanstående förslag kan en viss del av den svarta sektorn inom hemtjänstbranschen konkurreras ut av den del som betalar skatter m.m. och följer arbetsrättslagstiftningen.

Enligt vår mening bör det införas ett schablonbelopp för värdering av förmån av hushållstjänster som tar hänsyn till hushållens betalningsvilja för tjänsterna.

9. Idrottskonto (punkt 7) – c

av Rolf Kenneryd (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om idrottskonto. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk301, 2001/02:Sk381 och 2001/02:Kr279 yrkande 20.

Ställningstagande

Idrottsutövare kan under några aktiva år erhålla höga, eller mycket höga, inkomster, ofta som en följd av att man satsat intensivt på sin idrott. Utbildning och ”civil karriär” kommer ofta i andra hand. Men de aktiva åren med höga inkomster kan å andra sidan vara mycket begränsade till antalet.

De regler för inkomstutjämning genom exempelvis olika former av pensionsarrangemang som för närvarande finns är ofta klart otillräckliga. Följden blir många gånger att idrottsutövare, efter sin karriär, måste börja från början, inte minst med utbildning. En annan följd är att framgångsrika idrottsutövare av ekonomiska skäl väljer att bosätta sig i något annat land. Sverige tappar därmed goodwill och skatteinkomster. Problemet skulle till väsentlig del kunna lösas med en möjlighet att fördela inkomsten under en längre tidsperiod, t.ex. genom att inrätta ett idrottskonto, som fungerar på liknande sätt som ett skogskonto för skogsägare eller ett upphovsmannakonto för författare.

Det innebär att uppskov med beskattning medges för medel som avsätts till kontona ett visst år och att beskattningen i stället sker det år medlen tas från kontot. Med ett idrottskonto fonderas pengarna och beskattas vid uttag. Motsvarande kan också gälla andra med mycket osäkra eller mycket periodiska inkomster såsom författare, konstnärer och musiker.

Frågan om införande av ett konto för utjämning i vissa fall av inkomster över tiden bör med det snaraste utredas.

10. Bilförmån (punkt 9) – m, kd, fp

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om bilförmån. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2001/02:Sk334, 2001/02:Sk388 yrkandena 1 och 3 samt 2001/02:Sk390.

Ställningstagande

Beskattningen av värdet av förmån av fri bil avviker från grundreglerna i inkomstskattesystemet. Förmånen beskattas inte efter sitt faktiska värde utan efter särskilt uppställda schablonregler. En tydlig rågång mellan den som har bilen som förmån (alltså en form av lön) och den som har bilen som arbetsredskap finns inte heller. Detta gäller särskilt för egenföretagare.

En grundläggande avvikelse är att bilens kapitalvärde inte utgörs av bilens faktiska inköpspris. Detta bestäms i stället med ledning av särskilda listpriser som fastställs av Riksskatteverket. Dessutom finns ett s.k. lyxbilstillägg för vissa modeller.

Det finns exempel på att personer som skaffar sin bil till ett lägre pris likafullt åsätts ett förmånsvärde efter det gällande listpriset. En egenföretagare kan således åsättas förmånsbeskattning för en bil som i praktiken är ett arbetsredskap och förmånen kan härvid baseras på ett anskaffningsvärde som överstiger bilens faktiska värde.

Resultatet är att förmånsbilsinnehavare har liten eller ingen drivkraft att införskaffa bilen till ett lägre inköpspris. Detta i sin tur bidrar till att upprätthålla en svag konkurrenssituation i bilförsäljningsbranschen i vårt land. Privatimport har länge varit ett kostnadseffektivt alternativ för den som vill köpa en bil, och möjligheten till privatimport har länge bidragit till att öka konkurrensen på området. Detta gäller emellertid inte för förmånsbilar.

Vi anser att regeringen bör utreda förutsättningarna för och konsekvenserna av en omläggning som innebär att skatt skall kunna betalas för en bilförmåns faktiska värde.

11. Resor till och från arbetet (punkt 10) – m, c

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 10 borde ha följande lydelse:

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om resor till och från arbetet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk288 yrkande 9, 2001/02:Sk289 yrkande 2, 2001/02:Sk376, 2001/02:Sk450 yrkande 4, 2001/02:MJ423 yrkande 2, 2001/02:N262 yrkande 8 och 2001/02:A229 yrkande 15 och avslår motion 2001/02:Sk289 yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att reseavdraget skall höjas från dagens 16 kr per mil till 20 kr per mil. En höjd avdragsrätt gör att människor har en fortsatt möjlighet att bo kvar eller flytta till mindre orter, där arbetsresorna ofta är långa. Ett höjt reseavdrag ökar även den regionala rörligheten på arbetsmarknaden och bidrar därmed till ett större arbetskraftsutbud även i mindre orter.

Vid beräkning av avdrag för resor till och från arbetet bör restiden även inkludera hämtning och lämning av barn vid barnomsorg. För många småbarnsföräldrar, i synnerhet kvinnor, är hämtning och lämning på dagis eller hos dagmamma en del av resan till och från arbetet. När restidsvinst och behov av bil bedöms får detta stopp inte räknas in. Det gör att många småbarnsföräldrar, de som kanske är mest i behov av bilen till och från sitt arbete, inte blir berättigade till reseavdrag. Enligt vår mening är detta en otidsenlig syn på vad som är en arbetsresa, och vi anser att reglerna bör ändras.

12. Resor till och från arbetet (punkt 10) – kd, fp

av Kenneth Lantz (kd), Sven Brus (kd) och Lennart Kollmats (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 10 borde ha följande lydelse:

10. Riksdagen begär hos regeringen ett förslag som innebär att resa till och från dagis får räknas in i resan till och från arbetet och berättigar till avdrag. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:A229 yrkande 15, bifaller delvis motion 2001/02:N262 yrkande 8 och avslår motionerna 2001/02:Sk288 yrkande 9, 2001/02:Sk289 yrkandena 2 och 3, 2001/02:Sk376, 2001/02:Sk450 yrkande 4 och 2001/02:MJ423 yrkande 2.

Ställningstagande

För många småbarnsföräldrar, i synnerhet kvinnor, är hämtning och lämning på dagis eller hos dagmamma en del av resan till och från arbetet. När restidsvinst och behov av bil bedöms får detta stopp inte räknas in. Det gör att många småbarnsföräldrar, de som kanske är mest i behov av bilen till och från sitt arbete, inte blir berättigade till reseavdrag.

Enligt vår mening är detta en otidsenlig syn på vad som är en arbetsresa och vi anser att reglerna bör ändras.

13. Intervjuresor (punkt 11) – m, fp

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om intervjuresor. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk275.

Ställningstagande

Vi anser att det är orimligt att en person som bjuds in för att medverka i en intervju, ett debattprogram eller liknande kan beskattas fullt ut för den resersättning som utgår. Det kan innebära att den som redan tidigare har svårt att göra sin stämma hörd i medievärlden i stället avstår från att delta i exempelvis samhällsdebatter.

Det är bra att frågan har behandlats av Utredningen om avdrag för ökade levnadskostnader och att det nu pågår ett arbete inom Regeringskansliet med ett förslag om ändrade regler. Arbetet har dock pågått under mer än ett år utan något synbart resultat, och vi påminner om att vi redan våren 2001 (bet. 2000/01:SkU14) föreslog ett tillkännagivande till regeringen om att det var viktigt att detta arbete påskyndades.

Vi vill åter understryka att det är viktigt att ett förslag som löser detta problem läggs fram skyndsamt.

14. Arbete i bostaden (punkt 13) – m, kd

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 13 borde ha följande lydelse:

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om arbete i bostaden. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk341 och 2001/02:Sk375.

Ställningstagande

Dagens samhällsutveckling på arbetsmarknaden präglas bl.a. av att allt fler arbetstagare utför arbete i hemmet, s.k. distansarbete. Fler och fler fasta arbetsplatser på en gemensam arbetsplats ersätts av rörliga arbetsplatser och av ett arbetssätt som innebär att en ökande del av arbetet utförs i arbetstagarens hem.

Denna samhällsutveckling motiverar en radikal omprövning av den hittillsvarande mycket stränga lagstiftning för avdrag för arbetsrum i hemmet som har gällt i princip oförändrad i decennier. I våra förvaltningsdomstolar har också utvecklats en extremt fyrkantig och rigid rättspraxis på området. Denna praxis har i vissa fall tagit sig närmast parodiska uttryck. Begrepp som ”från bostaden avskilt utrymme” har föranlett företagare med särskilt arbetsrum i sin lägenhet att undra om man måste mura igen dörren och ordna entré till arbetsrummet via repstege.

Lagen och rättstillämpningen måste enligt vår mening anpassas till rådande aktuella förhållanden på arbetsmarknaden. Skattelagstiftningen riskerar annars att kraftigt motverka en dynamisk och i övrigt önskvärd utveckling. Den nya informationsteknikens möjligheter att skapa nya arbetsvillkor och nya arbetstillfällen måste tas till vara.

Regeringen bör återkomma med ett förslag som innebär att det blir lättare att få avdrag för arbetsrum i bostaden.

15. Fackföreningsavgift (punkt 15) – m, kd, c, fp

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 15 borde ha följande lydelse:

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om fackföreningsavgift. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk232.

Ställningstagande

Vi anser att det är olämpligt ur många synpunkter att införa en skatte-reduktion för fackföreningsavgift. Härigenom kommer en viss sorts föreningsmedlemskap att berättiga till en skattelättnad. I andra sammanhang talas det ofta om att skattelättnader kan ha konkurrensnedvridande effekter. Detta resonemang gäller också fackföreningar.

En annan effekt är att fackföreningarna blir mer beroende av det politiska etablissemanget. Det är politikerna som i praktiken kan fatta beslut som påverkar vilka avgifter fackföreningarna kan ta ut från sina medlemmar. Ökar skattesubventionen kan avgiften höjas, minskar skattesubventionen får medlemsavgiften sänkas.

Ytterligare en fråga som tillkommer är hur avdragen skall kontrolleras av skattemyndigheterna, som redan i dag är tyngda av arbetsuppgifter. I värsta fall kommer skattereduktionen att medföra behov av dataregistrering av medlemskapet, vilket i sin tur inkräktar på den personliga integriteten. I annat fall får skattemyndigheterna avsätta extra resurser för att granska avdrag för fackföreningsavgift, vilket i sin tur minskar resurserna för andra granskningar.

Skattereduktionen för fackföreningsavgift bör omedelbart slopas.

16. Förebyggande hälsovård (punkt 16) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 16 borde ha följande lydelse:

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om förebyggande hälsovård. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk319 yrkande 1.

Ställningstagande

Genom träning och motion kan kroppens prestanda förbättras. Olika organsystem fungerar bättre och en del sjukdomar kan t.o.m. förebyggas med motion. Träning gör också att man fungerar bättre i sitt vardagsliv, på arbetsplatsen och i hemmet. Arbetsskador förebyggs dessutom av regelbundet motionerande.

På senare år har antalet sjukskrivningar ökat på ett oroväckande sätt. Rygg- och nackskador är en av de vanligaste orsakerna till sjukskrivning. Även fetma gör att människor mår dåligt. Vår tids dåliga kosthållning i kombination med mycket stillasittande gör att människor i allt större utsträckning mår dåligt.

För att motverka de skador som i allt större utsträckning uppstår i arbetslivet måste människor bli bättre på att ta hand om sig själva. Det bästa sättet att bli av med arbetsskador är att förebygga dem genom motion.

Vi anser att regeringen bör utreda vilka effekter det skulle få om styrkta kostnader för gym och andra förebyggande hälsovårdskostnader blev avdragsgilla mot förvärvsinkomst.

17. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om gåvor till ideella organisationer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk331, 2001/02:Sk436 yrkandena 1–3 och 2001/02:U316 yrkandena 1–4 och bifaller delvis 2001/02:Sk307 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk384, 2001/02:Sk387, 2001/02:Sk392, 2001/02:Sk425, 2001/02:U328 yrkande 18 och 2001/02:N314 yrkande 8.

Ställningstagande

Ideella och frivilliga organisationer inom vård och omsorg bidrar med ett nödvändigt alternativ och komplement till de sociala myndigheterna. De sociala instanserna har ibland svårt att nå dem som är i störst behov av hjälp. Exempel på detta är frivilligorganisationernas arbete för de hemlösa, såsom Stockholms Stadsmission som har kontinuerlig kontakt med många hemlösa och socialt utsatta som socialtjänsten förgäves försöker nå kontakt med. De som är verksamma inom Stadsmissionen möter dessa människor med respekt för deras olikhet och försöker hjälpa individen med små medel.

Organisationerna är mycket olika och arbetar efter sina egna modeller. De arbetar ofta med mycket små resurser där varje krona ger stor utdelning. Även om volontärer arbetar frivilligt behövs också pengar för att kunna betala lokaler för att mötas och kanske telefon för att hålla kontakt. Ibland behövs anställda för att skapa kontinuitet och organisation i verksamheten. Arbetet i frivilligorganisationerna ger utrymme för socialt engagemang, skapar mänsklig kontakt och stärker det civila samhället.

Den frivilliga internationella biståndsverksamheten betyder mycket. Först och främst är den viktig för att den ofta kan bedrivas närmare folket i mottagarlandet än statlig biståndsverksamhet kan komma. I vissa fall är frivilliga hjälparbetare den enda vägen att förmedla utländskt bistånd. Dessa människor drivs av ett starkt ideellt engagemang och åstadkommer ofta stora resultat med förhållandevis små resurser. Den frivilliga hjälpen är också viktig för att förankra den internationella solidariteten hos det svenska folket. Fadderbarnsverksamhet, Röda Korset, Amnesty, Rädda Barnen och Diakonia är exempel på verksamheter och organisationer som inte bara gör fantastiska insatser i fjärran länder utan också för in tredje världen i vår svenska

vardagsverksamhet. Årligen skänker svenska folket i storleksordningen en och en halv miljard kronor till internationell hjälpverksamhet.

Vi anser att det är viktigt att frivilligorganisationerna får stöd och legitimitet för sitt arbete. Möjligheten för personer och företag att ge bidrag borde uppmuntras. Att ge ett bidrag kan vara början till att bygga upp en positiv cirkel med mer engagemang.

En möjlighet är att skapa en avdragsmöjlighet för gåvor eller bidrag till frivilliga hjälporganisationer. Modeller för hur ett sådant avdrag kan utformas finns i många andra länder och avdragsmöjligheten kan göras begränsad. En sådan avdragsrätt kan skapa en långsiktig bas för frivilligarbete. Den kan markera att ett starkt civilt samhälle skapas med ideellt arbete och engagemang. Det kan också markera utrymme för det enskilda frivilligarbetet i förhållande till det offentliga sociala systemet som har helt andra förutsättningar. De kronor som staten eventuellt går miste om kan tjänas flerdubbelt igen i den nytta som skapas och det sociala kapital som byggs i det ideella arbetet.

Vi anser att regeringen bör utreda förutsättningarna för och konsekvenserna av en avdragsrätt för gåvor och bidrag till frivilliga hjälporganisationer.

18. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om gåvor till ideella organisationer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk307 yrkandena 1 och 2 samt 2001/02:Sk425 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Sk331, 2001/02:Sk384, 2001/02:Sk387, 2001/02:Sk392, 2001/02:Sk436 yrkandena 1–3, 2001/02:U316 yrkandena 1–4, 2001/02:U328 yrkande 18 och 2001/02:N314 yrkande 8.

Ställningstagande

I Sverige får normalt varken privatpersoner eller företag göra avdrag för gåvor och donationer till ideella föreningar. Detta gäller oavsett om det är fråga om allmännyttiga eller ej allmännyttiga ideella föreningar.

På många håll i världen är det möjligt att göra skatteavdrag för kostnaden för gåvor till ideella organisationer. Övriga 14 EU-länder har olika typer av system för avdragsmöjligheter. Vårt grannland Norge är ett exempel där medborgarna har viss möjlighet att göra avdrag för gåvor. Där ges möjlighet till skatteavdrag för såväl enskilda personer som näringsidkare när det är fråga om gåvor till vetenskaplig forskning eller yrkesutbildning som kan ha betydelse för givarens verksamhet. Vidare gäller att enskilda personer medges en begränsad avdragsrätt för gåvor till vissa frivilligorganisationer som har

säte i Norge och har minst 3 000 medlemmar. Dessa frivilligorganisationer skall inte ha näringsverksamhet som ändamål och skall bedriva särskilt angivna verksamheter såsom omsorgs- och hälsofrämjande arbete för barn och ungdomar, religiös verksamhet, verksamhet till värn för människors rättigheter, katastrofhjälp m.m.

I England och Wales finns 180 000 registrerade välgörenhetsorganisationer. Dessa står under tillsyn av en statlig myndighet (the Charity Commission). Enskilda kan sägas erhålla skattelättnader/avdrag genom gåvor till brittiska välgörenhetsorganisationer på olika sätt: genom gåvohjälp (Gift Aid) avlöningssystem (Payroll Giving Scheme) som drivs av arbetsgivaren eller genom att man ger bort aktier eller värdepapper.

Förutom Norge och England finns det alltså en rad andra länder som har liknande arrangemang för att ge medborgarna möjlighet att göra skatteavdrag för bidrag till olika typer av organisationer.

FRII, Frivilligbranschens insamlingsråd, har uttalat att det borde göras möjligt för medborgare att göra avdrag för gåvor till välgörande ändamål till organisationer som har s.k. 90-konton. På detta sätt skulle oseriösa insamlingar kunna konkurreras ut, menar företrädare för FRII. I exempelvis Danmark och USA har man ett system som tillåter att man gör avdrag även för gåvor till olika typer av ideella föreningar och kyrkor. Detta är ett stort stöd för denna typ av organisationer, eftersom deras verksamhet till stor del bygger just på frivilligt givande från medlemmar.

Med tanke på de kraftiga nedskärningar som görs av den offentliga sektorn bör nu tiden vara inne att genom skatteavdrag för donationer till ideella föreningar frigöra kapital och resurser som annars aldrig kommit dessa till del. En gräns för praktisk tillämplighet bör förslagsvis sättas vid donationer under 10 000 kr.

Vi anser att regeringen bör återkomma med ett förslag om skatteavdrag för donationer till ideella föreningar i enlighet med vad vi anfört.

19. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – c

av Rolf Kenneryd (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om gåvor till ideella organisationer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:N314 yrkande 8 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Sk307 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk331, 2001/02:Sk384, 2001/02:Sk387, 2001/02:Sk392, 2001/02:Sk425, 2001/02:Sk436 yrkandena 1–3, 2001/02:U316 yrkandena 1–4 och 2001/02:U328 yrkande 18.

Ställningstagande

Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällseliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännyttan eller medlemsnyttan, inte vinstintresse, som främsta drivkraft.

För att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för ideella föreningar inom den sociala ekonomin bör en utredning tillsättas för att se över möjligheten att införa avdragsrätt för gåvor till ideella föreningar inom den sociala ekonomin. Detta bör ges regeringen till känna.

20. Gåvor till ideella organisationer (punkt 18) – fp

av Lennart Kollmats (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om gåvor till ideella organisationer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Sk387 och 2001/02:U328 yrkande 18 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Sk307 yrkandena 1 och 2, 2001/02:Sk331, 2001/02:Sk384, 2001/02:Sk392, 2001/02:Sk425, 2001/02:Sk436 yrkandena 1–3, 2001/02:U316 yrkandena 1–4, 2001/02:N314 yrkande 8.

Ställningstagande

Den frivilliga internationella biståndsverksamheten betyder mycket. Först och främst är den viktig för att den ofta kan bedrivas närmare folket i mottagarlandet än statlig biståndsverksamhet kan komma. I vissa fall är frivilliga hjälparbetare den enda vägen att förmedla utländskt bistånd. Dessa människor drivs av ett starkt ideellt engagemang och åstadkommer ofta stora resultat med förhållandevis små resurser. Den frivilliga hjälpen är också viktig för att förankra den internationella solidariteten hos det svenska folket. Fadderbarnsverksamhet, Röda korset, Amnesty, Rädda Barnen och Diakonia är exempel på verksamheter och organisationer som inte bara gör fantastiska insatser i fjärran länder utan också för in tredje världen i vår svenska vardagsverksamhet. Årligen skänker svenska folket i storleksordningen en och en halv miljard kronor till internationell hjälpverksamhet.

Det finns goda skäl att ytterligare stimulera ett frivilligt resursflöde från Sverige till behövande människor på andra kontinenter. En avdragsrätt för denna typ av stöd finns i ett flertal andra länder, såsom Danmark, Finland, Belgien, Holland, Frankrike, Kanada och USA. Möjligheterna att införa en avdragsrätt för gåvor till internationellt biståndsarbete även i Sverige bör enligt min mening utredas.

Argumenten för en avdragsrätt för gåvor till biståndsverksamhet är flera:

- Den ger givaren möjlighet att styra bidrag till ändamål som han/hon själv prioriterar och att samtidigt få en fördel av detta.
- Den tydliggör för allmänheten det angelägna arbete som biståndsorganisationerna utför.
- Den ökar incitamentet för ideellt engagemang hos allmänheten och näringslivet.
- Den ökar intäkterna för landets erkända biståndsorganisationer.
- Den bidrar till att försvåra för oseriösa insamlingar eftersom dessa hamnar ”utanför listan”.

Regeringen bör så snart som möjligt lägga fram ett förslag om en avdragsrätt för gåvor till internationell biståndsverksamhet, med en beloppsbegränsning. Avdragsrätten bör kunna utformas så att den gäller för gåvor till enskilda organisationer som utövar just internationell biståndsverksamhet, eller på något annat sätt verkar för internationellt samförstånd, demokrati eller respekt för de mänskliga rättigheterna.

21. Bär, svamp och kottar (punkt 23) – m, kd

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 23 borde ha följande lydelse:

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anføres om bär, svamp och kottar. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2001/02:Sk213, 2001/02:Sk354 och 2001/02:Sk479 yrkande 2.

Ställningstagande

Sverige är det enda land i Europa som beskattar plockning av vilda bär. 1981 införde riksdagen en viss skattefrihet. Inkomster vid försäljning av vilt växande bär, svampar och kottar som under ett beskattningsår understiger 5 000 kr blev skattefria. Detta har i praktiken inneburit skattefrihet eftersom varje person i ett hushåll har kunnat plocka bär för 5 000 kr. Samtidigt har skattefriheten inneburit ett gynnsamt ekonomiskt tillskott för framför allt glesbygdshushåll, som har kunnat få ett ekonomiskt tillskott som ibland varit avgörande för möjligheterna att fortsatt leva i glesbygd.

För viseringspliktiga utländska plockare krävs sedan år 1998 arbetstillstånd. Från deras ersättning dras 25 % i skatt – särskild inkomstskatt för utomlands boende (SINK). Därtill kommer 33 % i avgifter för den förmånsgrundande ersättningen. Andra utomlands boende blir ofta inte beskattade även om de sålt bär för mer än 5 000 kr.

Svensk skogsbärsindustri tappar successivt marknadsandelar till framför allt östlänterna. För att lösa problemet med att svenskar inte plockar bär i samma utsträckning som tidigare generationer erbjuds utländska medborgare möjlighet att plocka bär i svenska skogar. Beroende på om dessa kommer från ett viseringspliktigt land eller inte kan det i praktiken skilja 60 % i inkomst, där de som kommer längst från Sverige och ofta har större behov får den lägre behållningen. För att skogsbärsbranschen i Sverige skall överleva och utvecklas i den hårdnande konkurrensen krävs snabba åtgärder.

Svenskarna plockar till husbehov och för viss försäljning men deltar inte i skogsbärsindustrin fullt ut på grund av den relativt låga skattefriheten. Den svenska skogsbärsindustrin har därigenom svårigheter att få bärplockare, vilket innebär att de inte kan garantera de volymer som köpare kräver för att ge kontrakt. Med tanke på den utveckling som skett under dessa 20 år vore en översyn av gränsen för skattefrihet befogad. En höjning med t.ex. 5 000 kr till sammanlagt 10 000 kr skulle ge oss regler som är mer jämförbara med en av våra främsta konkurrenter, nämligen EU-landet Finland.

Det är också olyckligt med det varierande skatteutfallet för olika kategorier bärplockare. Långsiktigt är det de organiserade grupperna som ger stabilitet för svensk bärindustri, samtidigt som verksamheten måste ske under kontrollerade och socialt acceptabla former både för bärplockare och ortsbefolkning.

Vi anser att det mot denna bakgrund finns skäl att nu genomföra en översyn av bärplockningens konkurrensförutsättningar och skattereglernas betydelse för dessa. Så länge bara några få procent tas till vara av våra skogsbär finns det all anledning att se över vad som kan göras för att öka tillvaratagandet av dessa tillgångar. Inte minst för människorna i glesbygd och i skogsläna är detta en fråga av stor betydelse.

22. Ersättning för ideell skada (punkt 24) – v

av Per Rosengren (v) och Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om ersättning för ideell skada. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk439 och bifaller delvis motion 2001/02:Sk325.

Ställningstagande

Ideella skadestånd är normalt skattefria, men efter två regeringsrättsavgöranden anses ideella skadestånd som har sin grund i ett anställningsförhållande utgöra skattepliktig intäkt av tjänst. Denna skatteplikt för arbetsrättsliga, ideella skadestånd kan ge resultat som måste anses stötande och som är svåra att förstå för den enskilde.

En kvinna som tilldömts ett ideellt skadestånd på grund av att arbetsgivaren inte vidtagit tillräckliga åtgärder sedan hon utsatts för sexuella trakasserier på sin arbetsplats skall erlägga inkomstskatt för beloppet. Om hon tilldömts ett motsvarande skadestånd på grund av sexuella trakasserier utan anknytning till anställningen blir skadeståndet skattefritt. Det är orimligt att ideellt skadestånd som utgivits t.ex. på grund av att en arbetsgivare utsatt en anställd för våldtäkt skall ses som intäkt av tjänst.

Samma synsätt måste anläggas när det gäller andra ideella skadestånd i arbetsrätten, t.ex. när det gäller uppsägningar i strid mot anställningsskyddslagen eller föreningsrättskränkande åtgärder från arbetsgivaren.

23. Ersättning för ideell skada (punkt 24) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om ersättning för ideell skada. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk325 och bifaller delvis motion 2001/02:Sk439.

Ställningstagande

Ersättning för ideell skada är för det mesta skattefri. Det finns dock exempel på ideell skada som enligt nuvarande skattelagstiftning inte är skattefri. Det är synnerligen stötande att det finns ideell skadeersättning som kan bli skattebelagd om t.ex. skymfen, trakasseriet eller vad annat som inträffat skett på speciell plats eller i speciellt sammanhang. I ett uppmärksammat mål har Kammarrätten i Göteborg fastslagit att skadestånd vid sexuella trakasserier skall räknas som inkomst av tjänst och beskattas.

Ideella skadestånd som saknar samband med skattepliktig verksamhet är normalt skattefria. Det är märkligt, för att inte säga i sig kränkande, att den typ av skadestånd det här är fråga om beskattas som om det vore en inkomst av tjänst.

Principen om skattefrihet för ersättning för ideell skada bör enligt vår mening alltid gälla. Vi anser att en översyn bör genomföras i syfte att skattebefria all ersättning för ideell skada.

24. Uthyrning av privatbostad (punkt 26) – m, kd

av Carl Fredrik Graf (m), Kenneth Lantz (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 26 borde ha följande lydelse:

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om en skattebefrielse för uthyrning av privatbostäder. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2001/02:Sk364, 2001/02:Sk365, 2001/02:Ub430 yrkande 7, 2001/02:N313 yrkande 3, 2001/02:Bo225 yrkande 1 och 2001/02:Bo318 yrkande 3.

Ställningstagande

Situationen för våra studenter vad gäller bostäder är kritisk. Bristen är så extrem att studenterna numera börjar undvika de större universitetsstäderna som Stockholm, Uppsala och Lund. Bostadsbristen har blivit ett hot mot valfriheten och den öppna högskolan.

Bostadssituationen för de studerande är sådan att de inte kan vänta på att nya bostäder skall byggas. De behöver bostäder nu. Det är därför av yttersta vikt att man omedelbart får fram studentbostäder till landets bostadslösa studerande. Ett sätt att snabbt få fram många bostäder är att göra det mer attraktivt att hyra ut ett eller flera rum i sin privata bostad. Inte minst skulle många villaägare kunna erbjuda uthyrningsrum.

Dagens skatteregler för uthyrning av privatbostäder är dock ett hinder för detta. I princip skall alla hyresintäkter beskattas, och många drar sig därför för att ta det extra besvär det innebär att hyra ut. Det är inte omöjligt att en del sådan uthyrning sker men utan att den extra inkomsten deklarerar. Med en skattelagstiftning som gör det mer intressant att hyra ut privatbostäder skulle många också med begränsade ombyggnader kunna få ytterligare en mindre lägenhet i sin villa.

Gränsen för skattebefrielse vid uthyrning av privatbostäder bör därför höjas. Det skulle omgående skapa tusentals hyresmöjligheter för studenter – och för den delen andra människor som vill bo centralt, t.ex. människor som flyttar till en storstad för att arbeta eller invandrar hit från andra länder. Regeringen bör snarast återkomma med ett förslag i denna riktning.

25. Persondatorer (punkt 28) – kd

av Kenneth Lantz (kd) och Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 28 borde ha följande lydelse:

28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om persondatorer. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:T466 yrkande 4.

Ställningstagande

I ett samhälle där en snabb teknikutveckling sker uppstår snart en s.k. digital klyfta. Den digitala klyftan finns i Sverige mellan dem som har och använder dator och dem som inte har eller använder dator. Klass, kön, familjetyp och

ålder har stor betydelse för tillgången till dator. Nästan var fjärde person anger ekonomiska skäl till varför man inte har dator.

För att minska den digitala klyftan bör människor som vill ha en dator men inte anser sig ha råd t.ex. få göra ett skatteavdrag. I delstaten Minnesota, i USA, finns det möjligheter för familjer med en inkomst som inte överstiger en viss summa att hjälpa sina barn med dator och programvara genom ett speciellt skatteavdrag. Avdrag kan även göras för viss utbildning, sommarläger och instruktionsböcker. Även andra typer av skatteavdrag finns i USA för att minska den digitala klyftan.

Detta bör regeringen överväga i sin skatteavdragskonstruktion.

26. Bredband (punkt 29) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 29 borde ha följande lydelse:

29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om bredband. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2001/02:Sk489 yrkande 38.

Ställningstagande

När det gäller IT-infrastrukturen anser vi att statens främsta uppgift är att främja och stimulera konkurrensen på marknaden. Spelreglerna måste vara förutsägbara och tillämpas konsekvent.

En viktig förutsättning för att nya tjänster skall kunna utvecklas och göras tillgängliga är utbyggnaden av ett landsomfattande bredbandsnät till företag, myndigheter och hushåll. Det är i första hand marknaden som bör svara för denna utbyggnad. Statens roll är att vara brukare av IT-infrastruktur och tjänster samt att via ordinarie glesbygdsmedel ge rimlig tillgång till bredband i glesbygd och till speciella grupper. I det moderata budgetalternativet är medel för detta anslagna under utgiftsområde 19.

27. Bredband (punkt 29) – c

av Rolf Kenneryd (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 29 borde ha följande lydelse:

29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om bredband. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Sk489 yrkande 38.

Ställningstagande

Upprepade gånger har Centerpartiet framfört kritik mot regeringens halvhjärtade ambitioner att bidra till utbyggnad av bredband i Sverige. Centerpartiet har i flera motioner presenterat förslag om ett statligt ansvarstagande för infrastrukturen för att skapa likvärdiga villkor i hela landet och för att främja konkurrensen mellan operatörer.

En utbyggnad grundad på ett statligt ansvarstagande för infrastrukturen i hela landet fram till varje enskild abonnent gör särskilda statliga stöd för utbyggnad onödiga. Regeringens skattelättnad behövs därmed inte. Som ett led i en övergång till en sådan strategi för utbyggnad av bredband i hela landet bör regeringens skattelättnad för utbyggnad av bredband slopas.

28. Fiskevårdsavgift (punkt 32) – m

av Carl Fredrik Graf (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Catharina Hagen (m) och Anna Kinberg (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 32 borde ha följande lydelse:

32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i reservationen anförs om fiskevårdsavgift. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02: MJ420 yrkande 3.

Ställningstagande

En allmän fiskevårdsavgift kommer att omfördela pengar från vissa fiskevatten till andra fiskevatten och på så sätt i praktiken fungera som en skatt. Alla sjöar och vatten är med och bidrar till avgiften och fonden, men bara de utvalda vattnen får något tillbaka. Även om staten tillsätter partssammansatta beslutsgrupper som skall fördela medlen blir det olika intressen och åsikter som bestämmer över hur medlen skall användas.

Att införa en allmän fiskevårdsavgift vore att ta ett stort steg bakåt igen. I stället för att utveckla ett direkt och rakt konsument-producentförhållande för nyttjandet av fiskeresursen inrättas en institution som skall samla in pengar från alla fiskekonsumenter och genom politiska beslut sedan dela ut pengarna till ”korrekta” eller politiskt önskvärda projekt.

Det råder politisk enighet kring att betrakta fiskevattnet som en ekonomisk resurs och fisket och fisketurismen som en riktig och viktig näring. Då är det både inkonsekvent och ologiskt att införa nya avgifter och skatter på nyttjandet av resursen. För att näringen skall utvecklas måste rollerna och aktörerna få samma förutsättningar som i andra näringar. Precis som i andra näringar skall priset på fisket göras upp mellan konsumenter och producenter genom försäljning av fiskekort eller andra avtal. Köparen skall inte betala en del av sitt pris till en fond som omfördelar pengar och förskjuter konkurrensförhållandet mellan olika producenter. Vissa producenter av fiske skall inte

gynnas på andras bekostnad. Därför bör en allmän fiskevårdsavgift inte införas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden

2001/02:K321 av Helena Bargholtz (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatt på arbete och kapitalbildning.

2001/02:Sk208 av Kerstin Heinemann och Elver Jonsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förändring av skattereglerna så att alla ideella kultur- och ungdomsorganisationer jämföras med idrottsrörelsen i skattehänseende.

2001/02:Sk213 av Anders G Högmark och Leif Carlson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skattebefria bärplockning.

2001/02:Sk219 av Sofia Jonsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om snabba och konkreta åtgärder för att undanröja hinder för integration, företagande och utveckling i Öresundsregionen.

2001/02:Sk225 av Margareta Cederfelt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utarbeta ett förslag till hur hushållsnära tjänster kan göras lagliga.

2001/02:Sk227 av Margareta Cederfelt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att återinföra och vidareutveckla ROT-avdraget.

2001/02:Sk228 av Margareta Cederfelt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta marginalskatter i syfte att arbete skall löna sig och individens beroende av bidrag för sin försörjning minskas.

2001/02:Sk232 av Margareta Cederfelt och Cristina Husmark Pehrsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skattereduktion för fackföreningsavgift omgående skall upphöra.

2001/02:Sk235 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att människor skall kunna lita på att hjälp verkligen finns att få, när den behövs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ingen skall behöva betala för välfärden mer än en gång.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten inte skall kunna tjäna på bristerna i välfärden genom att kostnaden för dem som tvingas söka enskilda välfärdslösningar avlastar de offentliga finanserna.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att välfungerande, enskilda välfärdsalternativ måste öppnas för alla människor.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kostnaden för den som behöver tilläggsförsäkra sig, därför att han eller hon behöver skydd som överstiger taken, bör göras avdragsgill.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skattereduktion för enskilda sjukvårdsförsäkringar bör införas.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att valfrihetslösningar som öppnar för olika producenter av välfärdstjänster bör införas.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skattebefrielse för enskilda välfärdslösningar skulle leda till en sund konkurrensutsättning av hela välfärdsstaten samt bidra till att människors väl börjar sättas före de offentliga systemens välbefinnande.

2001/02:Sk238 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att kraftigt sänka inkomstskatterna i Sverige.

2001/02:Sk243 av Elizabeth Nyström och Lars Björkman (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdrag för personvalskostnader.

2001/02:Sk246 av Ola Karlsson och Inga Berggren (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införandet av ett skattesystem med platt skatt.

2001/02:Sk249 av Nils Fredrik Aurelius och Ola Karlsson (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av att skattekilarna inom den privata tjänstesektorn elimineras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av att förmånsbeskattningen av familjetjänster reduceras.

2001/02:Sk255 av Stefan Hagfeldt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att bryta bidragsberoendet.

2001/02:Sk263 av Cecilia Magnusson och Anita Sidén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattelättnader för hemnära tjänster som utförs av kooperativa företag.

2001/02:Sk268 av Marianne Andersson m.fl. (c, m, kd, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av schablonbelopp för förmån av hushållstjänster tillhandahållna av arbetsgivaren.

2001/02:Sk274 av Ola Karlsson och Per-Samuel Nisser (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att låta utreda ett system med avdragsrätt för fortbildningskostnader.

2001/02:Sk275 av Karin Pilsäter (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändrade regler för beskattning av resor som inte är företagna för förvärvande av inkomst.

2001/02:Sk283 av Maud Ekendahl och Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdragsrätt i deklARATIONEN för privata larm och trygghetsanordningar.

2001/02:Sk288 av Bo Lundgren m.fl. (m):

4. Riksdagen beslutar sänka inkomstskatterna i enlighet med vad som i motionen anförs.
6. Riksdagen beslutar ta bort den statliga inkomstskatten i enlighet med vad som i motionen anförs.
9. Riksdagen beslutar att höja reseavdragen till nivån 20 kr per mil.

2001/02:Sk289 av Ingvar Eriksson och Anders G Högmark (m):

2. Riksdagen beslutar ge regeringen till känna vad i motionen anförs om bilavdrag vid arbetsresor.
3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring om bilens betydelse i ett fungerande samhälle i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:Sk301 av Birgitta Sellén och Kenneth Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en utredning bör göras för att se över möjligheten att inrätta speciella konton för elitidrottare.

2001/02:Sk307 av Mikael Oscarsson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gåvor till s.k. 90-konton skall bli avdragsgilla.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gåvor till ideella organisationer skall göras avdragsgilla.

2001/02:Sk316 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att bringa ned skattekillen på arbete för att möjliggöra nya privata tjänstearbeten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en skattereduktion för hushållstjänster med 50 % av betald arbetskostnad.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om privata tjänsters betydelse för människors välfärd.

2001/02:Sk319 av Kenneth Lantz och Sven Brus (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utvärdering av ett skatteavdrag för styrka kostnader för förebyggande hälsovård.

2001/02:Sk324 av Caroline Hagström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändrade avdragsmöjligheter för personvalskampanjkostnader.

2001/02:Sk325 av Kjell Eldensjö och Ingemar Vänerlöv (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det bör göras en översyn av lagstiftningen i syfte att skattebefria all ersättning av ideell skada.

2001/02:Sk327 av Leif Jakobsson och Marie Granlund (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av insatser för att underlätta arbetspendling över Öresund.

2001/02:Sk331 av Anna Lilliehöök (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avdrag bör införas för gåvor till ideella hjälporganisationer.

2001/02:Sk332 av Bertil Persson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att trav- och galoppsport är en näring.

2001/02:Sk334 av Ragnwi Marcelind (kd):

Riksdagen ger regeringen tillkänna som sin mening vad i motionen anförs om att åtgärda förmånsvärdet på bilar till ett rättvist system byggt på bilens inköpspris.

2001/02:Sk338 av Catharina Elmsäter-Svärd (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av att skattereducera hushållsnära tjänster.

2001/02:Sk341 av Inger Strömbom (kd):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av skattereglerna kring distansarbete så att den nya teknikens möjligheter att skapa nya arbetsvillkor och nya arbetstillfällen inte hindras.

2001/02:Sk343 av Inger Strömbom (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att åt den gemensamma styrgruppen för Öresundsintegrationen bör uppdras att arbeta fram förslag till nya gränsgångarregler.

2001/02:Sk354 av Erling Wälivaara och Gunilla Tjernberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning och en förändring av regelverket för beskattning av inkomster från hobbyplockning av svampar, kottar och vildvuxna bär.

2001/02:Sk364 av Stefan Attefall (kd):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av skattereglerna gällande uthyrning av privatbostäder i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:Sk365 av Karin Enström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att möjliggöra för människor att skattefritt hyra ut upp till 50 % av sin stadigvarande bostad.

2001/02:Sk366 av Anders Karlsson och Bengt Silfverstrand (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om integrationen i Öresundsregionen.

2001/02:Sk367 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att främja integrationen i Öresundsregionen gällande arbete och boende.

2001/02:Sk375 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Tomas Högström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förslag till sådan ändring i berörd lagstiftning att rätten till skatteavdrag för arbetsrum i bostaden utvidgas.

2001/02:Sk376 av Peter Pedersen (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att höja reseavdraget avseende arbetsresa med egen bil till 20 kr/mil.

2001/02:Sk377 av Erling Wälivaara (kd):

Riksdagen begär att regeringen låter utreda glesbygdens villkor och införande av ett särskilt glesbygdsavdrag.

2001/02:Sk381 av Kent Olsson och Ingvar Eriksson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning angående idrottskonto för elitidrottare.

2001/02:Sk382 av Kent Olsson och Elizabeth Nyström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en skattereducering på hushållsnära tjänster.

2001/02:Sk384 av Margit Gennser (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att styrkta gåvor/bidrag upp till ett belopp på 25 000–50 000 kr för information och upplysning inför en folkomröstning skall vara avdragsgilla vid beskattningen av fysiska personer.

2001/02:Sk387 av Karl-Göran Biörsmark m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förslag om avdragsrätt för vissa gåvor till ideellt och humanitärt arbete.

2001/02:Sk388 av Lennart Kollmats och Karin Pilsäter (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett reformerat beskattningssystem för förmånsbilar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förmånsbeskattning och privatimporterade bilar.

2001/02:Sk390 av Inga Berggren och Maud Ekendahl (m):

Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning om att bilens anskaffningspris skall ligga till grund för bilförmånen.

2001/02:Sk391 av Cristina Husmark Pehrsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatternas och bidragens betydelse för inlåsningsseffekt och minskat handlingsutrymme.

2001/02:Sk392 av Cristina Husmark Pehrsson och Margareta Cederfelt (m):

Riksdagen begär hos regeringen en utredning om hur regler för sponsring kan förändras så att det blir möjligt för enskilda såväl som för företag att genom avdragsrätt värna och stödja ideella organisationers sociala arbete i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:Sk412 av Anne-Katrine Dunker och Berit Adolfsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen sägs om förenklad hantering och skattereduktion.

2001/02:Sk423 av Åsa Torstensson och Marianne Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avskaffandet av gränsregionala hinder.

2001/02:Sk425 av Tuve Skånberg och Harald Bergström (kd):

Riksdagen begär att regeringen låter utreda frågan om skatteavdrag för gåvor till ideella föreningar och liknande ändamål.

2001/02:Sk428 av Tuve Skånberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om begränsningar för förmånstagare till pensionsförsäkringar.

2001/02:Sk432 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m, kd, c, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förslag till sänkt skatt på hushållsnära tjänster.

2001/02:Sk433 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barnomsorgskonto och rätt till avdrag för styrkta barnomsorgskostnader.

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkning av skatten på hemnära tjänster.

2001/02:Sk436 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om de ideella välfärdsinsatsernas vikt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om skatteavdrag för gåvor till ideella organisationer för nationell välfärdsverksamhet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen bör låta utreda hur ett system för avdrag för gåvor till ideella organisationers nationella välfärdsinsatser bör se ut.

2001/02:Sk439 av Ingrid Burman m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen gör en översyn av den skatterättsliga lagstiftningen vad avser beskattningen av ideella skadestånd i arbetslivet enligt vad i motionen anförs.

2001/02:Sk442 av Birgitta Carlsson och Birgitta Sellén (c):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till höjning av grundavdrag på barns ränteinkomster.

2001/02:Sk450 av Anders Sjölund (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om otillbörlig kommunal konkurrens.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av finansieringsansvaret för skola och äldreomsorg.
4. Riksdagen beslutar om ändring av bilavdraget för arbetspendling.

2001/02:Sk456 av Kristina Zakrisson och Monica Öhman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om harmonisering av skatteregler vid arbete inom Norden.

2001/02:Sk460 av Gudrun Schyman m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av inkomstskattesystemet.

2001/02:Sk461 av Per Rosengren m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätt för dubbel bosättning vid permanent arbete fr.o.m. inkomståret 2003.

2001/02:Sk463 av Claes Stockhaus (v):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag enligt vad i motionen anförs om nya avdragsregler för pensionsförsäkringar.

2001/02:Sk465 av Rune Berglund och Berit Andnor (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att frågorna om arbetspendling och dubbel bosättning bör prövas i kommande budgetarbete.

2001/02:Sk479 av Jan Erik Ågren m.fl. (kd, s, m, v, c, fp, mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av gränsen för skattefri plockning.

2001/02:Sk486 av Raimo Pärssinen och Sinikka Bohlin (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att frågorna om arbetspendling och dubbel bosättning bör prövas i kommande budgetarbete.

2001/02:Sk489 av Agne Hansson m.fl. (c):

38. Riksdagen beslutar att slopa skattelättnaden för utbyggnad av bredband.

2001/02:Sk491 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att slopa den statliga skatten för inkomst av tjänst.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om slopande av värnskatten.

2001/02:Ju238 av Henrik Westman (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kostnader för ordning och säkerhet skall vara avdragsgilla.

2001/02:U316 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om det ideella biståndets vikt.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om avdrag för gåvor till ideella organisationer för internationella biståndsprojekt.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen bör låta utreda hur ett system för avdrag för gåvor till ideella biståndsorganisationer bör se ut.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att en lagreglering av hur stora kostnader en insamlingsstiftelse får ha bör införas.

2001/02:U328 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att snarast presentera ett förslag om avdragsrätt för gåvor till internationell biståndsverksamhet.

2001/02:Sf390 av Margit Gennser m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avdragsrätt på 50 000 kr per år i den kommunala beskattningen införs för styrkta barnomsorgskostnader.

2001/02:Sf392 av Alf Svensson m.fl. (kd):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hushållstjänster.
33. Riksdagen beslutar införa en avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:Sf397 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett utökat barnstöd i form av sänkt skatt för barnfamiljer.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattereduktion för hushållsnära tjänster.

2001/02:Sf401 av Margit Gennser m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avdragsrätt på 50 000 kr per år i den kommunala beskattningen införs för styrkta barnomsorgskostnader under hela förskoleperioden.

2001/02:So3 av Bo Lundgren m.fl. (m):

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om minskade skattebelastning för pensionärer.

2001/02:So304 av Agne Hansson m.fl. (c):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en barnrabatt i form av en förvärvsrabatt på 100 kr i månaden per barn.

2001/02:So637 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad makt över den egna inkomsten genom lägre inkomstskatter.

2001/02:Kr279 av Agne Hansson m.fl. (c):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införandet av ett idrottskonto för elitidrottsutövare.

2001/02:Kr339 av Kent Olsson m.fl. (m):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att höja grundavdraget.

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa ett förvärvsavdrag.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att slopa såväl den statliga inkomst- som förmögenhetsskatten.

2001/02:Ub260 av Ulf Nilsson m.fl. (fp):

11. Riksdagen begär att regeringen snarast skall återkomma till riksdagen med ett förslag om individuella kompetenskonton.

2001/02:Ub430 av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att återinföra uthyrning av del av bostad skattefritt.

2001/02:Ub533 av Per-Richard Molén m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de ekonomiska förutsättningarna för arbete och företagande.

2001/02:T466 av Johnny Gylling m.fl. (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatteavdragskonstruktion för bredband.

2001/02:MJ290 av Gunnel Wallin och Eskil Erlandsson (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att upp till 12–15 bisamhällen bör betraktas som hobbyodling och befrias från skatteredovisningsskyldighet.

2001/02:MJ420 av Göte Jonsson m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en allmän fiskevårdsavgift inte bör införas.

2001/02:MJ423 av Lars Gustafsson m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att höja reseavdragen.

2001/02:MJ519 av Alf Svensson m.fl. (kd):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett mer miljörelaterat skatte- och avgiftssystem kopplat till generella skattesänkningar på arbete.

2001/02:MJ521 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en fortsatt grön skatteväxling.

2001/02:N218 av Ulf Nilsson (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändring av skatteavtalet och om rätt till avdragsrätt för broavgifter.

2001/02:N224 av Bo Lundgren m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de svenska skatternas roll för ökad tillväxt.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av sänkta skatter på hemnära tjänster.

2001/02:N261 av Per Westerberg m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta skatter.

2001/02:N262 av Yvonne Ångström m.fl. (fp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att reseavdraget bör breddas.

2001/02:N313 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m):

3. Riksdagen beslutar att inkomst från uthyrning av del i stadigvarande bostad skall vara skattefri i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:N314 av Agne Hansson m.fl. (c):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillsätta en utredning för att se över möjligheten att införa avdragsrätt för gåvor till ideella föreningar inom den sociala ekonomin.

2001/02:N365 av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheten för anställda att skattefritt spara till start av företag.

2001/02:N370 av Alf Svensson m.fl. (kd):

6. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om sänkta skatter och avgifter i enlighet med vad som anförs i motionen.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av krafttag mot svartjobben.
11. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till åtgärder för att stimulera tjänstesektorn i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:N372 av Harald Bergström m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning om kvittning av förluster mot inkomst av tjänst.

2001/02:N373 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkt skatt för köp av hushållstjänster.

2001/02:A211 av Maria Larsson m.fl. (kd):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om beskattningen av hushållstjänster för att öka kvinnors möjlighet till karriär.

2001/02:A212 av Agne Hansson m.fl. (c):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att utforma ett skattesystem som förbättrar kvinnors möjligheter att ta del av löneförmåner.

2001/02:A228 av Mikael Odenberg m.fl. (m):

6. Riksdagen beslutar införa en skattereduktion på 50 % för privatpersoners betalning av arbetskraftskostnaden inom hushållsnära tjänster, upp till 25 000 kr per år.
9. Riksdagen beslutar om rätt till avdrag för alla former av barnomsorg, upp till 50 000 kr per barn och år.

2001/02:A229 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

15. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om ändring i kommunalskattelagen som innebär att resa till och från dagis får räknas in i resan till och från arbetet och därmed berättiga till avdrag.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om skattereduktion för hushållsnära tjänster.

2001/02:A246 av Maria Larsson m.fl. (kd):

5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till införande av utbildningskonto.

2001/02:A248 av Sten Tolgfors (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om inkomstbeskattningens betydelse för människors möjlighet att styra sin arbetstid.

2001/02:A318 av Mikael Odenberg m.fl. (m):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kunna leva på sin lön.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barnomsorgspeng/konto och styrkta barnomsorgskostnader.

2001/02:Bo225 av Knut Billing m.fl. (m):

1. Riksdagen beslutar att inkomst från uthyrning av del i stadigvarande bostad skall vara skattefri i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:Bo318 av Bo Lundgren m.fl. (m):

3. Riksdagen beslutar att möjliggöra skattefri uthyrning av del i stadigvarande bostad.